

Årsredovisning 2010

Titel: Årsredovisning 2010

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne Län 2011

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne Län
205 15 MALMÖ
Tfn: 040-25 20 00
skane@lansstyrelsen.se

Omslagsbild: Jonas Haas
Roza Czulowska
Tryggve Olsson
Clas Håkansson
Anna Andersson

Förord

Skåne ligger bra till. Öresundsregionen är ett givet nav när människor och varor rör sig mellan länderna. Länet befinner sig i skärningspunkten mellan det gamla EU och de dynamiska tillväxtekonomierna runt Östersjön. Globaliseringen är en del av Skånes vardag.

Befolkningen i Skåne ökar stadigt. Integrationen med Danmark har fördjupats. I slutet av förra året öppnades Citytunneln, den största infrastruktursatsningen i södra Sverige sedan Öresundsbron. Restider kortas och tillgängligheten ökar. Arbetsmarknad och bostadsmarknad växer över sundet.

Byggandet av forskningsanläggningarna ESS och Max IV i Lund samt Fehmarn Bält-förbindelsen spär på optimismen i hela Öresundsregionen.

Men det finns utmaningar. Den positiva utvecklingen innebär att behovet av bostäder är stort. Arbetslösheten bland framförallt ungdomar är oroväckande hög. Miljön utsätts för allt större påfrestningar. Konkurrensen om marken hårdnar, i synnerhet i västra Skåne. Bilden ser annorlunda ut i Östra Skåne. Utbyggd och förbättrad infrastruktur är centralt för att uppnå mer balans i länet.

Länsstyrelsen fyller här en viktig funktion med en helhetsbild av länet och en samordnande kraft för myndigheter i länet.

Malmö i februari 2011-02-15

Göran Tunhammar
Landshövding

Innehåll

Sammanfattning av verksamhetsåret 2010	5
Verksamhet	7
Organisation	11
LÄNSSTYRELSENS SAKOMRÅDEN, MÅL OCH ÅTERRAPPORTERINGSKRAV	12
<i>Sakområde Trafikföreskrifter</i>	<i>12</i>
<i>Sakområde Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor</i>	<i>13</i>
<i>Sakområde Lantbruk och landsbygd</i>	<i>15</i>
<i>Sakområde Fiske</i>	<i>20</i>
<i>Sakområde Regional tillväxt</i>	<i>23</i>
<i>Sakområde Infrastrukturplanering</i>	<i>32</i>
<i>Sakområde Energi och klimat</i>	<i>33</i>
<i>Sakområde Hållbar samhällsplanering och boende</i>	<i>40</i>
<i>Sakområde Naturvård, miljö- och hälsoskydd</i>	<i>47</i>
<i>Sakområde Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar</i>	<i>62</i>
<i>Sakområde Kulturmiljö</i>	<i>66</i>
<i>Sakområde Folkhälsa</i>	<i>70</i>
<i>Sakområde Jämställdhet</i>	<i>78</i>
<i>Sakområde Integration</i>	<i>82</i>
Övrig återrapportering	89
Organisationsstyrning	92
Personaluppgifter	97
Året i siffror	99
Sammanställning över väsentliga uppgifter	116
Finansiell redovisning	117
Landshövdingens beslut	132

Sammanfattning av verksamhetsåret 2010

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	165,1	171,2
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	248,6	287,9
Antal inkommande ärenden	62 501	134 541
Antal beslutade ärenden	72 743	141 807
Total verksamhetskostnad exkl resurssamverkan inkl. OH (tkr)	362 901	385 594
Bidragsutbetalningar (tkr)	325 685	457 169

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

År 2010 minskade antalet inkommande ärenden till Länsstyrelsen jämfört med 2009. Vilket främst förklaras av att administrationen av körkortsärenden överfördes till Transportstyrelsen vid årsskiftet.

Länsstyrelsen arbetar för en miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling där människor känner tillit och där företag, organisationer och myndigheter samverkar

Länsstyrelsen är statens företrädare som ser till att riksdagens och regeringens beslut får genomslag regionalt. Året 2010 har präglats av insatser för snabb inkludering av nyanlända flyktingar, ett strategiskt energi- och klimatarbete, ökad klimatanpassning och en utveckling av den skånska landsbygden i samspel med mer hållbara städer. Några större insatser under året som kan nämnas är att Länsstyrelsen har lagt kraft på att få Bolmentunneln klassad som riksintresse för vattenförsörjning, Naturvårdsverket fattade beslut om detta i juni. Avsiktsförklaringen om 150 nya mottagningsplatser för ensamkommande barn och unga är på god väg att uppnås. Under året har Länsstyrelsen samarbetat och haft en nära dialog med kommuner, myndigheter, näringsliv, lärosäten och ideell sektor liksom ett utökat samarbete med övriga länsstyrelser.

Länsstyrelsen ska agera enkelt och öppet i nära samverkan med omvärlden

Under 2010 minskade antal inkommande ärenden till Länsstyrelsen jämfört med 2009. Anledningen var främst att administrationen av körkortsärenden överfördes till Transportstyrelsen. Länsstyrelsen har under 2010 prioriterat effektiviseringar inom ärendehandläggningen i syfte att behålla eller förkorta handläggningstiderna. Ett nytt handläggarstöd har utvecklats som kommer att ge länsstyrelserna betydligt bättre förutsättningar för att såväl utveckla e-tjänster som att effektivisera verksamheten. Samtliga nyanställda utbildas i grundläggande förvaltningskunskap som bland annat omfattar offentlighetsprincipen. En femtedel av medarbetarna har under året fått en utbildning och träning i att kommunicera genom massmedier och länsstyrelsens närvaro i sociala medier har ökat.

Länsstyrelsen har ett tydligt medborgarperspektiv, där allas lika värde och rättigheter respekteras

Medborgare, kommuner och verksamhetsutövare har getts en förbättrad service genom en ny webbplats. Samtliga chefer har utbildats i mänskliga rättigheter och skydd mot diskriminering. Glädjande är att årets brukarundersökning visar att de tillfrågade brukarna i huvudsak är nöjda med kontakten med Länsstyrelsen, i synnerhet vad gäller bemötande. Samtidigt visar undersökningen på behov av förbättringar vad gäller tillgänglighet till handläggare, exempelvis per telefon.

Samverkan med länsstyrelser

Länsstyrelsens verksamhet präglas allt mer av ett utvecklat samarbete med andra länsstyrelser. Länsstyrelsen i Skåne län medverkar aktivt i uppdraget om ledningsinformation i samverkan (LISA) som har tagit fram gemensamma nyckeltal för samtliga länsstyrelser. Länsstyrelsen i Skåne län samverkar med de andra båda storstadslänen i frågor som rör arbetsprocesser, uppföljning och benchmarking. Storstadslänen har exempelvis enats om gemensamma mål för handläggningstider på ett urval av ärendegrupper.

Hanteringen av jordbruksstöden i Blekinge län togs över av Länsstyrelsen i Skåne län från den 1 mars 2010. Länsstyrelsen i Skåne län har tagit över verksamheten på ett tillfredställande sätt och säkerställt att Blekinges brukare kommit med i den tidiga utbetalningen av gårdsstödet.

Ekonomisk redovisning

Den kraftiga neddragningen av anslaget vid överföringen av trafikadministrationen och den sociala tillsynen till andra myndigheter har inneburit en ansträngd ekonomisk situation under verksamhetsåret. Genom allmänna besparingsåtgärder och översyn av verksamhetsprocesserna har Länsstyrelsen dock efter vissa omprioriteringar kunnat fullgöra ålagda arbetsuppgifter. Den finansiella redovisningen visar dock ett anslagsöverskridande på nästan 1,3 miljoner kronor. I och med att anslagstilldelningen minskar blir Länsstyrelsen alltmer beroende av medel som tilldelas via de centrala verken. Cirka 35 procent av verksamheten finansieras i huvudsak genom medel som anvisas i särskild ordning från centrala verk, bland annat Jordbruksverket och Naturvårdsverket. Det är därför av särskild vikt att Länsstyrelsen i ett tidigt skede erhåller besked om vilka medel som kommer att tilldelas utöver anslaget.

Under verksamhetsåret har även intäkter av avgifter och andra ersättningar minskat vilket i huvudsak beror på att körkortsavgifterna inte längre hanteras av Länsstyrelsen.

För personalkostnaderna redovisas ett utfall som ligger på cirka 20 miljoner kronor lägre än föregående år. Utfallet speglar ett nettoresultat av såväl överföringen av uppgifterna inom trafikområdet och social tillsyn till andra huvudmän som tillförda uppgifter såsom administrationen av jordbruksstöden från Blekinge län samt utökningen inom områdena för djurskydd, stiftelser, klimatfrågor och åtgärder mot penningtvätt.

Förändringen inom transfereringsavsnittet beror på minskade utbetalningar inom lönegarantiområdet och miljöskyddsområdet.

Insynsrådet

Under året har Länsstyrelsens insynsråd träffats vid fyra tillfällen. Teman för dessa möten har varit Länsstyrelsens i Skåne län inriktning 2010-12, arbetet med vision och värdegrund och tankar kring kompetensförsörjning, handläggning och tillsyn av vindkraftverk och samhällsbyggnad. Ledamöterna har med sin gedigna kompetens bidragit mer värdefulla idéer för att utveckla Länsstyrelsens verksamhet.

En mer fördjupad bild över både ovanstående samt andra prioriteringar ges under de olika sakområdena i årsredovisningen.

Verksamhet

Årsredovisningen 2010

Årsredovisningens utformning och innehåll regleras av förordning (2007:825) med länsstyrelseinstruktion, förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, de särskilda uppdrag som framgår av Regleringsbrev för budgetåret 2010 avseende länsstyrelserna 2009-12-17 samt de särskilda skrivningar i regleringsbrevet som framgår nedan:

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

”Redovisning ska ske i enlighet med detta regleringsbrevs anvisningar vilka framgår under rubriken Verksamhet, i avsnittet Organisationsstyrning och i bilaga 3. Regleringsbrevets anvisningar avseende verksamhetskostnader m.m. utgör ett undantag från bestämmelserna i 3 kap. 2 § förordningen (2006:605) om årsredovisning och budgetunderlag. I vissa fall anges att redovisningen endast behövs för 2010, vilket i detta avseende innebär ett undantag från Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.”

Återrapportering enligt förordning med länsstyrelseinstruktion

”Länsstyrelserna ska i sina årsredovisningar endast redovisa för uppgifterna i 2 § och 5§ punkterna 3 och 5 i förordningen med länsstyrelseinstruktion. Detta innebär ett undantag från bestämmelserna i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.”

2 § Länsstyrelsen ska verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

Länsstyrelsen ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Länsstyrelsen ska främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet.

Länsstyrelsen ska vidare ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den. Förordning (2008:1346).

5 § Länsstyrelsen ska

3. vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och därvid ta särskild hänsyn till barns bästa

5. integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering

Se uppdrag 81 och 82 under övrig återrapportering

Länsstyrelserna ska för sina uppgifter i 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat.

Här redovisas ett urval av insatser Länsstyrelsen genomfört under år 2010 för att nationella mål ska få genomslag i länet och med syftet att samordna olika samhällsintressen.

Samverkan mot ekonomisk brottslighet – att minska brottsligheten och att öka människors trygghet

Myndighetssamverkan har skett genom det arbete som Länsstyrelsen leder i "Samverkan mot ekonomisk brottslighet", genom regelbundna sammanträden med statliga företrädare inom rättsväsendet. Vidare deltar länsstyrelsen i "samordningsorganet mot penningtvätt" och "terrorfinansiering" som leds av Finansinspektionen samt Regionalt underrättelsecenter Syd. Länsstyrelsen har under året deltagit i "Centrala samrådsgruppen för skattebrottsområdet". Under året har det skapats en ökad medvetenhet om att myndigheter har en mer omfattande roll i att bekämpa ekonomisk brottslighet liksom att det också berör fler områden inom Länsstyrelsens verksamhet. Samarbetet har lett till en bredare ansats och ett snabbare agerande.

Integration - lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund

Ett effektivt mottagande av nyanlända är en strategisk fråga för länets utveckling. De strukturer och den samverkan som byggts upp med stöd av Länsstyrelsen bidrar till goda förutsättningar för ett fortsatt arbete för ett inkluderande mottagande av nyanlända i länet.

De flesta kommunerna har avtal om flyktingmottagande och allt fler engagerar sig även i mottagandet av ensamkommande barn. Skånes avsiktsförklaring om 150 nya mottagningsplatser för ensamkommande barn och unga är på god väg att uppnås.

Olika samordningsinsatser har genomförts under 2010 bland annat; Landshövdingens möten med den regionala strategiska samverkansgruppen, nätverksmöten, seminarieverksamhet för kommuner och ideella organisationer, samverkan med övriga länsstyrelser, nationella myndigheter och lärosäten samt projekt för metodutveckling.

Bostadsmarknad - väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven

I Skåne är det en obalans mellan bostadsbyggande och befolkningsökning. Bostadsbyggandet behöver därför öka i länet. Länsstyrelsen har under året samarbetat med Region Skåne, länets kommuner och aktörerna på bostadsmarknaden kring bostadsplanering och byggande. Tjugotvå kommunbesök, nya kunskaps- och planeringsunderlag, seminarier och projekt är några av de insatser som har genomförts under 2010. Den fördjupade dialogen med kommunerna har lett till en förståelse för mekanismerna kring boendeplaneringen och belyst skälen till att många kommuner väljer att avstå från att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. Länsstyrelsen bedömer att kommunerna behöver fortsatt stöd och kompetens för att kunna driva de ibland komplicerade exploateringsprocesser som behövs för att åstadkomma ett bostadsbyggande utanför de större städerna.

Hållbart samhällsbyggande - fysisk planering, byggande och lantmäteriverksamhet ska vara ändamålsenlig

Skåne är inne i en expansiv utvecklingsfas och genom Öresundsbron, Citytunneln och bron över Fehmarn Belt ökar tillgängligheten till hela Skåne. Förväntningarna ökar på en god samhällsplanering samtidigt som kraven på vad som ska beaktas i den fysiska planeringen blir allt större. Länsstyrelsen samordnar statliga intressen genom den dagliga samverkan som sker kring kommunernas översikts- och detaljplanearbete. Väsentligt för en god planering är att ha aktuella översiktsplaner. Under 2010 har sju kommuner antagit översiktsplaner och samtliga kommuner har arbetat med olika typer av översiktsplaneprojekt. Länsstyrelsen kan konstatera att klimatanpassnings-, vatten-, energi- och riskfrågor är relativt nya frågor för kommunerna att hantera i den kommunala översiktsplaneringen och att Länsstyrelsen har en roll att fylla.

Landsbygdsutveckling - utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft

Länsstyrelsen i Skåne län utvecklar landsbygden gemensamt med dem som bor och verkar där. De viktigaste prioriteringarna under 2010 har varit att underlätta för lantbruks- och landsbygdsföretagarna att bedriva sin verksamhet liksom att handlägga och kontrollera de stöd som ingår i länsstyrelsens uppdrag. Inom ramen för ”Sverige - det nya matlandet” har Länsstyrelsen kraftsamlat sina samarbetspartners och beviljat ett antal stora övergripande projekt för att stimulera och öka förädlingsgraden av länets högkvalitativa råvaror. Vidare har Länsstyrelsen även aktivt deltagit i framtagandet av en skånsk plattform för affärsutveckling inom turismnäringen.

Leaderverksamheten i Skåne bedöms vara helt etablerad. Länsstyrelsen bedriver en effektiv jordbrukarstödshantering och ligger främst i landet när det gäller kostnaden för hanteringen av jordbrukarstöden. Länsstyrelsen har klarat av regeringens mål om minst 90 procent i utbetalning i gårdsstödet och i miljöersättningar och kompensationsbidrag. Länsstyrelsen har lagt särskild vikt vid att på ett tillfredställande sätt säkerställa att Blekinges brukare kommit med i den tidiga utbetalningen av gårdsstödet.

Miljö - att till nästa generation lämna över ett sambälle där de stora miljöproblemen är lösta

Miljö- och miljömålsarbetet berör och involverar många statliga, kommunala, privata och ideella aktörer. Länsstyrelsens samordningsinsatser är såväl omfattade som mångfacetterade med utgångspunkt i det uppdrag myndigheten har på miljöområdet. Under året har samrådsgruppen för naturvård och viltförvaltningsdelegationen påbörjat sitt arbete. Det internationella året för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, har på många sätt präglat Länsstyrelsens informationsinsatser. Inom ramen för miljöövervakningen och miljömålsuppföljningen görs kontinuerligt mätningar av tillståndet i miljön, vilket innebär att beskriva tillstånd, trender och effekter. Resultaten utgör underlag vid bedömningar av om Länsstyrelsen når uppsatta miljömål och fungerar även som ett viktigt underlag vid utformning av åtgärdsstrategier. På den årliga miljömålskonferensen gavs också en inblick i hur miljömålsarbetet i Skåne samspelar med det nationella arbetet och hur det kan komma att utvecklas framöver.

Klimat - utsläppen ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte bli farlig

I Skåne minskar utsläppen av växthusgaser och produktionen av förnybar el ökar, bland annat genom utbyggnad av vindkraft. Användningen av fossila bränslen i transportsektorn är en stor utmaning för Skåne. Länsstyrelsen i Skåne län har bland annat identifierat biogas för drivmedel som ett prioriterat område och arbetar tillsammans med ett stort antal regionala och nationella aktörer. Energieffektivisering är ett annat prioriterat område och här bedrivs bland annat ett projekt tillsammans med kommuner, kommunförbund och näringsliv.

Det regionala klimat- och energistrategin, bildandet av Klimatsamverkan Skåne och regeringens beslut att utse Skåne som ett av pilotlänen har skapat en god grund för fortsatt regional och national samverkan i arbetet med klimat- och energifrågor. Redovisning sker bland annat genom presentationer av regionala indikatorer på miljömålportalen. Länsstyrelsen informerade regeringen vid händelser i länet under året, ett exempel var situationen i Skåne under det kraftiga snöfallet före julhelgen.

Tillsyn

Länsstyrelsen bedriver tillsyn inom cirka 30 områden med det övergripande syftet att tillse att demokratiskt fattade beslut genomförs. Insatserna görs exempelvis i form av dokumentationsstudier, tillsynsbesök, projekt och informationsinsatser.

Under året har samarbetet utvecklats såväl med kommuner och andra myndigheter i Skåne som med andra länsstyrelser samt centrala verk. Länsstyrelsen i Skåne län har nu även tillsyn över stiftelser som

har sitt säte i Kronobergs och Blekinge län. Under respektive sakområde beskrivs mer utförligt om insatser och resultat under året.

Länsstyrelsens internrevision har under 2010 redovisat resultatet av revisionen av myndighetens livsmedelskontroll respektive djurskyddstillsyn samt förslag om förbättringsåtgärder. Åtgärder med anledning av revisionens rekommendationer har genomförts och följts upp.

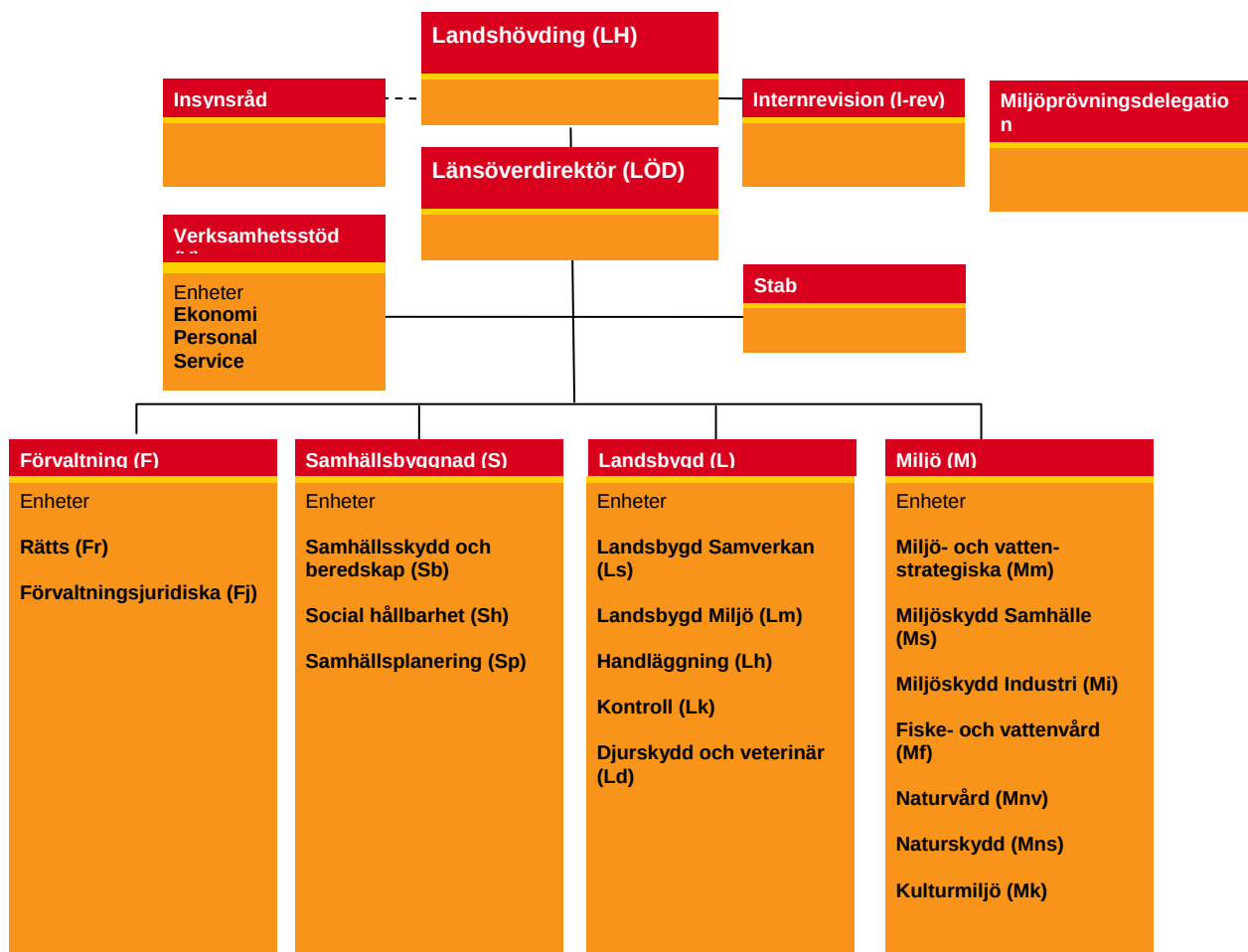
Analysera konsekvenserna för barn och beakta mänskliga rättigheter

Enligt bland annat 5 § i länsstyrelseinstruktionen ska Länsstyrelsen verksamhetsintegrera perspektiv som rör barn men också jämställdhet, miljöledning, mänskliga rättigheter och folkhälsa. Under året har ett arbete skett för att på ett systematiskt sätt identifiera inom vilka av Länsstyrelsens verksamhetsområden som är viktigast att integrera dessa perspektiv i. Genom intervjuer med alla enhetschefer kartlades samtliga ärendegrupper. Syftet var att identifiera var och hur ofta bland annat barnperspektivet respektive mänskliga rättigheter är mest relevant och väsentligt. I nästa steg ska rutiner och metoder för att hantera perspektiven tas fram.

En plan för lika rättigheter och möjligheter har upprättats vid Länsstyrelsen i Skåne län. Planen som ska revideras årligen är vägledande för Länsstyrelsens arbete med mänskliga rättigheter och då särskilt skyddet mot diskriminering. Samtliga åtgärder i handlingsplanen har påbörjats och flera av åtgärderna har genomförts. Exempelvis har ett seminarium om mänskliga rättigheter och skydd mot diskriminering genomförts för samtliga chefer liksom en halvdag med värderings- och diskussionsövningar om mångfald.

Organisation

Länsstyrelsens organisationsplan 2010.

LÄNSSTYRELSENS SAKOMRÅDEN MÅL OCH ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Sakområde Trafikföreskrifter

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	0,9	5,2
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	1,1	26,9
Antal inkommande ärenden	518	74 382
Antal beslutade ärenden	635	76 208
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	1 431	28 107
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	0,39 %	7,29 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	0	0

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Kommentar: En kraftig minskning av både antal årsarbetskrafter och inkommande respektive beslutade ärenden under 2010 förklaras av att stora delar av trafikadministrationen övergick till Transportstyrelsen vid årsskiftet.

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Sakområdet trafikföreskrifter rör ärenden om hastighetsbegränsning, förbud för tung trafik/traktorer, stopplikt/väjningsplikt, parkeringsförbud, omkörningsförbud, huvudled, motorväg och cirkulationsplats m.m. Flertalet av dessa ärenden initieras oftast av enskilda boende invid vägområdet och cirka 90 procent av ansökningarna leder till avslag. Skåne har handlagt cirka 375 ärenden om trafikföreskrifter år 2010. Överklagade ärenden ändras sällan, vilket kan vara ett tecken på att länsstyrelsens arbete håller god kvalitet. Vissa av årets ärenden är hänförliga till de nya hastighetsgränserna 60/80/100 i de fall där hastighetsgränsen höjts till exempel från 70 till 80 km/tim.

Även tillfälliga lokala trafikföreskrifter utfärdas i samband med till exempel tävling på väg.

Under 2010 har samtliga gällande lokala trafikföreskrifter (LTF) förts över digitalt till Transportstyrelsens rikstäckande databas för trafikföreskrifter (RDT). Skåne hade cirka 5 000 LTF att föra över och arbetet kunde slutföras före utsatt tid 30 juni. Inledningsvis stötte arbetet på tekniska problem dels i Transportstyrelsens databas, dels vid konvertering av PDF-filer till formatet PDF/A. Från 1 juli kungörs samtliga LTF endast i RDT och inte längre i Länets författningssamling (LFS). Fördelen med RDT är att det går att digitalt söka och få fram gällande föreskrifter på t ex ett specifikt vägnummer.

Sakområdet omfattar också ärenden om ordnings- och säkerhetsföreskrifter för vägar, överklagande av väghållningsmyndighets beslut, vägsamfälligheter, transport av farligt gods, överklagande av kommuns beslut om parkeringstillstånd och sjötrafikföreskrifter. Inom dessa områden har handläggning löpt på som ett normalår utan större ovanliga händelser.

Sakområde Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	9,1	8,1
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	18,4	13,5
Antal inkommande ärenden	3 351	6 834
Antal beslutade ärenden	4 693	6 285
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	24 800	17 612
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	6,83	4,57
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	0	0
Andel nöjda brukare Stöd till jordbruket (%) ³	84 %	

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

³ En gemensam brukarundersökning med Länsstyrelsen Västra Götaland har genomförts 2010 för verksamhet 282 *Tillstånd enligt § 16 Djurskyddslagen*. Utfallet på 84 procent motsvarar andelen nöjda (värde 4+5) på den avslutande frågan "Totalt sett är jag nöjd med Länsstyrelsens sätt att hantera mitt tillståndsärende". Genomsnittet för de båda länsstyrelserna var 89 procent.

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Länsstyrelsen i Skåne län genomförde en brukarundersökning under 2010 inom verksamheten djurskydd (VÄS 282). Undersökningen avsåg dem som ansökt om tillstånd enligt § 16 djurskyddslagen och fått beslut under första halvåret 2010. Länsstyrelsen får bra betyg inom området bemötande, tillräcklig information av personalen vid kontrollbesöket samt att brukaren förstår motiven till beslut i ärendet. Förbättringsområden där Länsstyrelsen måste intensifiera sitt arbete var att tydliggöra motiven till Länsstyrelsens beslut, att personalen är öppen för dialog och att det finns bra kontaktvägar för att få hjälp med ansökan.

En omfattande återrapportering avseende de veterinära områdena görs årligen i enlighet med regleringsbrevet till centrala myndigheter såsom Livsmedelsverket och Statens Jordbruksverk.

Inom livsmedelskontroll har de ärenden som Länsstyrelsen handlagt avsett framförallt registrering av livsmedelsproduktion i primärproduktionen, kontroll av livsmedel i primärproduktionen och överklaganden av kommunala beslut. Länsstyrelsen har även utfört sex revisioner av kommunal livsmedelskontroll under året.

Arbetet med djurskyddskontroll har även under 2010 påverkats av överflyttningen av ansvaret till Länsstyrelsen från kommunerna. Det som krävt mest resurser under året har varit handläggningen av anmälningsärenden som kommit in till Länsstyrelsen. Därutöver har även ärenden gällande omhändertagande av djur och prövning av förbud att ha hand om djur tagit omfattande resurser i anspråk. Ansökningar om veterinär vid offentlig tävling samt tillstånd verksamhet med djur i enlighet med 16 § djurskyddslagen har också genererat många ärenden. Under året har också normalkontroller genomförts även om detta inte har gjorts i så stor utsträckning som planerats. I förhållande till föregående år har antal ärenden som gäller förprövning ökat markant. Ungefär en tredjedel av alla förprövningsärenden gäller häststallar.

Under 2010 har inga större utbrott av smittsamma djursjukdomar drabbat Skåne län. Fortsatt bekämpning av framför allt salmonella och blåtunga har dominerat smittskyddsarbetet.

Den relativt omfattande och i föreskrift reglerade delegeringen av läkemedelshantering till djurägare granskas kontinuerligt av Länsstyrelsen. Under året har även hantering av djurskyddsdeklarationerna tillkommit.

Många ärenden under året avser tillstånd för nedgrävning av hästkadaver. Även kontroll av foder i primärproduktionen har utförts.

Tabell 1.1 Verksamma veterinärer och djurskyddsinspektörer

Länsfakta	2010-12-31				2009-12-31				2008-12-31			
Antalet verksamma veterinärer i länet	390				357				320			
varav män/kvinnor	113		277		108		249		99		221	
Antal inspektörer inom djurskyddskontroll, st/åa	30		20		22		16		38			
varav män/kvinnor	8	22	7	13	6	16	5	11	12	26	-	-
Antal inspektörer inom kontrollen av livsmedel och foder i primärproduktionen, st/åa	4		0,8		4		0,8					
varav män/kvinnor	0	4	0	0,8	0	4	0	0,8				
Antalet under året meddelade djurförbud	15				13							
Antalet under året beslutade omhändertaganden av djur	105				78							
Antalet genomförda djurskyddskontroller	1 395				1 030							
Antalet genomförda kontroller av insamling och transport av animaliska biprodukter.	5				4							

Kommentarer: Antalet verksamma veterinärer är beräknat utifrån hur många veterinärer i arbetsför ålder som är bosatta i länet samt ytterligare ett knappt 20-tal som är känt verksamma inom länet. Utöver dessa kan finnas ett okänt antal veterinärer som är bosatta i utomlands men som är verksamma inom länet.

Sakområde Lantbruk och landsbygd

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	25,1	23,7
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	65,6	60,3
Antal inkommande ärenden	41 653	32 615
Antal beslutade ärenden	45 052	30 121
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	87 958	88 092
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	24,24 %	22,85 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	15	11
Andel nöjda brukare Stöd till jordbruket (%) ³	70 %	

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

³ En gemensam brukarundersökning mellan 19 länsstyrelser har genomförts 2010 för verksamhet 601 *Stöd till jordbruket, enligt EG:s förordningar*. Utfallet 70 procent motsvarar andelen nöjda (värde 4+5) på den avslutande frågan ”Totalt sett är jag nöjd med Länsstyrelsens sätt att hantera min ansökan om jordbruksstöd”. Genomsnittet för samtliga länsstyrelser var 71 procent.

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Länsstyrelsen i Skåne län genomförde en brukarundersökning under 2010 inom verksamheten jordbruksstöd (VÅS 601) tillsammans med 18 andra länsstyrelser. Länsstyrelsens resultat var likvärdigt med genomsnittet för samtliga deltagande länsstyrelser. De som sökt jordbruksstöd gav Länsstyrelsen bra betyg inom området bemötande. Lägre betyg gavs på tillgänglighet per telefon, bra kontaktvägar för hjälp samt att personalen är öppen för dialog.

Länsstyrelsen arbetar för en utveckling av landsbygden i Skåne län gemensamt med dem som bor och verkar där. Genom insatserna i jord- och skogsbruket har konkurrenskraften stärkts samtidigt som miljön, landskapet och livskvaliteten på landsbygden förbättrats.

De viktigaste prioriteringarna och insatserna är att handlägga och kontrollera de stöd som ingår i Länsstyrelsens uppdrag samt att i alla delar underlätta för lantbruks- och landsbygdsföretagarna att bedriva sin verksamhet. Här ingår även att genomföra behörighetsutbildningar och att informera inom sakområdets alla verksamheter.

Hanteringen av jordbrukarstöden i Blekinge län togs över av Länsstyrelsen i Skåne län från och med den 1 mars 2010. Trots det faktum att Länsstyrelsen i Skåne län inte fått full tackning för sina kostnader har Länsstyrelsen klarat av att ta över verksamheten på ett tillfredställande sätt och säkerställa att även Blekinges brukare kommit med i den tidiga utbetalningen av gårdsstödet.

Länsstyrelsen i Skåne län bedriver en effektiv jordbrukarstödshantering och ligger främst i landet när det gäller kostnaden för hanteringen av jordbrukarstöden. Länsstyrelsen har uppnått regeringens mål om minst 90 procent i utbetalning i gårdsstödet. Sammanlagt 1 265 999 tkr betalades ut till 9 795 lantbrukare i den första utbetalningen vilket motsvarar 97 procent av lantbrukarna i Skåne och Blekinge län vilka får gårdsstöd. Utöver detta betalades drygt 106 miljoner kronor ut i den första slututbetalningen av miljöersättningar och kompensationsbidrag. Även här klarade Länsstyrelsen mål om minst 90 procent som Jordbruksverket satt upp i tidplanen för SAM-ansökan.

Under 2010 passerade vi halvtid för Landsbygdsprogram för Sverige. En avstämning av genomförandet i Skåne län genomfördes under hösten och i samråd med det regionala partnerskapet har justeringar av genomförandestrategin gjorts. Länsstyrelsen hade vid halvårsskiftet 2010 beviljat 45 procent av projekt- och företagsstödbudgeten med en regional offentlig medfinansiering av axel 3 på motsvarande 20,1 procent. Länsstyrelsen bedömer att genomförandet av programmet fram till 2013 är möjligt med reservation för minskade handläggningsresurser och ökande administrationskrav.

Inom ramen för *Sverige - det nya matlandet* har Länsstyrelsen kraftsamlat sina samarbetspartners och beviljat ett antal stora övergripande projekt; allt för att stimulera och öka förädlingsgraden av Skåne läns högkvalitativa råvaror. Vidare har Länsstyrelsen även aktivt deltagit i framtagandet av en utvecklingsplattform för skånsk affärsutveckling inom turistnäringen.

Inkommande företagsstödsärenden har ökat med 36 procent under 2010, främst med anledning av en ökad investeringsvilja. Även Leaderverksamheten har haft en ökning ärendemässigt. Länsstyrelsen bedömer att Leader i Skåne län har under 2010 etablerat sig och är nu uppe i full kapacitet.

9. Länsstyrelserna anvisas medel från landsbygdsprogrammet via Jordbruksverkets regleringsbrev för budgetåret 2010. Länsstyrelserna ska redovisa följande:

➤ Vilka särskilda insatser länsstyrelsen vidtagit för att minska handläggningstiderna för ansökningar om beslut om stöd och ansökningar om utbetalningar. Redovisningen ska avgränsas till programmets axel 1, 3 och 4 (Leader) samt Utvald Miljö (axel 2),

I arbetet med handläggning av företagsstöd, projektstöd och Leader har det förekommit viss omsättning på personal, till stor del beroende på att Länsstyrelsen har haft visstidsanställningar. Visstidsanställd personal har slutat efter den tidsbegränsade anställningen eller hunnit ordna annat jobb innan Länsstyrelsen kunnat ge besked om eventuell fortsatt anställning. Myndigheten har istället tillsvidareanställt personal, vilket ger minskad introduktionstid och på sikt effektivare handläggning.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med att identifiera problem med handläggningen för företagsstöd, projektstöd och Leader. Detta har resulterat i en säkrare handläggningsprocess. Dock har inte målen om en snabbare handläggning ännu uppnåtts. Detta beror till stor del på att fler ärenden än beräknat har inkommit till Länsstyrelsen under 2010, det vill säga dimensioneringen av extraresurserna som baserades på inkomna ärenden under 2009 var för snålt tilltagen. Dock räknar Länsstyrelsen med att tillsvidareanställningar av personal kommer att effektivisera arbetet framöver.

Historiskt sett har inkomna ansökningar hållit varierad kvalitet. Ett bristfälligt underlag skapar en större osäkerhet i handläggningen och risken för att fel ska uppstå ökar. För att säkerhetsställa ett komplett och tydligt underlag har Länsstyrelsen tagit fram ett antal verktyg som ska underlätta för de sökande i ansökningsprocessen. Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med hjälpbilagor som verktyg för de sökande. En ny anvisning för hur de sökande ska slutrapportera sina projekt har tagits fram.

Leaderområdena använder sig av liknande verktyg, vilka är anpassade till projektägare inom Leader. På den gemensamma Leaderhemsidan skriver Länsstyrelsen kontinuerligt administrativa tips och nyheter för att höja kvaliteten på handläggningen.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med informationsträffar/rekvisitionsutbildningar för sökande där regelverk och krav runt utbetalningsprocessen av projektstöd lyfts. Generellt bidrar dessa utbildningar till att de sökande inkommer med bättre ansökningar om utbetalning, vilket ökar både kvaliteten och effektiviteten i handläggningsarbetet.

Inom Utvald miljö har Länsstyrelsen fokuserat på att förbättra informationen på webben för att frigöra så kallad informationstid hos handläggarna till handläggningstid. Informationsbehovet (redovisad tid) har nu minskat trots nya åtgärder och höjda ersättningar för vissa åtgärder.

Länsstyrelsen har under året deltagit i en arbetsgrupp som har uppdaterat Jordbruksverkets rutinbeskrivningar för handläggning i LB-systemet. Arbetet har lett till förbättringar i hanteringen som bidrar till att minska handläggningstiderna.

Under 2010 har en processbeskrivning över handläggningen påbörjats, som kommer att identifiera tidsstjuvar och visa på möjligheter till effektivisering.

► vilka åtgärder som har låg anslutning i länet, översiktligt analysera orsakerna till detta samt redovisa vilka särskilda insatser länsstyrelsen vidtagit under 2010 för att öka anslutningen till dessa åtgärder för att besluten och utbetalningarna kopplade till programmet ska vara i fas och att de relevanta resultatmål och omfattningsmål som finns fastställda i programmet är uppnådda vid utgången av 2010,

I Skåne län har några åtgärder fortsatt låg anslutning. De åtgärder som har lägst anslutning är 124 Samarbetsåtgärden inom axel 1, samt 321 Service och 322 Byutveckling inom axel 3. Anledningarna till låg anslutning är till största del svårigheter med att placera projekt i åtgärderna. Dock varierar prognoserna för anslutning och utnyttjandegrad för de nämnda åtgärderna.

När det gäller 124 Samarbetsåtgärden har målgrupperna dålig kännedom om möjligheterna och okunskap om regelverket. Åtgärden präglas dessutom av en komplex och svår ansökningsprocess vilket gör att projekt nästan får ”forceras in” i denna åtgärd. Ett åtgärdsspecifikt möte med medlemmar från partnerskapet för Det skånska landsbygdsprogrammet hölls under 2010. Gruppen sonderade terrängen bland landsbygdsens aktörer för att undersöka om möjligheten att öka anslutningen och nyttja pengarna i åtgärden, eller om satsning ska ske på att flytta pengarna till en annan åtgärd där den ändå kommer lantbrukarna tillgodo.

Marknadsföring av bredbandsstöd inom åtgärd 321 Grundläggande service har gett resultat i form av betydligt fler ansökningar. Här ökade anslutningen bland landsbygdsens aktörer och Länsstyrelsen beräknar att medlen kommer att utnyttjas fullt ut.

322 Byutvecklingsåtgärden kommer att utnyttjas i liten grad framöver, beroende på att lokala projekt i första hand ska genomföras på Leadernivån med stöd från de lokala Leaderområdena. Budgeten kommer därför att vara i fas sett över hela programperioden utan några förändrade insatser eftersom där endast finns små medel kvar. Dessa ska i första hand utnyttjas för regionalt intressanta breda byutvecklingsprojekt där man kan skapa modeller för övriga i länet.

Övriga åtgärder ligger överlag i fas när det gäller utnyttjandegrad i förhållande till förfluten tid av programperioden. Det är dock önskvärt att satsa på att ha ett överutnyttjande av beviljade medel i förhållande till återstående tidsperiod framöver, eftersom erfarenheten visar att beslutade medel inte utnyttjas tillfullo av de sökande. Därför finns det utrymme för ökade takbelopp när det gäller investeringar. Partnerskapet beslutar under 2010 om ökade takbelopp för investeringar i alla åtgärder där företagsstöd är aktuellt, vilket ger högre utnyttjandegrad och eventuellt högre anslutning främst bland länets lantbrukare.

Inom Utvald miljö hade åtgärden 216 Restaurering och återskapande av alléer en stor andel medel kvar i budgeten. Därför höjdes ersättningen i åtgärden – som var satt långt under takbeloppet från början – under 2010.

Länsstyrelsen genomförde även samarbetsprojekt inom myndigheten i syfte att kunna använda olika insatser i Utvald miljö till värdefulla åtgärder som inte ryms i de ordinarie naturvårdsmedlen. Detta kan framöver medföra att utnyttjandet ökar och ambitionen är att det ska vara värdefulla projekt.

Åtgärden Damm som samlar fosfor har hittills inte haft någon anslutning i länet. Den största anledningen till detta är att det i dagsläget saknas en miljöersättning för den mark som avsätts. Markägarna har hittills inte varit intresserade av att avsätta mark utan att även få stöd för den skötsel som krävs av anläggningen. Stödmottagare med goda lägen som är intresserade av någon form av näringsavskiljning har istället valt att söka stöd för anläggning av våtmark, där ett fungerande skötselstöd redan är etablerat.

➤ **hur länsstyrelsen har samarbetat med de s.k. Leader-grupperna inom respektive område, ör att förenkla och effektivisera arbetet med Leader (axel 4), inklusive rekvisitionsarbetet.**

Detta har delvis tagits upp under stycket om särskilda insatser ovan. Se detta stycke för ytterligare information.

Ett antal rutiner kring handläggning av Leaderprojekt och Leaderrekvisitioner har skapats. Leaderområdena har utformat en egen Leaderlayout för ytterligare en kundanpassad broschyr under 2010 som projektstödsgruppen skapat tidigare under året. Dessutom har det under året anordnats kontinuerliga informationsträffar gällande rekvisition för LAG och övriga Leaderprojekt. En LOU-utbildning för LAG-ordföranden genomfördes på Länsstyrelsen för att uppmärksamma Leaderområdena om ansvaret som ligger på de ideella föreningarna.

Under 2010 har Leader Skåne träffats varje månad tillsammans med Länsstyrelsen för att stämma av olika problemområden och möjligheter. Under dessa träffar var även Region Skåne och Kommunförbundet inbjudna. Externa aktörer inbjuds ofta för att diskutera möjligheter till dialog med Leader. Kompetensutveckling är en ständigt återkommande punkt.

Länsstyrelsen fortsätter också arbetet med att på den gemensamma Leaderhemsidan www.leaderskane.se kontinuerligt lägga upp administrativa tips och nyheter för att höja kvaliteten på handläggningen. Hemsidan är en viktig del av Leaderverksamheten eftersom samtliga Leader Skåneområden är kopplade till denna. Den är således en viktig del i informationsflödet mellan Länsstyrelsen, Leader och allmänheten. Utbildning i webbverktyget samt hantering av övrig service kopplat till hemsidan har kontinuerligt pågått. Alla besvarade frågor finns kvar på hemsidan och kan nyttjas av andra områden alternativt en ny verksamhetsledare. Detta är ett sätt att minska riskerna för kunskapsbortfall, vilket t ex är fallet när administrativ personal byts på leaderkontoren.

Under våren 2010 arrangerades i samarbete med Leader Skåne en regional delfinal inför Landsbygdsgalan. Mötet utgjordes av flera föredrag med goda exempel och idéer från företag, föreningar och ungdomar. Externa aktörer fick god inblick i Landsbygdsprogrammet och Leader. Till mötet skapades även en broschyr med redaktionella intervjuer av stödsökande. Mötet och prisutdelningen gav inspiration till både LAG-medlemmar och aktörer som kunde kopplas till Leader och Landsbygdsprogrammet i stort.

För att gemensamt titta på Leaderområdenas riskanalys genomförs besök från Länsstyrelsen på de enskilda kontoren. Detta är även ett sätt för att diskutera både problem och möjligheter och få en bättre kommunikation.

➤ **kostnaderna för olika arbetsmoment för efterarbete med blockinventeringen med relevans för landsbygdsprogrammets genomförande, samt**

Länsstyrelsen beräknar att kostnaden för hantering av efterarbete på grund av blockinventeringen blir ca 1 150 000 kr under 2010.

➤ **antalet åtagandeplaner inom miljöersättningarna som har upprättats respektive reviderats under 2010 samt en uppskattning av hur många av dessa som har upprättats respektive reviderats till följd av de ändrade definitionerna av ersättningsberättigande betesmarker och slåtterängar.**

Arbetet med åtagandeplaner för Blekinge län ligger på Länsstyrelsen i Blekinge län. Övrig hantering av SAM-blanketten samt arbetet med åtagandeplaner för Skåne län sker på Länsstyrelsen i Skåne län. Ett nära samarbete mellan länen har skett under 2010 för att säkerställa lika hantering av åtagandeplanerna mellan länen.

För 2010 års ansökan har totalt, för Skåne respektive Blekinge län, 313 åtagandeplaner upprättats med sammanlagt 707 block. För Skåne län har 215 åtagandeplaner med totalt 482 block upprättats och för Blekinge län har 92 åtagande med 225 block. Antalet planer som reviderats efter kontroll (2010-11-12) är totalt 130 st för Skåne län och Blekinge län, med en fördelning på 79 planer för Skåne län och 51 planer för Blekinge län.

Dessutom kommer planer revideras på grund av att blockinventeringen förändrat block som också har åtagandeplaner. Listor som vi hittills (2010-11-12) har fått från blockinventerarna för Skåne län omfattar 177 block och för Blekinge län 70 block.

De allra flesta revideringar som är gjorda beror på den nya definitionen. Ett exakt antal är inte möjligt att ta fram. Upprättandet sker då en ny ansökning om åtagande för betesmarker och slåtterängar kommer in. Detta har nödvändigtvis inte en koppling till den nya definitionen, varför en bedömning av hur många som upprättats på grund av den nya definitionen inte går att göra.

Sakområde Fiske

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	1,8	1,9
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	0,9	0,9
Antal inkommande ärenden	244	371
Antal beslutade ärenden	268	396
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	9 421	3 659
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	2,6 %	1,0 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	1 400	1 237

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Kommentar: De ökade verksamhetskostnaderna hänför sig till inköp av ål för cirka 6,2 Mkr.

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Länsstyrelsen i Skåne län har haft ett samordningsansvar för länsstyrelsernas fiskefrågor genom ordförandeskapet i yrkesföreningen samt varit länsstyrelsernas representant i styrgruppen för Jordbruksverkets övertagande av fiskefrågor.

Länsstyrelsen har till Fiskeriverket lämnat förslag på en reglering av ålfisket som är uppföljningsbar, skapar bästa förutsättningar för de berörda fiskeriföretagen samt ger utrymme för ökad ambitionsnivå vad avser ålfiskets nedskärning. Vidare har Länsstyrelsen medverkat i utredningen kring hur det småskaliga fisket skall stärkas och Länsstyrelsens förslag finns med i utredningen. Etableringsreglerna kring fisket med passiva redskap har särskilt diskuterats då dessa är av avgörande betydelse enligt Länsstyrelsens bedömning. Fördelningsgrunderna för kustfiskekvoten på sill har fastställts efter konflikter inom sillfisket inom havsområde 23-24. En nära samverkan har skett med Sydkustens Fiskeområde i start av projekt som rör handeln med fisk och försök med torskfiskeburar.

Fiskevården har prioriterats istället för åtgärder inom ramen för den svenska förvaltningsplanen för ål. Vad avser åtgärder, påbörjas ett tvåårigt projekt som 2011 skall resultera i att ålen kan vandra ut ur Kävlingeån utan turbinskador. Överläggningar pågår om samma åtgärder i Rönne å med start 2011. Fiskvägar som underlättar ålens vandring har också skapats i andra vattendrag. Länsstyrelsen har haft ansvaret för den nationella samordningen av utsättningarna av ålyngel i Sverige 2010. Genom en mer strukturerad upphandling har priset på ål kunnat sänkas med ca 30 procent i jämförelse med året före. Dessutom har Länsstyrelsen i ett eget projekt utökat utsättningarna med ca en miljon kr. Trots detta når vi inte upp till de 2,5 miljoner ålyngel som skall sättas ut för statliga medel enligt förvaltningsplanen.

Länsstyrelsens samverkan med Fiskeriverket avseende fisketillsyn har varit mycket framgångsrik och den fisketillsyn som utförts för de tillgängliga medlen har kunnat mångfaldigas. Samtidigt har Fiskeriverkets personal fått en bredare kompetens och kunnat nyttja befintliga resurser mer effektivt.

Länsstyrelsen i Skåne län har ansvarat för samordningen ärendehanteringssystemet Platina vad avser fiskeområdet. Vidare har Länsstyrelsen medverkat i utformningen av den nationella databasen för fiskodlingar samt i ett projekt kring utformning av information kring fiskebestämmelserna.

Länsstyrelsen är representerad i projektet Sälar & Fiske som under året arbetat med att utveckla en salsäker torskbur. Detta arbete har utvidgats genom ett projekt som drivs av Sydkustens fiskeområde. Länsstyrelsen har dels medverkat till en vidareutveckling av hanteringen av EU:s fiskefond (EFF) genom medverkan i övervakningskommittén för EFF och dels ”den rådgivande gruppen för strukturstöd”, dels medverkat i framtagningen av ett system för intern kontroll av hanteringen av stöd från EFF.

12. Länsstyrelserna ska redovisa hur de främjat och bidragit till den nationella offentliga finansieringen av det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige 2007–2013.

Länsstyrelsen har inom EFF, insatsområdet, *Hållbar utveckling i fiskeområden*, medverkat till att berörda kommuner ställt sig positiva till att stå för medfinansiering av åtgärder inom fiskeområdet och att medfinansiera lönekostnader för en verksamhetsledare för fiskeområdet.

Vidare har Länsstyrelsen som nationell medfinansierare av stöd ur EFF inom insatsområdet *Skydd och utveckling av den akvatiska faunan o florin*, beviljat egna medel, erhållna stöd från havsmiljöanslaget, fiskevårds- och vattenavgiftsmedel till högt prioriterade projekt inom ramen för den svenska förvaltningsplanen för ål.

I förekommande fall har kontakt tagits med Leaderområdena för att nyttja deras möjligheter att stödja ansökningar med de EU-medel och nationella medel som de förfogar över. Efter diskussioner med Länsstyrelsen, fiskeområdet har Region Skåne avsatt 600 000 kr för ett burfiskeprojekt. För övrigt är möjligheterna att regionalt finna medel som kan nyttjas som nationell medfinansiering mycket begränsade i Skåne län.

13. Länsstyrelserna ska redovisa hur de bidragit till arbetet med omprövning av vattendomar.

Arbetet med omprövning av vattendomar vid Länsstyrelsen i Skåne län sker integrerat inom fiske- och vattenvårdsarbetet. Det är en viktig uppgift mot bakgrund av att länets sjöar och vattendrag generellt sett är hårt exploaterade av olika former av verksamheter. Det rör sig främst om utvinning av vattenkraft samt om markavvattning. Vattenkraftsanläggningarna består i huvudsak av mindre anläggningar av äldre datum. Dessa anläggningar saknar ofta skriftliga tillstånd eller har tillstånd som är mycket bristfälliga ur miljösynpunkt. Markavvattningen är mycket omfattande. Som exempel kan nämnas att det finns mellan fem och sex tusen dikningsföretag i Skåne län. I stort sett är länets samtliga vattendrag berörda av markavvattning och de flesta av länets sjöar och våtmarker är avsänkta. På motsvarande sätt som för vattenkraftsanläggningarna rör det sig oftast om gamla tillstånd enligt äldre lagstiftning, med inga eller mycket bristfälliga miljövillkor.

Länsstyrelsens arbete med vattendomar

Länsstyrelsen arbetar integrerat med miljömålsanknuten vattenvård, biologiskt återställningsarbete efter kalkning, fiskevård samt med vattenförvaltningen enligt vattendirektivet. Länsstyrelsen deltar även i olika sammanhang i nationellt samarbete mellan länsstyrelser och andra myndigheter beträffande omprövningsfrågor. Omprövning av vattendomar är i många fall en grundläggande förutsättning för att kunna uppnå de uppsatta målen för dessa verksamheter.

I samband med planering av vattenmiljö- och fiskevårdsåtgärder samt som ett resultat av tillsynsarbetet framkommer behov av ändrade villkor för vattenföretag. Länsstyrelsen prioriterar i första hand de sjöar och vattendrag som är utpekade som nationellt värdefulla eller nationellt särskilt värdefulla eller är av stor betydelse ur fiske och fiskevårdssynpunkt. I nästa skede görs en utredning om vilka miljöförbättrande åtgärder som är aktuella och hur de juridiska förutsättningarna ser ut i det aktuella fallet. Därefter tas en kontakt med verksamhetsutövaren som i bästa fall resulterar i en omprövning på basis av en frivillig överenskommelse. Länsstyrelsen kan på egen hand driva enklare

omprövningsärenden. Vid större och mer komplicerade omprövningar krävs dock stöd från exempelvis Kammarkollegiet och Fiskeriverket.

Länsstyrelsens arbete med förberedelser och omprövning bekostas i huvudsak med de medel som finns att tillgå för Länsstyrelsens vatten och fiskevårdsarbete, t ex fiskevårdsmedel, medel från EU:s fiskefond EFF, medel från anslaget för biologisk mångfald, medel för biologisk återställning efter kalkning samt länsstyrelsens ramanslag (personalkostnader). I de fall omprövning sker i Kammarkollegiets regi brukar dessa även stå för merparten av utredningskostnaderna.

Exempel på genomförda åtgärder i omprövningsarbetet

Grundläggande för omprövningsarbetet är olika former av utredningar om åtgärdsbehov och om juridiska förutsättningar för att vidta åtgärder. Följande utredningar har genomförts under året; En genomgående analys av ål och smoltpåverkan i kraftverken i Kävlingeån vilken ligger till grund för åtgärder och prövning av befintliga kraftverk i ån. Framtagning av underlag för omprövning av villkor i vattendomen kring regleringen av sjön Immeln.

Den egeninitierade omprövningen har under 2010 begränsats till förberedelser för omprövning av villkoren i vattendomen för sjön Immeln reglering. Villkorsändringen avsåg skadekompenserande fiskutsättningar i Immeln och Edre ström. Omprövningen kommer att ske i samverkan med Kammarkollegiet och Fiskeriverket. Förberedelser för omprövning av dikningsföretag i Pinnån, Rönneåns vattensystem pågår också. Omprövning sker för att möjliggöra hållbara restaureringsinsatser i vattendraget. På grund av en stor mängd ansökningsärenden har Länsstyrelsen inte kunnat avsätta resurser för att driva omprövningsärenden. Vid en prioritering bedöms också det som mer angeläget att via tillsynsverksamheten driva fram en lagligförklaring av äldre kraftverk som saknar tillstånd.

Omprövningar initierade av sökanden pågår bl.a. i Knislinge vattenkraftverk i Helge å samt kring kostnadsfördelningslängden i vattenavledningsföretag. Länsstyrelsen har genom sin tillsynsverksamhet framtvingat såväl lagligförklaringar som omprövningar av verksamheter vars verksamhet saknat giltiga tillstånd.

Tabell 1.2: Fiske

Länsfakta inom fiskeområdet	2010	2009	2008
Antal fiskevårdsområden	65	65	65
Antal yrkesfiskelicenser	185	188	206
Antal fartygstillstånd	176	178	189
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	14	34	44

Sakområde Regional tillväxt

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	2,3	1,7
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	0,5	0,4
Antal inkommande ärenden	38	15
Antal beslutade ärenden	24	35
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	4 656	3 991
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	1,3 %	1,0 %
Bidragsubbetalningar (tkr) ²	6 383	6 215

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Länsstyrelsen har samverkat med andra statliga, regionala och lokala aktörer för att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar tillväxt. Nedan följer en beskrivning av ett urval av insatser och en övergripande bedömning av resultatet:

Innovationer och förnyelse – Miljöteknik och pilotlän för grön utveckling

Under år 2010 har ett intensivt arbete bedrivits kring miljöteknik med fokus på energieffektiviseringar, biogas och hållbara städer. Kortfattad redovisning av insatser:

- i maj arrangerades ett dialogmöte om den skånska klimat- och energistrategin med miljöminister Andreas Carlgren och regionala aktörer,
- Landshövdingen bjöd in skånska företag till en serie seminarier om miljöteknik och energieffektivisering. Över 180 företag deltog i arrangemangen.
- samarbetet att utveckla biogas som drivmedel i Skåne har fortsatt, bland annat genom bidrag inom landsbygdsprogrammet och deltagande i samarbetsinitiativet Färdplan för biogas,
- Landshövdingen har under året haft frukostträffar om hållbara städer och det pågående arbetet i Delegationen för hållbara städer,
- ett antal arenor och samarbetsforum på miljöteknikområdet är stärkts under året. Ideon Lightfoot Business Academy, Skånes Energiting, Sustainable Business Hub och utställningen Supervisions på Krinova i Kristianstad är några exempel som fått stöd från Länsstyrelsen.

Bedömning av resultat: Gemensamt med andra aktörer har Länsstyrelsen bidragit till att Skåne har blivit uppmärksammat som ett innovativt och framgångsrikt län på områdena miljöteknik och hållbara städer. Skånska aktörer har exempelvis fått god utdelning för ansökningar om projektmedel från Delegationen för hållbara städer och i somras utnämnde regeringen Dalarna, Norrbotten och Skåne till Pilotlän för grön utveckling.

Arbetskraftsförsörjning och kompetensutveckling - Integration

En framgångsfaktor för skånsk tillväxt är en snabb introduktion av nyanlända i arbetslivet. Genom Regional överenskommelse om samverkan kring introduktion av asylsökande, nyanlända och andra flyktingar (RÖK) samverkar Länsstyrelsen och Region Skåne med de andra offentliga aktörerna inom områdena arbete, hälsa, språk och bostad. Kortfattad redovisning av insatser:

- ett flerårigt projekt med språket i centrum har inletts under året. Projektet som har en sammanlagd finansiering på 4,3 miljoner kronor ska stärka samarbetet mellan företag med behov av arbetskraft, anordnare av branschspecifika språkutbildningar och nyanlända invandrare. Initiativet har tagits av Länsstyrelsen tillsammans med Arbetsförmedlingen, Kommunförbundet Skåne, Region Skåne och ett antal skånska kommuner med stöd av ESF-rådet och projektmedel för regionala tillväxtåtgärder,
- en förstudie om en plattform för validering har genomförts under året på initiativ av Kommunförbundet i Skåne med stöd av bland annat Länsstyrelsen,
- Länsstyrelsen deltar i och samarbetar med flera entreprenörsnätverk, exempelvis Herbert Felix-institutet, Mentorskapsakademi, Entreprenörscentrum Malmö, med flera.
- en förstudie om En skånsk modell för mångfald och tillväxt har inletts och beviljats medel av Vinnova.

Bedömning av resultat: Länsstyrelsen har under flera år byggt upp kompetens och samarbetsformer som nu utgör en utgångspunkt för det fortsatta arbetet med ett snabbt och inkluderande mottagande av nyanlända invandrare med språket i fokus.

Tillgänglighet – Infrastruktur och hållbar mobilitet i Öresundsregionen

Att fullt ut kunna utnyttja potentialen med Öresundsbron och Citytunneln i Malmö är centralt för ökad tillgänglighet och arbetskraftsförsörjning i Öresundsregionen. Kortfattad redovisning av insatser:

- det regionala godstransportrådet Skåne/Blekinge som drivs av Trafikverket och leds av Landshövdingen har startat projektet KombiSyd II. Syftet är att gynna utvecklingen av kombitrafik i Skåne och att kartlägga möjliga incitament för att införa ny teknik.
- *Stationsnära läge* är ett projekt som syftar till att ge fler invånare tillgänglighet till den gemensamma skånska arbetsmarkanden.
- projektet *Öresundsregionens infrastruktur och byudvikling* (Örib III) har under året tagit fram scenarier för Öresundsregionen och fördjupat den framtida bilden av Öresund som en internationell trafikknutpunkt. Femern Bælt-förbindelsens betydelse för Öresundsregionen och behovet av en fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör har utretts. Region Skåne är huvudman för projektet där Länsstyrelsen har deltagit.
- *Hållbar Mobilitet Skåne* och projektet *Tillhåll 1 - Tillgänglighet för ett livskraftigt och hållbart Skåne-Blekinge* ska främja en hållbar och robust tillgänglighet genom samverkan och kompetensutveckling mellan olika aktörer i regionen. Projektet drivs av Hållbar Mobilitet Skåne som är ett regionalt centrum för miljöanpassade transporter där Länsstyrelsen ingår.

Bedömning av resultat: Länsstyrelsens bidrag till ökad tillgänglighet är mångfacetterad genom uppdraget med hållbar samhällsplanering och den lagstadgade rollen i plan- och bygglagen.

Projektverksamheten som beskrivs ovan är ett viktigt komplement till detta som har resulterat i förbättrade samarbetsformer och kunskapsunderlag samt möjliggjort innovativa projekt.

Sammantaget fortsätter Länsstyrelsen sitt arbete med ambitionen att för nyckelaktörer synliggöra de statliga aktörernas engagemang i det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet i Skåne. Länsstyrelsen tar utgångspunkt i vår roll att samordna statliga intressen i Skåne och deltar med vår kompetens i olika sammanhang.

16. Länsstyrelserna ska ge en sammanfattning av verksamheten enligt nedan:

➤ **Redovisa de viktigaste prioriteringarna och insatserna under året, bl.a. inom ramen för den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013. För prioriteringen Strategiskt gränsöverskridande samarbete ska särskilt aktiviteter inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen redovisas, samt**

Under 2010 har Länsstyrelsen fortsatt att gemensamt med många andra parter lägga särskild vikt vid nedanstående områden, inom ramen för den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning. Utgångspunkten har varit de möjligheter och utmaningar som Skåne står inför och målen i det regionala utvecklingsprogrammet. Prioriteringarna och genomförda insatser är:

- *Stärka konkurrenskraften inom de gröna näringarna och hos entreprenörer på landsbygden genom landsbygdsprogrammet och Leader.* Det har gjorts bland annat genom av fördelning av företags- och projektstöd, samt genom samarbeten, ökad dialog och inspirationsaktiviteter.
- *Förbättra förutsättningarna för nyanländas inträde på arbetsmarknaden.* Genomförda insatser 2010 är bland annat projektet Partnerskap Skåne och uppbyggnad av ett projekt om branschspecifika språkutbildningar för nyanlända. Länsstyrelsen har också samarbetat om att validera utbildningar och deltagit i entreprenörsnätverk.
- *Stimulera och lyfta fram framstående exempel på hållbar stadsplanering och byggande i länet.* Landshövdingen har bjudit in till flera nätverks- och frukostmöten och erfarenheter från arbetet har spridits till övriga länsstyrelser och myndigheter på bland annat Plan- och bostadsdagarna 2010.
- *Utveckling av miljöteknik med särskilt fokus på potentialen med energieffektiviseringar och biogas som drivmedel.* Arbetet med den regionala klimat- och energistrategin och regeringsuppdraget Pilotlän för grön utveckling präglade arbetet 2010 liksom åtgärder för spridning av teknik och tjänster för energieffektivisering till små och medelstora företag.
- *Integrationen i Öresundsregionen genom bland annat informationscentret ÖresundDirekt.* Länsstyrelsen har sedan centret etablerades samtidigt med Öresundsbron år 2000 regeringens uppdrag att samordna den informationsverksamhet med mera som förmedlas av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Skatteverket till arbetspendlare med flera. Under 2010 har centret bedrivit ett allt intensivare arbete med inriktning på näringslivet och arbetsmarknadsförhållandena i Öresundsregionen. Ett tätare och mer samordnat samarbete med den webbaserade informationsverksamheten som bedrivs vid ÖresundDirekt i Köpenhamn har tagits fram under året.

- *Ett aktivt deltagande kring planeringen av forskningsanläggningarna MAX IV och ESS.* Länsstyrelsen deltar bland annat i det av Region Skåne ledda projektet ESS MAX IV – TITA som syftar till att stärka tillväxten, innovationsstrukturen och attraktiviteten i regionen till följd av etableringen av ESS och MAX IV. I mars 2010 meddelade ledningen för läkemedelsföretaget Astra Zeneca att dess verksamhet i Lund skulle läggas ned. Länsstyrelsen har medverkat i de arbetsgrupper som bildades för att finna ersättningsindustrier med mera. Vid årsskiftet stod det klart att anläggningen kommer att tas över av en nybildad stiftelse- Mats Paulssons Stiftelse för forskning, innovation och samhällsbyggnad.
- *Nyackrediterade ambassadörer från andra länder väljer ofta Skåne som ett av de första besökslänen utanför Stockholm.* Besöken föranleds av den goda tillväxten i Skåne och samverkan i Öresundsregionen. Möjligheten till olika former av affärsutbyten initieras alltid vid dessa besök. Under året har landshövdingen sålunda tagit emot besök av ambassadörerna från bland annat Italien, Kroatien, Sydkorea, Vietnam och Österrike.
- *Förbättra förutsättningarna för att fullt ut utnyttja kapaciteten i samband med Citytunnelns öppnande.* Det har bland annat gjorts 2010 genom delta i dialogen kring infrastrukturplaneringen och att ta initiativ till eller delta i projekt som Kombi Syd II, Stationsnära lägen, IBU Öresund och Hållbar mobilitet Skåne.
- *Förenkla för företag – en märkbar förändring i företagens vardag.* Under 2010 har det länsstyrelsegemensamma arbetet genom regeringsuppdraget om regelförenklingar inletts och konkretiserats. Detta arbete kommer att fortsätta och intensifieras under 2011.

Därutöver har Länsstyrelsen deltagit aktivt i det inledande arbetet med en OECD-studie i form av en territorial review av Skåne. Uppdraget har getts av Region Skåne som efter bred samverkan i länet bett att OECD särskilt fokuserar på innovationer, arbetsmarknad och företagande samt miljö- och klimat ur tillväxthänseende. Länsstyrelsen är representerad i strukturfondspartnerskapet för Skåne-Blekinge.

Strategiskt gränsöverskridande arbete

Länsstyrelsen har prioriterat insatser inom områdena Föregångsregion för ren sjöfart, att Undanröja hinder på den inre marknaden samt att Förbättra interna och externa transportförbindelser liksom begränsning av näringstillförsel till havet till godtagbara nivåer, bevara naturområden och biologisk mångfald. Som exempel på projekt där Länsstyrelsen är aktiv som partner kan nämnas Baltic Master, LIFE projektet Ad(d)mire samt IBU Öresund. Aktiviteter för genomförande av strategin för Östersjöregionen är även Öresunddirekt samt Öresunds vattensamarbete. Länsstyrelsen har i en rapport till Tillväxtverket den 21 juni 2010 redovisat regionala aktiviteter för genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen. Länsstyrelsen är representerad i styrkommittén för Interreg IV A – Öresund, Skagerack, Kattegatt, delprogrammet Öresund samt i Södra Östersjöprogrammet och ledde den svenska delegationen vid kommitténs beslutsmöte i Palanga i januari månad.

Länsstyrelsen har bevakat att det finns grundläggande betaltjänster som motsvarar samhällets behov. Bevakningsuppdraget har rapporterats till Länsstyrelsen i Dalarna den 1 november 2010. Länsstyrelsen bedömer utifrån genomförd bevakning och andra erfarenheter att de grundläggande betaltjänsterna i länet i stort sett motsvarar samhällets behov.

> beskriva vilka överväganden som har gjorts vid beslut om medel inom ramen för ändamålen inom anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Utgångspunkt för Länsstyrelsens beslut angående anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder har varit:

- de kriterier som anges i den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning,
- Skånes särdrag och potential och målen i regionalt utvecklingsprogram för Skåne 2009-2016,
- möjligheten till medfinansiering samt samarbete med andra aktörer, särskilt statliga myndigheter och Region Skåne samt
- prioriteringar som redovisas ovan i regleringsbrevsuppdrag 16.

17. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på och kommentera hur andra statliga myndigheter tillämpar länets regionala utvecklingsprogram, hur samverkan mellan länsstyrelserna och statliga myndigheter sker samt hur samverkan utvecklas.

Den dagliga samverkan som sker mellan Länsstyrelsen och de statliga myndigheterna skapar i hög utsträckning förutsättningar för att uppnå målen i det regionala utvecklingsprogrammet. Det gäller tillgänglighet, infrastruktur, fysisk planering, landsbygdsutveckling, miljö, kompetensförsörjning, trygghet, social hållbarhet, osv. Det gäller i synnerhet de nationella myndigheter som inte har en egen representation i Skåne utan samverkar med länsstyrelserna. Beskrivningar av detta återfinns också under respektive sakområde.

År 2009 lades vikt vid samverkan för att gemensamt ta fram det regionala utvecklingsprogrammet. Under 2010 har landshövdingen bjudit in de statliga myndigheterna i Skåne med temat Regionalt utvecklingsprogram för Skåne. Vid detta möte så framkom att flera statliga myndigheter i länet genom sitt uppdrag bidrar till målen i utvecklingsprogrammet. Information gavs om förordningen (2007) om regionalt tillväxtarbete och de krav som ställs på statliga myndigheter och länsstyrelsernas roll. Några av de myndigheter som deltog var CSN, Fortifikationsverket, Förvaltningsrätten, Hovrätten, Kristianstad högskola, Kronofogden, Lantmäteriet, Polismyndigheten, Sveriges geologiska undersökning, SLU Alnarp, Skogsstyrelsen, Säkerhetspolisen, Tillväxtverket och Tullverket. Nya möten planeras för 2011.

Som ett konkret exempel samarbetar Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Skatteverket, Försäkringskassan och Region Skåne kring Informationscentret ØresundDirekt. Det är en informationstjänst som förmedlar offentlig information från myndigheter till medborgare och näringsliv i Øresundsregionen. ØresundDirekts uppgift är också att främja samarbetet mellan myndigheter och handläggare i regionen.

Regionala Godstransportrådet i Skåne/Blekinge under arbetsnamnet KombiSyd II, arbetar för att ta tillvara företagens intressen i regionen när det gäller hitta de effektivaste godstransportlösningarna. Länsstyrelsen samordnar arbetet tillsammans med bl.a. Trafikverket, Sydsvenska Industri- och Handelskammaren samt företrädare för transportnäringen.

Länsstyrelsen som värd för ett dialogmöte initierat av Försäkringskassan avseende ohälsotalen i länet och nationellt. Vid mötet deltog bland annat Arbetsförmedlingen, Region Skåne och Unionen.

I samband med mötena har det uttrycks ett generellt intresse för nätverks- och dialogforum för statliga myndigheter på länsnivå. Detta kommer Länsstyrelsen att utveckla under 2011. De nationella myndigheter som under 2010 hade i uppdrag att ta fram interna tillväxtstrategier är också av särskilt intresse på länsnivå. Ett utökat samspel med dessa kring tillväxt är önskvärt.

18. Länsstyrelser i län med självstyrelseorgan och samverkansorgan ska redovisa exempel på och kommentera inom vilka områden samverkan sker mellan länsstyrelsen och självstyrelseorganet respektive samverkansorganet samt hur denna samverkan utvecklats samt ge en kortfattad och översiktlig bedömning av resultatet av sin verksamhet inom det regionala tillväxtarbetet.

Länsstyrelsen och Region Skåne har en avsiktsförklaring som beskriver de många områden som Länsstyrelsen och Region Skåne samarbetar inom. Ledningarna för de två organisationerna har överläggningar två gånger per år för att följa och utveckla samarbetet.

Några exempel som varit aktuella under 2010 är:

- genomförandet av det Regionala utvecklingsprogrammet,
- skånska landsbygdsprogrammet,
- fokusområden som bredband och plattform för besöksnäringen,
- kraftsamling för biogas och Färdplan för biogas,
- regional kompetensplattform,
- klimatsamverkan Skåne,
- klimat- och energistrategi för Skåne,
- kulturmiljöprogram för Skåne,
- framtagandet av det regionala näringslivsprogrammet,
- ett aktivt deltagande i OECD Territorial Review

Länsstyrelsens har i bred samverkan bland annat deltagit i arbetet med att utveckla näringsliv och entreprenörskap på landsbygden, bidra med jämställdhetskompetens i tillväxtarbetet och samverkan med de statliga myndigheterna i länet. Den sistnämnda rollen ska utvecklas vidare och inför 2011 planeras att använda regelförenklingsuppdraget för att ge ökad skjuts åt såväl den statliga samverkansrollen som regelförenklingsarbetet. Vår bedömning är att det finns många erfarenheter hos de statliga myndigheterna kan dra från varandra och bygga vidare på.

19. Länsstyrelserna ska redovisa hur de stödjer utvecklingen av miljövänlig och effektiv teknik och förnybar energi, samt stimulera företag till miljödriven affärsutveckling och till att använda miljöhänsyn som medel för att stärka sin konkurrenskraft. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på planerade och genomförda aktiviteter och förekommande åtgärds- och utvecklingsbehov på nationell och regional nivå. Länsstyrelser i län utan självstyrelseorgan och samverkansorgan ska även redovisa hur detta arbete hanteras i det regionala tillväxtarbetet.

Under år 2010 har ett intensivt arbete bedrivits kring miljöteknik med fokus på energieffektiviseringar, biogas och hållbara städer.

I maj arrangerades ett dialogmöte om den skånska klimat- och energistrategin med miljöminister Andreas Carlgren och regionala aktörer.

Ett antal arenor och samarbetsforum på miljöteknikområdet är stärkts under året, några exempel är Ideon Lightfoot Business Academy, Skånes Energiting, Sustainable Business Hub och utställningen Supervisions på Krinova i Kristianstad, samtliga med deltagande av Länsstyrelsen i någon form.

Länsstyrelsen i Skåne län identifierar biogas som drivmedel som ett prioriterat område och stödjer här utvecklingen tillsammans med ett stort antal regionala och nationella aktörer. Under 2010 har arbetet fortsatt, bland annat genom bidrag genom landsbygdsprogrammet, deltagande i samarbetsinitiativet Färdplan för biogas och att ta fram ett regionalt planeringsunderlag för biogas.

Energieffektivisering är ett annat prioriterat område för Länsstyrelsen och här bedrivs ett projekt tillsammans med kommuner, kommunförbund och näringsliv. Landshövdingen har under 2010 bjudit in skånska företag till en serie seminarier i vilka över 180 företag deltog. Projektet syftar också till att stärka kompetensen hos energi- och klimatrådgivarna genom gemensamma energirundvandringar och utbildningsdagar.

Landshövdingen har under året haft frukostträffar om hållbara städer och det pågående arbetet i Delegationen för hållbara städer. De projekt i Skåne som under 2010 beviljats medel från delegationen för hållbara städer - och bland annat Formas och Mistra - kommer framöver att kunna visa på såväl innovativa tjänster som miljöteknik för en mer hållbar stadsutveckling.

I och med att Skåne blev ett av tre ”Pilotlän för grön utveckling” kommer länet att mer utförligt kunna redovisa åtgärds- och utvecklingsbehov på nationell och regional nivå. Länsstyrelsen har bland annat i en särskild skrivelse till regeringen påtalat svårigheter vad gäller utbyggnaden av vindkraft.

20. Länsstyrelserna ska redovisa hur ett jämställdhetsperspektiv har integrerats i länsstyrelsens verksamhet inom det regionala tillväxtarbetet. Länsstyrelserna ska redogöra för med vilka aktörer samverkan sker, hur samverkan utvecklats samt vilken roll som lokala och regionala resurscentra för kvinnor har i arbetet. Redovisningen ska innehålla en redogörelse av förekommande åtgärds- och utvecklingsbehov på nationell och regional nivå. Länsstyrelser i län utan självstyrelseorgan och samverkansorgan ska även redovisa hur ett jämställdhetsperspektiv har integrerats i det regionala tillväxtarbetet. Redovisningen ska även ske till Tillväxtverket.

Länsstyrelsen och Region Skåne har under året gemensamt arbetat med att ta fram en ny jämställdhetsstrategi som har ett tydligt regionalt utvecklings- och tillväxtperspektiv. Jämställdhetsakkunnige deltar också i arbetet med uppföljningen av det regionala utvecklingsprogrammet som görs inom ramen för OECD Territorial Review Skåne.

Länsstyrelsen har under 2010 också medverkat aktivt i *framtidgruppen* på det regionala resurscentrumet för kvinnor i Region Skånes regi. Jämställdhetssakkunnen har under året också anordnat sex nätverksträffar med fokus på regional utveckling och jämställdhet tillsammans med lokala resurscentra i länet.

Samverkan sker i första hand med det regionala resurscentrat (under Region Skånes ledning), men också i hög grad med de lokala resurscentra som finns i länet, i nuläget 25 stycken. Denna samverkan har utvecklats allt mer över tiden och återspeglar också den vikt som dessa centra har fått i Länsstyrelsens tillväxtarbete.

Ett prioriterat utvecklings- och åtgärdsområde är att motverka en könssegregerad arbetsmarknad. Området kommer sannolikt vara prioriterat i den kommande jämställdhetsstrategin. Länsstyrelsen

har också sökt och beviljats medel för projektet En skånsk modell för mångfald och tillväxt hos Vinnova.

27. Länsstyrelserna ska redovisa vilka insatser som har gjorts på konkurrensområdet, i enlighet med konkurrensförordningen (2008:604).

Länsstyrelserna ska i länet verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna. Länsstyrelsen har utsett en konkurrensansvarig som särskilt bevakar utvecklingen på området.

Information om konkurrensfrågor sker på flera sätt, bland annat via Länsstyrelsens webbplats. Den 28 september 2010 stod Länsstyrelsen tillsammans med Konkurrensverket värd vid ett informationsmöte om förändringar i upphandlingslagstiftningen. Ca 120 personer deltog. Målgrupper var statliga myndigheter, kommuner och landsting, advokater m.fl.

Den 14 juni 2010 lämnade Länsstyrelsen förslag till att förbättra konkurrens på livsmedelsområdet (Dnr 307-9092-10). Förslagen gällde torg- och marknadshandel och om handeln sker i inte alltför ringa omfattning bör lagen om kassaregister (2007:592) i rimlig omfattning även gälla för denna handel och inte som nu att den är generellt undantagen.

En särskild upphandlingsfunktion har upprättats på myndigheten. Utgångspunkten är att i allt upphandlingsarbete ska Länsstyrelsen, så långt det är möjligt, konkurrensutsätta de varor/tjänster som myndigheten avser att köpa.

Tabell 3.1 Stöd till ekonomiska föreningar

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till ekonomiska föreningar (t.ex. kooperativ verksamhet) (tkr)	2010	2009	2008
Företagsstöd	0	0	0
Regional projektverksamhet	0	0	0
Totalt	0	0	0

Redovisade belopp skall inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram

Tabell 3.2: Kostnader för strukturfondsadministrationen, programperiod 2007-2013

Strukturfondsadministration (tkr)	Anslag (5:1)	Övrig finansiering	Årsarbetskrafter
- förvaltande myndighet	198	101	0,29
- attesterande myndighet	0	0	0
- kontroller i territoriella program	0	0	0

Tabell 3.3: Länsfakta inom EU-stöd

Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2010	2009	2008
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
varav Artikel 33 (inom mål 1-området)	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen	1 942 232	1 563 920	1 561 934
- Landsbygdsprogrammet	509 561		
varav Leader	8 239	1 483	0
varav miljöersättningar	367 243	158 415	238 672
varav kompensationsbidrag (LFA)	49 976	15 685	23 345
varav företagsstöd	73 679	49 981	36 778
varav projektstöd	10 424	5 792	4 219
- Gårdsstöd	1 432 671	1 359 602	1 234 600

Kommentar: För projekt- företagsstöd och leader har antalet utbetalningsärende tillsammans ökat med 30 procent, vilket förklarar den ökade utbetalningsvolymen.

Sakområde Infrastrukturplanering

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	1,1	1,2
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	1,5	1,5
Antal inkommande ärenden	97	90
Antal avgjorda ärenden	93	104
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	2 581	2 359
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	0,7 %	0,6 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	0	0

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Citytunneln: Det stora järnvägsprojektet som pågått under sista decenniet i Malmö, Citytunneln invigdes 4 december 2010 av kungen.

Öresundssamarbete: Länsstyrelsen i Skåne län ingår som partner i Interreg-projektet Infrastruktur och byutveckling i Öresundsregionen (IBU-Öresund) där Region Skåne är projektägare. Projektet rör infrastruktur- och tätortsutveckling i Öresundsregionen och verkar för att skapa fysiska förutsättningar för ökad integration och tillgänglighet i området. Projektet är ett samarbete mellan 29 parter, såsom svenska och danska kommuner, regionerna samt några svenska statliga myndigheter bland annat Länsstyrelsen i Skåne län, Vägverket och Banverket. IBU-projektet avslutades med en konferens den 6 december i samband med Citytunnelns invigning.

Åtgärdsplaneringen: Trafiken i länet ökar och behovet av väl utbyggd infrastruktur blir allt mer akut. Skåne är ett transitlän för transporter. Länsstyrelsen verkar i sitt arbete med infrastrukturärenden för att utbyggnaden ska ske miljöanpassat, hållbart och säkert. Långtidsplaneringen av infrastruktur, såväl den nationella som den regionala, avslutades under 2010. Länsstyrelsen, tillsammans med övriga aktörer inom infrastrukturplaneringen, deltog i det omfattande arbetet av att åstadkomma en så god objektsplanering som möjligt.

Riksintresse infrastruktur: Länsstyrelsen har tillsammans med Sjöfartsverket, Vägverket, Banverket, Tillväxtverket, berörda hamnar och kommuner fortsatt arbetet med att precisera innebörden av riksintressena för länets hamnar. Under 2010 stod Malmö hamn och Trelleborgs hamn i fokus. Trafikverket har under året uppdaterat riksintressena för väg, järnväg och flygplatser.

Remisser infrastruktur: Länsstyrelsen har under året hanterat 84 remisser angående väg- och järnvägsprojekt. Av länets större planeringsprojekt ”väg och järnväg under 2010” kan nämnas är E 22 mot Kristianstad. I Helsingborgs stad pågår planering för Södertunneln, Hamnleden och Västkustbanan. I Lunds kommun planeras för lundalänken. Länsstyrelsen har under ett flertal år arbetat med att effektivisera hanteringen av remisser angående väg och järnvägsärenden genom ett utvecklat samarbete med Trafikverket och i vissa fall med kommunerna.

Sakområde Energi och klimat

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	1,4	0,8
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	0,4	0,1
Antal inkommande ärenden	5	1
Antal beslutade ärenden	1	6
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	1 598	689
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	0,4 %	0,2 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	0	0

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Året har präglats av intensivt arbete, såväl inom Länsstyrelsen som av andra aktörer i länet. Bildandet av *Klimatsamverkan Skåne* är bland annat frukten av detta arbete. Vidare har Skåne utnämnts till *Pilotlän för grön utveckling*.

I Skåne län är förutsättningarna för biogasproduktion ovanligt goda. Länsstyrelsen har därför i samarbete med en rad regionala och lokala aktörer tagit initiativ till att ena de skånska krafterna i arbetet med att skapa en gemensam plattform för biogas *Skånes färdplan för biogas – den ledande biogasregionen 2020*.

Vidare är energieffektivisering inom olika samhällssektorer ett viktigt arbetsområde för Länsstyrelsen, där det pågår samarbetsprojekt inom länet tillsammans med kommuner och näringslivet.

Bedömning av uppnådda resultat

Bildandet av *Klimatsamverkan Skåne* och Regeringens beslut att utse Skåne som ett av pilotlänerna har skapat en god grund för fortsatt regional/national samverkan i arbetet med klimat- och energifrågor. Länsstyrelsen är en aktiv part i detta samarbete. Hur arbetet med Pilotlänsuppdraget ska drivas vidare från skånsk horisont beskrivs i den arbetsplan som lämnats till miljödepartementet i enlighet med Pilotlänsbeslutet. Arbetsplanen beskriver väl i nulägesanalysen vilka resultat som uppnåtts inom länet, exempelvis att de totala Skånska utsläppen av växthusgaser har minskat kraftigare än de nationella och att det sker en kontinuerlig produktionsökning från förnybara energikällor.

En av de viktigaste händelserna 2010 är framtagandet av *Skånes färdplan för biogas – den ledande biogasregionen 2020* som nyckelaktörer i länet, bland annat Länsstyrelsen, antagit och som är ett resultat av ett omfattande gemensamt arbete mellan regionens offentliga och privata aktörer.

36. Länsstyrelserna ska redovisa:

- Insatser som genomförts för att strategiskt samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga den statliga politiken för energiomställning och minskad klimatpåverkan,
- insatser för att vidareutveckla och genomföra arbetet med regionala klimat- och energistrategier i samverkan med lokala och regionala aktörer, såsom exempelvis kommuner, landsting, kommunala samverkansorgan, regionala energikontor, privata och offentliga företag inom bl.a. fastighets-, transport-, energi- och avfallssektorn, högskolor,

samt idéburna organisationer, i syfte att identifiera, planera och genomföra regionala insatser och åtgärder för att uppnå minskad klimatpåverkan och ökad energieffektivitet,
➤ hur och med vilka lokala och regionala aktörer samverkan skett för att vidareutveckla och genomföra arbetet med regionala klimat- och energistrategier,
➤ insatser för att stödja näringslivets och kommunernas klimat- och energiarbete, samt

Under 2010 bildades Klimatsamverkan Skåne (KSS) bildats. KSS består av Region Skåne, kommunerna i Skåne (representerade av SKL) samt Länsstyrelsen. Syftet med Klimatsamverkan Skåne är att ta ett samlat grepp om klimatarbetet på alla nivåer i hela länet. Klimatsamverkan Skåne utgör en central del i det fortsatta pilotlänsarbetet.

Organisationen har antagit ledorden; ”att skapa samsyn, samverkan och samordning utan att skapa nya organisationer”. Genom att delta i och upprätta nätverk, såväl i Sverige som internationellt, kommer Klimatsamverkan Skåne att främja ett ökat samarbete och utbyte av erfarenheter samt verka för att få till stånd nödvändiga förändringar som gynnar hela Skåne
Klimatsamverkan Skåne ska verka för att:

- minska klimatpåverkan
- anpassa samhället till kommande klimatförändringar
- skapa ett hållbart samhälle i samverkan med medborgare, organisationer och företag.

Ambitionen är att arbeta brett med flera frågor, men i inledningsskedet kommer fokus att ligga på tre områden: transporter, energieffektivisering och klimatanpassning. Klimatsamverkan Skåne tog under hösten fram en verksamhetsplan för del av 2010 samt 2011 som närmare anger vilka mål och insatser som planeras i länet. En egen hemsida har även tagits fram (www.klimatsamverkanskane.se) med information om verksamheten, vilka insatser som planeras samt tips om olika positiva åtgärder ur klimat- och energisynpunkt.

Utöver ovanstående är Länsstyrelsen involverad i och pådrivande i exempelvis, MILOU, Hållbar utveckling Skåne, Energieffektiviseringsnätverk PROEFF 2, Hållbar Mobilitet Skåne och klimat vardag, som vänder sig till aktörer inom privata och offentliga sektorn samt även till privatpersoner.

Som en del i satsningen för att uppnå energi- och klimatmålen för Skåne har en färdplan för biogas i Skåne arbetats fram under året i samverkan mellan de skånska nyckelaktörerna på biogasområdet. Syftet med färdplanen är att samordna och konkretisera arbetet med biogas i länet. Såväl offentliga som privata aktörer medverkar i färdplanen och åtgärderna inom denna. I färdplanen definieras åtgärder, resurser, roller och ansvar tydligt för involverade aktörer.

➤ insatser för att verka för en ökad andel förnybar energi, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar inom planeringsramen för vindkraft,

En undersökning visar att enbart 20 kommuner i Skåne har aktuella energiplaner eller arbetar med att ta fram en sådan. Det är alltså fortfarande många kommuner i Skåne som inte uppfyller kravet på att ha en gällande energiplan.

Kommunernas strategi redovisas i huvudsak i energiplaner men även i andra dokument som klimatstrategiplaner, översiktsplaner eller andra politisk förankrade dokument. Hur användning av fjärrvärme, vindkraft, solenergi samt biobränsle ska främjas är i huvudsak jämbördigt utvecklade i energiplanerna. Bifogad tabell visar, utifrån Länsstyrelsens kännedom, hur långt vindkraftsplaneringen kommit.

	ÖP	Tillägg till ÖP
Bjuv		
Bromölla		
Burlöv		
Båstad		
Eslöv		Arbete har påbörjats (samråd om MKB-avgränsning har hållits)
Helsingborg		Tematiskt tillägg till ÖP (U-10)
Hässleholm		Tematiskt tillägg till ÖP (U-09, antagen 2009 enligt kom hemsida)
Höganäs		Tematiskt tillägg till ÖP (U-10)
Hörby		
Höör		Tillägg till ÖP (A-10). Inga nya områden utöver det utpekade RI-område
Klippan		Arbete har påbörjats
Kristianstad		Tematiskt tillägg till ÖP (U-09)
Kävlinge		
Landskrona	Behandlas översiktligt i ÖP2010, S-10	
Lomma	Vindkraftsområden i ÖP arbetet visar inga U-10.	
Lund	Föreslår områden för vindkraft i ny ÖP (U-10).	
Malmö		
Osby		
Perstorp		
Simrishamn		Arbete har påbörjats (samråd om MKB-avgränsning är inbokat)
Sjöbo		Tematiskt tillägg till ÖP (U-10)
Skurup	ÖP (A-09) vindkraftspolicy inarbetat i ÖP	Vindkraftspolicy 2009
Staffanstorps		
Svalöv		
Svedala	ÖP 2010 (S-09, U-10), samma områden som i FÖP dock färre	FÖP från 2007.
Tomelilla		Arbete har påbörjats (samråd om MKB-avgränsning har hållits)
Trelleborg		
Vellinge		
Ystad		Tillägg till ÖP (S-10)
Åstorp		Arbete har påbörjats (samråd om MKB-avgränsning har hållits)
Ängelholm		Tematiskt tillägg till ÖP (U-10)
Örkelljunga		Tematiskt tillägg till ÖP (S-10)
Östra Göinge		Arbete har påbörjats

➤ **framgångsfaktorer samt eventuella hinder och svårigheter för att arbeta sektorsövergripande med energi- och klimatfrågor.**

Den viktigaste framgångsfaktorn för sektorsövergripande arbete inom länet är Klimatsamverkan Skåne. Genom denna samarbetsform finns det en naturlig plattform för arbetet mellan regionen, kommunerna och Länsstyrelsen samt fokusområden. Ett exempel på fokusområde är biogas, där ett stort antal aktörer är involverade i färdplanen. Klimatsamverkan är fortfarande i uppstartsfasen, vilket innebär att arbetet ännu inte koordinerats fullt ut, vad det gäller insatser med mera. Detta kommer att ske under 2011.

De hinder som finns är svårigheter vad det gäller prövning vid utbyggnad av vindkraftverk och anläggningar för produktion av biogas. I dessa fall finns det ett behov av författningsändringar för att öka takten vad det gäller utbyggnaden av produktionsmöjligheter för fossilfri energi.

37. Länsstyrelserna ska redovisa insatser och medelsanvändning med anledning av uppdraget att samordna det regionala klimatanpassningsarbetet.

Länsstyrelserna samordnade och drev det regionala arbetet med att anpassa samhället till ett förändrat klimat på uppdrag av Regeringen. Länsstyrelserna har även fått ett utökat anslag för att arbeta med klimatanpassningsfrågorna under perioden 2009-2011, med eventuell förlängning 2012. Det finns inte några riktlinjer för hur Länsstyrelserna ska använda anslaget eller hur arbetet med klimatanpassning ska bedrivas. På Länsstyrelsen i Skåne län har arbetet bedrivits i projektform under namnet *Klimatanpassning Skåne* och uppdraget tolkas på följande sätt:

– Länsstyrelsen i Skåne län skapa en plattform för samordningen av klimatanpassningsarbetet i länet, samordnar berörda aktörer i Skåne och bildar nätverk, vid behov bygger Länsstyrelsen upp kunskapen om klimatanpassning i länet samt förmedlar kunskapen till berörda aktörer

Länsstyrelsen i Skånes läns klimatanpassningssekretariat är placerat på enheten för samhällsplanering. Sekretariatet består av tre personer (två heltidsanställda och en på 25 procent) som täcker kompetensområdena fysisk planering, miljö samt samhällsskydd och beredskap. Sekretariatets personal utökas vid behov och genom delprojektanställningar. Sekretariatet stöds internt av en styrgrupp samt en tvärsektoriell arbetsgrupp som består av cirka tio sakområdesexperter från de närmast berörda enheterna.

Länsstyrelsens samordning av berörda aktörer i Skåne län och bildande av nätverk

- Länsstyrelsen i Skåne län var initiativtagare till ett *nätverk mellan samtliga klimatanpassningssamordnare på Sveriges länsstyrelser*, höll i uppbyggnaden och underhållet av en gemensam sharepoint på länsstyrelsernas intranät samt initierade och drev gemensamma kartläggningar och samarbeten.
- Länsstyrelsen i Skåne län har, tillsammans med flera andra skånska aktörer, diskuterat eventuella framtida samarbeten kring klimatanpassning med *myndigheter och andra aktörer i Danmark*.
- Ett samverkansorgan *Klimatsamverkan Skåne* har bildats av Länsstyrelsen i Skåne län, Region Skåne och Kommunförbundet Skåne gemensamt. Länsstyrelsen i Skåne län sammankallar den av tre arbetsgrupper som rör klimatanpassning. Fokusområden är näringsliv, hälsa och infrastruktur.
- Ett *regionalt klimatanpassningsnätverk* har bildats, där projektets olika målgrupper i länet finns representerade. Nätverket får kontinuerligt information och bjuds in till seminarier, studiebesök mm. Inom Länsstyrelsen utgör framför allt klimatanpassningsprojektets styr- och arbetsgrupp ett

internt nätverk för klimatanpassning.

För att öka kunskapen om klimatanpassning i länet togs ett flertal produkter fram internt inom olika del- och samarbetsprojekt:

- *Integrering i Länsstyrelsens ordinarie arbete:* Klimatanpassningsfrågorna förankras internt främst via projektets styr- och arbetsgrupp. Förankring hos andra enheter sker även vid granskning av kommunala översiktsplaner, detaljplaner och arbetet med regional Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) översvämningsdirektivet, miljömåls-/klimatmålsarbetet m.m.
- *Internationell workshop och inspirationsskrift - "City Move":* En tvådagars workshop för att hitta nya vägar att planera för en hållbar och attraktiv samhällsutveckling i spåren av förväntade klimatförändringar. Workshopen dokumenterades i skriften *"How low can we go? – How far can we reach?"* och blev även en del av utställningen *"Skåne +4 °C"*. (Samverkan med LTH, SVID och SUDes).
- *Skrift "Klimatförändringarnas påverkan på den skånska folkhälsan":* En skrift som beskriver konsekvenserna av klimatförändringarna för folkhälsan samt ger förslag på åtgärder för varje berört område (samverkan mellan Lst Skåne län, Region Skåne och Kommunförbundet Skåne).
- *Modulframtagning och rådgivning till markägare längs vattendrag:* Moduler och förslag på åtgärder tas fram för lantbrukare att använda på jordbruksmark längs vattendrag som löper stor risk att översvämmas (samverkan med LRF, SLU, SMHI och Ekologgruppen).
- *Skrift och seminarium "Miljömål i detaljplan":* En idéskrift och ett seminarium för att inspirera och underlätta för kommunerna att integrera miljömålen (bl. a. Skånes regionala klimatanpassningsmål) i sin fysiska planering. Slutseminarium i januari 2011.
- *Regional vattenförsörjningsplan:* En regional vattenförsörjningsplan med målet att bevara och skydda viktiga vattenresurser samt gynna en långsiktigt och hållbar användning. Metodbeskrivning och riktlinjer för kommunala vattenförsörjningsplaner ingår (samverkan med SWECO). Klar i mars 2011.
- *Projekt "Klimatanpassad vattenplanering":* Planeringsunderlag, planprocesser och juridiska styrmedel mm identifieras för att underlätta arbetet med vattenplanering och klimatanpassning i den kommunala fysiska planeringen (samverkan med skånska kommuner). Klar i juli 2011.
- *Projekt "Samordnad mätning med laserbathymetri (LIDAR) längs Skånes kustvatten":* Samordning av intresserade kustkommuner kring en kartering av Skånes kustvatten med hjälp av LIDAR-teknik. Ger värdefull information till identifieringen av kustområden med risk för översvämmning och erosion (samverkan med SGI och Erosionsskadecentrum). Mätningen genomförs 2012 förutsatt att flertalet kommuner är intresserade.
- *Klimatanpassningsskrift till kommunalt "Startpaket":* Ett "startpaket" med grundmaterial som kan inspirera kommunerna har sammanställts inför kommunbesöken. I den ingår en skrift som Länsstyrelsen i Skåne län har skrivit, som sammanfattar kunskapsläget idag inom området (samverkan med berörda myndigheter och andra länsstyrelser).

- *Enkätundersökning*: En enkätundersökning har förberetts och genomförts i samband med kommunbesöken, som ska ge en bild av hur klimatanpassningsarbetet bedrivs, hur långt kommunerna kommit, vilka klimatrisker som föreligger, vilka behov de har av stöd etc. Utifrån enkätresultaten och kommunbesöken kan sedan nya insatsområden pekas ut inför 2012. Klar i juni 2011.
- *Nationellt projekt "Hållbar utveckling av kustområden" (SGI)*: Ett underlag för en utvecklad dialog mellan bevarande- och exploateringsintressen i strandnära områden tas fram. Fokus ligger på naturolyckor i form av erosion, översvämning och ras (samverkan med SGI, Lomma kommun). Klar under 2012.
- *Nationella arbets-/referensgrupper*: Deltagande i följande nationella projekt
- *Rapport "Mångfunktionella ytor"*: En idé- och inspirationsskrift om hur man kan klimatanpassa befintlig bebyggd miljö (samverkan med Boverket, MSB, Movium, SKL).
- *FOI-Climatools - "Verktyg för RSA"*: En vägledning som beskriver hur man kan integrera klimatanpassning i kommunala risk- och sårbarhetsprocesser. Klar i december 2011.
- *Internationellt projekt "SECOA" (Göteborgs Universitet)*: Ett EU-finansierat projekt "SECOA – Kustzonsutveckling i storstadsområde" som i Sverige leds av Göteborgs universitet. 16 kuststäder analyseras världen över samt hur dessa bl a påverkas av klimatförändringarna. Metoder för analys samt verktyg för att ta fram lämpliga styrdokument mm tas fram. Klar under 2013.

Kunskapsförmedling till berörda aktörer

- *Startseminarium*: Ett heldagsseminarium genomfördes oktober 2009, där hela bredden på klimatanpassningsproblematiken belystes av föreläsare från berörda myndigheter, forskningsinstitut med flera.
- *Temaseminarier*: Sju tematiska seminarier har hållits därefter, i syfte att öka kompetensen bland våra olika målgrupper. Föreläsare kommer från berörda myndigheter, organisationer, kommuner, företag med flera. 4 november 2009: *Människan och staden*, 20 november 2009: *Skog, jordbruk och natur*, 3 december 2009: *Vatten*, 29 januari 2010: *Verktyg*, 16 mars 2010: *Hur man tolkar klimatdata*, 21 maj 2010: *Hälsa i ett förändrat klimat*, 28 september 2010: *Hur hantera framtida risker i ett förändrat klimat i RSA*
- *Webbsida*: En regional "klimatanpassningsportal" på Länsstyrelsen i Skåne läns hemsida, med information om klimatförändringarna, kalendarium, rapporter, goda exempel mm har skapats. Omvärldsbevakning/uppdatering sker kontinuerligt.
- *Nyhetsbrev*: Ett nyhetsbrev "Miljömålsnytt" ges ut i samarbete med Miljö- och vattenstrategiska enheten 2ggr/år, med information om vad som har hänt och är på gång inom klimat-/klimatanpassningsområdet.

- *Utbildningar och föreläsningar:* Grupper internt på Länsstyrelsen och externa målgrupper informeras regelbundet genom utbildningar och föreläsningar om pågående klimatanpassningsarbete i Skåne.
- *Utställningen "Skåne +4 °C:* En utställning om hur klimatförändringarna kan drabba Skåne och vad vi gör - och kan göra - för att minska klimatpåverkan och möta effekterna av ett förändrat klimat (samverkan med Malmö stad och Form/Design Center i Malmö). Utställningen ställdes även ut på Plan- och bostadsdagarna 2010 och Skånes Energiting 2010 samt utgör nu en vandringsutställning bland Skånes kommuner.
- *Aktiviteter under utställning "Skåne +4 °C":* Utställningen användes som inramning för en rad aktiviteter, bland annat;
 - 16 april 2010: Möte inom miljömålnätverket i Skåne
 - 20-21 april 2010: Länsstyrelsen i Skåne län var värda för SMHI/SGI:s årliga klimatanpassningskonferens.
 - 4-5 maj 2010: Tre politikermöten anordnades, där Landshövdingen bjöd in Skånes 33 kommunalråd för överläggningar, information och diskussion kring klimatfrågorna. Föreläsare från SMHI och Energimyndigheten.
 - 12 maj 2010: Ett dialogseminarium på temat "*Hur förhindrar och möter vi klimatförändringarna i den fysiska planeringen?*" Seminariet avslutades med ett studiebesök i ekostaden Augustenborg och på Grönatakt-institutet i Malmö.
- *Kommunbesök 2010/2011:* Besök i Skånes samtliga 33 kommuner. Under en halvdag genomförs ett seminarium/workshop för att stödja kommunens tjänstemän och politiker i deras klimatanpassningsarbete genom att inspirera, förmedla kunskap samt föra dialog kring problem och möjligheter med klimatanpassning. Klar april 2011.

38. Länsstyrelserna ska genomföra de förberedelser som krävs för att under 2011 kunna initiera, samordna och leda planering av i vilken prioriteringsordning som begränsning eller avbrytande av överföring av el till elanvändare inom länet ska genomföras i händelse av förutsedd eller plötsligt uppkommen kortsiktig elbrist samt i samarbete med kommuner och berörda elnätsföretag fatta beslut om vilken prioriteringsordning som ska gälla.

Under 2010 har Länsstyrelsen i Skåne län i samarbete med Energimyndigheten genomfört utbildningar för berörda aktörer inför arbetet med att införa styrning av el till prioriterade användare vid elbrist (Styrel). Länsstyrelsen har därtill fortlöpande arbetat med att förankra kunskap om och belysa möjligheterna med Styrelprocessen i såväl länets kommuner som inom Region Skåne. Behov av stöd under processen har identifierats och rutiner för det praktiska arbetet samt överlämning av information har fastställts. Såväl en intern som en extern projektorganisation har byggts upp och en projektplan för 2011 har formulerats. Nödvändiga förberedelser inför Länsstyrelsen i Skåne läns roll att initiera, samordna och leda det praktiska arbetet med Styrel 2011 kan därmed betraktas som genomförda.

Sakområde Hållbar samhällsplanering och boende

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	11,0	11,4
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	23,8	25,1
Antal inkommande ärenden	2 745	2 695
Antal beslutade ärenden	3 103	2 931
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	32 523	29 765
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	9,0 %	7,7 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	0	0

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Kommunal översiktsplanering - markanvändningsplaneringen

Skåne län är inne i en expansiv utvecklingsfas. Numera bor över 50 procent av Sveriges befolkning i någon av landets tre storstadsregioner. Många unga människor och många danskar söker sig till länet. Detta innebär en ökad konkurrens om markanvändningen. Genom Öresundsbron, Citytunneln och bron över Fehmarn Belt ökar tillgängligheten till hela Skåne. Trycket på god samhällsplanering ökar. Detta sker samtidigt som kraven ökar på vad som skall beaktas i den fysiska planeringen.

Klimatanpassnings-, vatten-, energi- och riskfrågor är relativt nya för kommunerna att hantera i den kommunala översiktsplaneringen.

Kommunerna i Skåne län arbetar kontinuerligt med att hålla sina översiktsplaner aktuella för att möta de krav på god markanvändningsplanering som faller under deras ansvar. Länsstyrelsen samverkar med kommunerna i deras planering och bevakar och samordnar de statliga intressena samtidigt som myndigheten försöker tillhandahålla relevanta planeringsunderlag och anordna seminarier kring relevanta planeringsfrågor. Samtliga kommuner har översiktsplaner som är åtta år eller yngre.

Under 2010 har sju kommuner antagit kommunövergripande översiktsplaner och samtliga kommuner har arbetat med olika typer av översiktsplanprojekt i form av fördjupningar antingen tematiska eller geografiska tillägg.

De stora markanvändningsfrågorna i Skåne län under 2010 har handlat om konflikter mellan allmänna intressen som uppstår vid omvandlingar i tätorter och städer t ex för bostadsbyggande i verksamhetsområden. I dessa ofta goda kollektivtrafiklägen skapas avancerade planeringsprojekt för kommunerna där de skall åstadkomma goda och hållbara bostadsmiljöer på platser där det kan finnas kulturmiljövärden och planeringsproblem kring buller och farligt gods. Länsstyrelsen stödjer kommunerna i deras arbete att göra bedömningar och avvägningar.

En annan stor markanvändningsfråga i länet under året har varit konkurrensen kring jordbruksmarken. Det finns stora exploateringsintressen för externhandel och logistik i perifera delar av städerna, bostadsbyggande i mindre bebyggelsegrupper på landsbygden, livsstilsrelaterat byggande som hästgårdar, vindkraftverk eller biogasanläggningar. Jordbrukslandskapet är en viktig del av Skånes identitet och karaktär och inte minst försörjning. Jordbruksmarken i Skåne är den bästa i hela

Sverige sett till avkastning, och den är därmed en unik resurs, för länet och Sverige. Länsstyrelsen tog under 2009 fram ett planeringsunderlag kring detta som fortfarande är mycket aktuellt.

Ett hållbart Skåne

Länsstyrelsen har under 2010 fortsatt att hålla ihop det skånska nätverk för hållbar stadsutveckling som utvecklats mellan Skånes kommuner, regionala företrädare från universitet och högskolor samt näringslivsorganisationer. Syftet har varit att ha en förutsättningslös dialog kring hur ett hållbart samhälle i Skåne kan uppnås samt att identifiera olika typer av hinder för att uppnå hållbara städer. Den gemensamma satsning som gjordes resulterade i att Skåne län fick en stor del av pengarna, cirka 33 miljoner kr av de 340 miljoner kr, som delegationen haft under de två år den funnits (2009 och 2010). De projekt som fått medel i länet är *Hållbar stadsutveckling från öst till väst* – Malmö stad, inrymmer flera delprojekt, *Den hållbara kunskapsstaden – Lunds kommun*, inrymmer flera delprojekt, *Stadsodling som drivkraft för hållbar stadsutveckling* - SLU Alnarp, *Miljöuppföljning i Lomma hamn* – Lomma kommun, *Planeringsverktyg för beräkning av koldioxidutsläpp i blandstad* - Länsstyrelsen i Skåne län.

Bostadssituationen

Inflyttningen från utlandet har haft en stor del i de senaste årens folkökning. Unga människor flyttar till Skåne från resten av Sverige, vilket innebär att befolkningen är yngre än genomsnittet för Sverige. Den danska sidan har däremot en åldrande befolkning, vilket kan stärka det ömsesidiga beroendet över sundet. I Skåne har det länge varit ett glapp mellan bostadsbyggande och befolkningsökning. Bostadsbyggandet behöver öka i länet. I Köpenhamn å andra sidan har det byggts för mycket under senare år. Utifrån detta samarbetar Länsstyrelsen med Region Skåne, länets kommuner och aktörerna på bostadsmarknaden kring bostadsplanering och byggande.

Under 2010 genomförde Länsstyrelsen kommunbesök i 22 av länets 33 kommuner. Syftet var att föra en dialog kring riktlinjer för bostadsförsörjning och hur de ser på bostadssituationen i kommunen. Den fördjupade dialogen med kommunerna var en fortsättning på den utredning som Länsstyrelsen gjorde under 2009 kring riktlinjer för bostadsförsörjning. Utredningen visade på att endast ca en tredjedel av kommunerna i länet levde upp till lagens krav på riktlinjer. Länsstyrelsen fördjupade sig i mekanismerna kring boendeplaneringen och förstå skälen till att kommunerna valde att avstå från att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. De mindre kommunerna påtalade att det fanns en problematik kring att skapa attraktiva bostäder i sina tätorter, i kollektivtrafiklägen, till exempel hyresrätter. Det var i stor utsträckning inte ett planeringsproblem, att åstadkomma detaljplaner, utan ett genomförandeproblem. Det är svårt att få de större aktörerna på bostadsmarknaden intresserade av att satsa på byggnation utanför de större tätorterna. De potentiella hyresgästerna bor ofta billigare i sina egna hem och har inte tillräckligt stor betalningsvillighet för nybyggnationer. Det skapar ingen rörlighet på bostadsmarknaden, villorna i kommunerna kommer därmed inte ut på marknaden. Ibland upplevs kollektivtrafiken inte vara tillräckligt bra för att attrahera barnfamiljer att flytta ut från de större städerna. Länsstyrelsen bedömer att kommunerna behöver stöd och kompetens för att kunna driva de ibland komplicerade exploateringsprocesser som behövs, för att åstadkomma ett bostadsbyggande utanför de större städerna.

Stationsnära läge

Under 2010 har Länsstyrelsen i Skåne län drivit ett projekt *Stationsnära läge* tillsammans med Banverket, Vägverket, Region Skåne och Skånetrafiken. Projektet syftade till att inspirera och underlätta för kommunerna i deras planering för blandad stad i stationsnära lägen. Arbetsplatser och bostäder lokaliserade nära stationer ger ett minskat transportbehov och skapar täta och funktionsblandade orter. Dock finns det problem med luftkvalitet, buller och risker med att bygga nära järnväg. Detta kan försvåra utbyggnaden av en tät och hållbar stadsstruktur i stationsnära läge. Dessa risker måste kommunerna förhålla sig till när de planerar för bostäder i stationsnära lägen. Projektet har belyst och fördjupat sig ibland annat vad i strukturen och markanvändningen som kan

ha betydelse för kollektivtrafikens och ortens attraktivitet. Hur dessa motstridiga intressen minskat transportbehov, optimal användning av mark inom tätortsstrukturen och riskhänsyn, kan hanteras i detaljplaneringen. Under året har Länsstyrelsen hållit ett flertal seminarier och möten för att presentera resultaten från projektet. En särskild rapport har tagits fram.

Planeringsunderlag

Nationella mål och statliga intressen: Länsstyrelsen har också under 2010 slutfört den kommunbesöksrunda som inleddes 2009. Under året har 22 av 33 kommuner besökts och fokus har legat på att lyfta fram viktiga nationella mål och statliga intressen i kommunernas översiktsplanarbete. Vattenfrågor, bostadsförsörjning och sociala aspekter i planeringen fick särskilt utrymme. I varje kommun har besöken sedan följts upp genom en separat workshop om underlag för riksintressena i kommunen. Syftet med workshopen har varit att i dialog med respektive kommun gå igenom riksintressenas värden och göra en bedömning av vilka riksintressen som ska vara prioriterade när det gäller översyn. Arbetet har bedrivits som ett internt prioriterat samarbetsområde och några delsyften med arbetet har varit att pröva nya samarbetsformer, få en samlad bild av statusen på värdebeskrivningar och avgränsningar.

Miljömål i detaljplaneringen: Med finansiering från RUS och i samverkan med Boverket och länsstyrelserna i Blekinge respektive Kalmar har Länsstyrelsen i Skåne län under 2009 och 2010 bedrivit projektet *Miljömålsarbete i detaljplaneringen*. Syftet har varit att inspirera till ett mer aktivt miljömålsarbete i detaljplaneringen. Slutkonferensen i januari 2011 kommer bland annat att behandla:

- kulturmiljön som en resurs i planeringen,
- fördröjningsmagasin och grönytor som klimatanpassningsåtgärder,
- hur utformar man bra planbestämmelser?
- vad händer med miljömålen framöver?
- att kommunicera hållbar utveckling,
- nya PBL och miljömålen i planeringen.

Plan PM: Under 2010 har Länsstyrelsen i Skåne län tagit fram tre Plan-PM för särskilda frågor:

- miljö kvalitetsnormer (MKN) vatten, med syftet att beskriva hur MKN vatten kan och bör hanteras i detaljplaneringen och i viss mån i översiktsplaneringen,
- artskydd, med syftet är att ge en kortfattad information om skyddet av våra arter, vad som gäller enligt artskyddsförordningen och EUs habitat- och fågeldirektiv och hur det påverkar planeringsprocesserna vid framtagande av detaljplaner och översiktsplaner
- strandskydd, med syfte att belysa vad de nya strandskyddsreglerna innebär för förändringar för kommunerna i deras arbete med översiktsplaner och detaljplaner.

Bättre tillämpning av plan- och bygglagen (PBL)

Länsstyrelserna samarbetar i hög grad med varandra inom hållbar samhällsplanering och boende. I detta arbete är Länsarkitektföreningen en motor. Bland annat arrangeras årligen en gemensam konferens, ”Plan- och bostadsdagarna”, för samtliga handläggare inom området. År 2010 arrangerade Länsstyrelsen i Skåne län konferensen i Helsingborg med ett tredagersprogram. Cirka 350 personer deltog i konferensen där miljöministern inledningstalade. Första och andra dagen ägnades åt tematiska seminarier, tredje dagen ägnades åt studiebesök i Öresundsregionen.

Ett annat samarbetsprojekt mellan länsstyrelserna är de sju pilotprojekt som pågår i landet. Dessa är en fortsättning på det kompetensutvecklingsarbete som länsstyrelserna gemensamt arbetat med under två år tillbaka i syfte att utveckla bättre tillämpning av plan- och bygglagen. Länsstyrelsen i Skåne län har samverkat med Länsstyrelsen i Stockholms län kring ett pilotprojekt om

Översiktsplanering i storstadslänen. Syftet är att utveckla formerna för och innehållet i länsstyrelsernas medverkan i kommunernas översiktsplanering i storstadsregionerna där planeringen i allt större utsträckning sker med en uttalad kontinuitet. Projektet har behandlat ämnet utifrån länsstyrelsernas sammanfattande redogörelse och hur denna kan länkas in i översiktsplaneringen. I två studier har särskilt fokus lagts på områden av riksintresse och hur riktlinjer för bostadsförsörjningen kan tas in i översiktsplanering. I likhet med övriga pilotprojekt har projektet även behandlat kulturmiljö och klimatrelaterade frågor. Under året har det genomförts fyra erfarenhetsöverföringsseminarier, mellan Boverket och Länsstyrelserna kring pågående pilotprojekt.

Det övergripande syftet med det kompetensutvecklingsprojekt som pågått under en treårsperiod är att genom en samlad, statlig kompetenssatsning främja en snabbare, effektivare och rättssäker tillämpning av plan- och bygglagstiftningen som också underlättar för företagandet.

De *stadsarkitektdagar* som arrangeras två gånger per år för länets planerare och bygglovhandläggare innehåller alltid en programpunkt om aktuella rättsfall. Vårens tillställning hade tema skönhet och bjöd på en djupdykning i vilken roll rent estetiska bedömningar kan spela vid överprövning av bygglov. Genom aktuella fall visades exempel på när den estetiska bedömningen får betydelse och när den inte får det.

Tryggheten i stads- och tätortsmiljöer

Länsstyrelserna har tillsammans med Boverket fått särskilda jämställdhetsmedel att fördela för projekt som syftar till att stärka tryggheten i stads- och tätortsmiljöer ur ett jämställdhetsperspektiv. Länsstyrelsen har i projektet fördelat medel till åtta projekt i fem av länets kommuner:

- trygghetsbefrämjande röjningar av planteringar, Lund,
- fredriksdal - tryggt och tillgängligt för alla, Helsingborg,
- trygghet i Kävlinge centrum, Kävlinge,
- kroksbäcksparken (Malmö) Varde Ljus!, Kristianstad,
- infrastruktur & Identitet (I&I) – kopplat till trygghet i miljonprograms-områden, Helsingborg,
- ökad trygghet för bättre folkhälsa, Kristianstad,
- trygghetskartering och åtgärds genomförande i stadsdelen Gunnesbo, Lund.

Tillsyn

Plan: Länsstyrelsens tillsyn har i första hand en framåtsyftande inriktning, där Länsstyrelsen verkar för att tendenser till avarter i lagtillämpningen motverkas och förebyggs i ett långsiktigt perspektiv. Vid samråd om detaljplan har Länsstyrelsen sedan några år tillbaka en särskild bevakning när det gäller användandet av enkelt planförfarande och hur tillämpningen av huvudmannaskap för allmän platsmark används. Detta noteras också som statistik kod och är därför möjligt att följa upp från år till år.

Länsstyrelsen har under senare år genomfört en serie tillsynsbesök i kommunerna med inriktning på hur kulturmiljövärden och naturvärden (särskilt riksintressen och landskapsbildsskydd) beaktas i samband med planering och byggande. Under 2010 har två kommuner besökts avseende detta. Satsningen förväntas leda till en ökad medvetenhet hos byggnadsnämnder och kommunstyrelser om de värden de förvaltar och vikten av att ha rätt kompetens i förvaltningen, vilket i sin tur förväntas ge bättre hänsynstagande till kulturmiljövärden och landskapsbildsvärden i kommande lov- och planärenden. I övrigt besöktes 22 av länets 33 kommuner i syfte att förbättra dialogen mellan Länsstyrelsen och kommunerna kring den kommunala översiktsplaneringen. Dessa besök betraktas som tillsynsbesök eftersom Länsstyrelsen haft möjlighet att ge tillsynsvägledning och under besöket ha tillsyn på kommunens planverksamhet.

Bygg: Länsstyrelsens arbete med tillsyn över kommunernas kontroll och tillsyn har under 2010 i huvudsak varit händelsestyrt. Arbetet har bestått i handläggning av inkomna tillsynsanmälningar samt deltagande i rättsenhetens överklagande plan- och bygglovsärenden. Länsstyrelsen har även deltagit i länsstyrelsegemensamma arrangemang (Uppsiktsmöten, Plan- och bostadsdagarna, Pilotprojektet 4) där bl.a. formerna för en samordnad byggtillsyn samt tillsynsvägledning har diskuterats. Länets samtliga kommuner har varit föremål för tillsyn genom de överklagade ärenden som inkommit till Länsstyrelsen

Tabell 4.1: Tillsyn enligt plan- och bygglagen (PBL)

Sakområde och del av sakområde	Antal tillsynsobjekt i länet	Antal tillsynsobjekt som varit föremål för tillsyn	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som inte åtgärdats ¹⁾
Tillsyn över planväsendet enligt PBL (404)	33	33	0
Tillsyn över byggnadsväsendet enligt PBL (404)	33	0	0
Summa	66	33	0

¹⁾ Brister som återrapporteras i tabellen avser brister i tillsynen där Länsstyrelsen har beslutat att rikta kritik.

Kommentarer: Länsstyrelsens tillsyn över planväsendet har under 2010 bestått i bland annat kommunbesök om översiktsplanens viktiga roll, planmöten kopplat till enskilda ärenden, vardaglig rådgivning över telefon och genom yttranden, se även länsstyrelsens återrapportering av uppdrag 42 i regleringsbrev för 2010. Däremot har Länsstyrelsen inte under 2010 bedrivit någon särskild tillsyn över byggnadsväsendet i länet.

Tabell 4.2

Bidrag för vilka länsstyrelsen har fattat beslut, men där annan myndighet har gjort utbetalningen (tkr)	2010	2009	2008
Boverket: engångsbidrag	123 431	354 520	232 643
Boverket: periodiska bidrag totalt	60 261	95 294	115 408
Totalt	183 692	449 814	348 051
varav Boverket: Nyutbet. periodiska bidrag respektive år	0	12 418	18 912

Kommentarer: Engångsbidrag är tillfälliga stöd. De stöd där Länsstyrelsen handlade flest utbetalningsansökningar under året var stöd för konvertering från direktverkande el, solvärmestöd samt radonbidrag.

Räntebidrag är ett periodiskt stöd och är sedan 2007 under avtrappning för att slutligen upphöra år 2012.

Tabell 4.3

Genomsnittlig genomloppstid för första beslutet	2010	2009	2008
Kompleta	0	0	0
Nybeviljade bidrag för ny- och ombyggnader enl. 1993 års regelsystem (dgr)	0	0	0
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	0 %	0 %	0 %
Nybeviljade investeringsbidrag till hyresbostäder (dgr)	1 487	0	0
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	100 %	0 %	0 %

Genomsnittlig genomloppstid för första beslutet	2010	2009	2008
Nybeviljade investeringsstimulans till hyres-/studentbostäder (dgr)	0	0	0
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	0 %	0 %	0 %

Kommentarer: Tabellen redovisar genomloppstid för första beslut av räntebidrag, investeringsbidrag och investeringsstimulans där ansökningar varit kompletta. Länsstyrelsen fick hösten 2010 nya medel att fördela till statligt investeringsbidrag för byggande av bostäder som upplåts med hyresrätt i områden med bostadsbrist. Detta var glädjande besked för många sökande som inte trots de skulle få något stöd. Eftersom ärendena varit vilande i väntan på beslut om huruvida vi skulle få ytterligare medel blev handläggningstiden mycket lång.

Tabell 4.4

Beslut om stöd (antal första beslut)	2010	2009	2008
Reguljära stöd			
Räntebidrag nybyggnad, 1993 års regelsystem	0	1	9
Räntebidrag ombyggnad, 1993 års regelsystem	0	3	20
Radonbidrag egnahem	63	78	38
Tillfälliga stöd			
Konvertering från direktverkande elvärme	143	52	239
Konvertering från oljevärme	0	6	36
Bidrag till solvärme	136	153	129
Investeringsstimulans till studentbostäder	-	-	-
Solvärme till kommersiella lokaler	0	-	2
Investeringsbidrag till hyresbostäder	14	0	1
Investeringsstimulans till hyresbostäder	0	0	4
Stöd för energieffektivisering m.m. (OFFROT)	0	96	315
Investeringsstöd äldre bostäder	8	15	4
Stöd för installation av energieffektiva fönster och biobränsleeldade uppvärmningssystem i småhus	0	845	634
Övriga beslut			
Beslut om omprövning	167	63	73
Beslut om avslag/avskrivning	22	393	1 357
Beslut om återkallande	34	62	86
Beslut om utbetalning	340	1 767	1 300
Beslut om omprövning efter utbetalning	83	85	93

Kommentarer: Vid årsskiftet 2010/2011 upphörde stödet för konvertering från direktverkande elvärme. Detta medförde en ökad inströmning av ärende under årets sista månad. Under hösten 2010 tog medlen slut för att kunna bevilja nyansökningar gällande stöd till investeringar i solvärme och åtgärder mot radon. Medlen för att kunna bevilja stöd för investeringar i solceller tog slut tidigt under året.

Tabell 4.5: Prövning enligt plan- och bygglagen (PBL)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Del av sakområde	Ingående balans 10-01-01	Antal inkomna/initierade ärenden under 2010	Antal beslutade ärenden under 2010	varav upphävida beslut enligt PBL 12:3	Utgående balans 10-12-31 (F=B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2010	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans	varav antal ändrade	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ¹	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år.
Prövning av kommunens beslut enligt PBL 12:1 (402)	2	6	4	2	4				195	0
Överklagande av beslut om detaljplan och områdesbestämmelser enl. PBL (403)	107	296	338		65	110	90	10	131,5	0
Överklagande av beslut om bygglov och förhandsbesked enl. PBL (403)	607	1 076	1 337		346	388	395	73	178	0

Kommentarer: Jämfört med 2009 har ingående balans år 2010 avseende ärenden rörande överklaganden av kommuns beslut enligt PBL (403) minskat med cirka 200 ärenden. Antalet inkomna ärenden under 2010 har ökat något. Antalet beslutade ärenden har, med motsvarande personalresurs som för 2009, ökat med ca 8 procent, vilket i huvudsak beror på effektiviseringsåtgärder såsom processutveckling, enmansärenden.

Fler ärenden har avgjorts än vad som inkommit under året, detta har medfört att den utgående balansen minskat med cirka 300 ärenden jämfört med 2009. Genomsnittlig genomströmningstid har minskat med cirka 25 procent, vilket utöver effektivisering även beror på prioritering av bland annat överklagade detaljplaner. För detaljplaner har genomströmningstiden minskat från 181 till 131 dagar.

Enligt prognoser för bostadsbyggandet 2011, bland annat från Boverket, förväntas bostadsbyggandet öka i Skåne, vilket sannolikt leder till ökad ärendeströmning. Målsättningen för 2011 är bibehålla handläggnings- och genomströmningstider, då resurserna kommer att minska. För att uppnå detta fordras fortsatt effektiviseringsarbete och kompetens- och erfarenhetsutbyte med storstadslänen. Länsstyrelsen har ingen möjlighet att påverka hur många kommunala planärenden som kommer in för handläggning. Planärendena har dessutom en av kommunen given svarstid, oftast 3-4 veckor.

Sakområde Naturvård, miljö- och hälsoskydd

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	64,3	65,6
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	60,5	60,7
Antal inkommande ärenden	750	767
Antal beslutade ärenden	1 175	1 144
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	132 152	129 276
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	36,4 %	33,5 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	38 391	90 225
Andel nöjda brukare Tillstånd och dispenser avseende naturskydd (%) ³	66 %	

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

³ En gemensam brukarundersökning mellan 19 länsstyrelser har genomförts 2010 för verksamhet 521, *Tillstånd och dispenser avseende naturskydd*. Utfallet 66 procent motsvarar andelen nöjda (värde 4+5) på den avslutande frågan ”Totalt sett är jag nöjd med Länsstyrelsens sätt att hantera min ansökan om tillstånd/dispens”. Genomsnittet för samtliga länsstyrelser var 66 procent.

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Länsstyrelsen i Skåne län genomförde en brukarundersökning under 2010, i samverkan med 19 andra länsstyrelser, inom verksamheten tillstånd och dispenser avseende naturskydd (VÅS 521).

Länsstyrelsen fick ett resultat som var likvärdigt med genomsnittet för samtliga deltagande länsstyrelser. De sökande av tillstånd och dispenser gav Länsstyrelsen bra betyg på att de får den information som behövs samt att Länsstyrelsen gör en rättvis bedömning. Lägre betyg gavs på frågan om man genom sin kontakt med Länsstyrelsen fått ökad kunskap, myndighetens tillgänglighet per telefon samt handläggningstider.

Under året har arbetet med att effektivisera ärendehandläggningen och att förkorta handläggningstiderna fortsatt. Särskilt prioritet har getts gamla ärenden och tillstånds-/dispensprövning. Ärenden som handlar om etablering av biogas och vindkraft har prioriterats i syfte att öka förnybara energikällor i länet. Egeninitierad tillsyn har på grund av resursbrist inte kunnat prioriteras i någon större omfattning. En särskild insats har påbörjats för att utveckla det interna samarbetet mellan miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen särskilt kring internremisser med mera i ärenden som rör fysisk planering.

Länsstyrelsen har under året arbetat vidare med Skånes *miljömål och miljöhandlingsprogram*. En nyhet under året har varit det utvidgade arbetet med de skånska klimatmålen. Arbetet tog fart under 2010, bland annat genom Länsstyrelsens arbete inom ramen för *Klimatsamverkan Skåne* och Regeringens beslut att utse Skåne län för *Pilotlän för Grön utveckling*.

Efter vattenmyndigheternas beslut om förvaltning av våra vatten i slutet av 2009 enligt vattendirektivets intentioner har representanter från Länsstyrelsen arbetat med utbildning, information och samverkan inom länet för att (nä ut) och stimulera det intresse som finns. Även internt inom Länsstyrelsen har vattenförvaltningen gradvis genomförts vid tillsyn, tillståndsgivning och rådgivning.

Länsstyrelsen har lagt stor kraft på att få Bolmentunneln klassad som riksintresse för vattenförsörjning, Naturvårdsverket fattade beslut om detta i juni 2010. Länsstyrelsen har bland annat med hjälp av finansiellt stöd från Naturvårdsverket kunnat arbeta mer aktivt med pådrivande och utåtriktat arbete kring restaurering av våtmarker och vattendrag. En särskild åtgärdslista med konkreta objekt som behöver restaureras har tagits fram och kommunicerats till aktörer i länet. Många projekt har kunnat starta tack vare medlen för lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) men också för att det under 2010 fanns mer pengar att fördela för miljöinvesteringar för våtmarker. En stor insats har gjorts för att göra handlingar i Länsstyrelsens vattenarkiv, främst kartor om dikningsföretag, tillgängliga via webben. Ett omfattande arbete pågår med att i samarbete med kommunerna ta fram en regional vattenförsörjningsplan. Syftet med planen är bland annat att den ska ge en översikt av vattentillgångar och vattenbrister samt utgöra ett underlag för fysisk planering.

Den 1 augusti 2009 trädde regeländringar för prövning av vindkraftsanläggningar i kraft. Bygglövsplikten togs bort för tillståndspliktiga anläggningar samt för dem som söker ett frivilligt miljötillstånd. Kommunerna fick istället, enligt 16 kap 4 § miljöbalken, särskild vetorätt där tillstånd för en anläggning för vindkraft endast får ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det. Skälet till förändringarna var att påskynda handläggningstiderna och främja vindkraftsutbyggnaden i länet, med bibehållen rättssäkerhet.

Denna förändring har enligt Länsstyrelsens bedömning emellertid inneburit att handläggningstiderna för vindkraftsprövningar avsevärt har förlängts jämfört med tidigare. I genomsnitt tar det mer än sju månader för kommunerna att avge sitt beslut i en ansökan, även i de fall där ansökta lokaliseringar ligger inom områden som bedöms lämpliga för vindbruk i kommunernas översiktsplaner eller som riksintresse för vindbruk. Länsstyrelsens handläggningstider för miljöprövningen har därmed fördubblats jämfört med tidigare. Följden har blivit att prövningen försvårats och rättssäkerheten kan ifrågasättas i och med att kommunerna kan ta ställning utan att ange några motiv till sitt ställningstagande.

Regeringen har fördelat särskilda medel under 2009/2010 till länsstyrelserna för att underlätta handläggningen av vindkraftsärenden. Med tanke på antalet prövningar, som inväntar besked från kommunerna, kommer prövning av vindkraftsärenden även fortsättningsvis kräva extra resurser. Prövningsärenden kräver dessutom större arbetsinsats än tidigare om kommunerna i sitt ställningstagande ges rätt att avge ändringar i ett yrkande för att tillstyrka en ansökan. Ytterligare medel bör öronmärkas till handläggning även kommande år.

Sverige har en skyldighet enligt artikel 16 i Direktivet (91/271/EEG) om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse att vartannat år offentliggöra lägesrapporter som behandlar utsläppet av avloppsvatten. Kristianstads och Hässleholms reningsverk har överskridit kvävekravet enligt ovan nämnda rapportering. Länsstyrelsen har överlåtit tillsynen för avloppsreningsverken till respektive kommun. Länsstyrelsen har inhämtat uppgifter från tillsynsmyndigheten och respektive avloppsreningsverk om vilka åtgärder som vidtas för att klara avloppsdirektivets krav på kväverening. Hässleholms vatten AB vidtar åtgärder genom intermittent drift på en linje i taget eftersom ombyggnadsarbeten måste göras under pågående drift av avloppsreningsverket. I december 2011 beräknas den sista linjen vara utbyggd för att klara kvävereningen och ge tillräcklig säkerhetsmarginal för framtida belastningar. Kristianstad avloppsreningsverk kommer att bygga om i etapper för att klara haltvillkoret för kväve i gällande tillståndsbeslut. Detta arbete beräknas vara slutfört i december 2011.

Länsstyrelsen har under året uppmanat 50 företag med tillstånd från miljöskyddslagens tid att ompröva sina tillstånd. Den övervägande majoriteten av företagen har ställt sig positiva och planerat

in samråd. I de fall företagen önskat ytterligare tid har detta medgetts. I Skåne län kvarstår cirka 230 gamla tillstånd från miljöskyddslagens tid.

Under året har inom områdesskyddet beslut tagits för tio naturreservat och ytterligare fem naturreservat har vunnit laga kraft under året. Dessutom har två kommunala naturreservat vunnit laga kraft. Totalt har under året en areal på 1 504 ha skyddats som naturreservat. Flera av områdena ingår i genomförandeplan för tätortsnära natur. Under året har tre naturreservat invigts, vilket har återrapporterats i media.

Inom projekt KOMET har ett drygt tiotal områden inrapporterats till Länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen för vidare hantering. Inrapportering av värdefulla naturområden i uppgörelsen mellan Sveaskog och Naturvårdsverket har skett enligt plan. Arbetet med tre marina naturreservat har fortsatt under året.

Inom åtgärdsprogrammet för hotade arter (ÅGP) har ett stort antal åtgärder genomförts enligt avtal med entreprenörer och berörda markägare. Bland annat har åtgärder bidragit till att den tidigare svaga stammen av kornsparv nu har ett livskraftigt bestånd i Sverige. En rapport om de skånska rikkärren blev klar under året och ett åtgärdsprogram fastställdes. Därutöver har ett antal restaureringsåtgärder inletts. Under året hade filmen *hotade arter i skånska natur* med lärarhandledning spridits till samtliga skolor i Skåne län. Mer än 60 naturguidningar i skyddad natur har genomförts i samarbete med föreningar och andra organisationer.

Ett stort antal projekt inom LONA har avslutats under året, samtidigt som drygt 30 nya projekt har godkänts inom den nya omgången av LONA.

Viltförvaltningsdelegationen konstituerades och den har genomfört möten samt genomgått utbildningar.

Inom Natura2000 har uppdraget om revidering av bevarandeplaner genomförts enligt planerna. Aviserad neddragning inom områdesskyddet inför 2011 medför att tempot i områdesskyddet kommer att bromsas.

Länsstyrelsen har genomfört skötsel och förvaltning av fler än 200 skyddade naturområden i enlighet med Naturvårdsverkets instruktioner. Minskande skötselanslag från Naturvårdsverket inger dock oro för den framtida skötseln.

Inom strandskyddsuppdraget har översynen av de utvidgade strandskyddsområdena påbörjats i samverkan med alla Skånes 33 kommuner. Granskningen och överprövningen av kommunala strandskyddsbeslut har visat sig vara ett omfattande arbete, som tillsammans med statistiksammanställningen till Naturvårdsverket, upptar en dryg årsarbetskraft.

Prövning och tillsyn inom naturvårdsområdet är en fortsatt prioriterad och omfattande för Länsstyrelsen. Trots flera riktade insatser inom tillsynen av skyddade områden och arter, finns det ett fortsatt stort behov av förebyggande insatser.

45. Länsstyrelserna ska verka för att de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen nås. Länsstyrelserna ska i bred förankring i länet utveckla regionala åtgärdsprogram för att nå miljökvalitetsmålen och i övrigt bedriva det regionala mål- och uppföljningsarbetet så att det ger underlag för ett sektorövergripande miljöarbete inom länsstyrelsen och länet.

Länsstyrelserna ska översiktligt redovisa viktigare insatser inom området.

Nya skånska klimatmål i form av delmål under *Begränsad klimatpåverkan* beslutades i slutet av 2009. De utgick från nationella mål i klimat- och energipolitiken enligt riksdagsbeslut i juni 2009 samt särskild skånska förutsättningar och prioriteringar. Arbetet med dessa tog fart under 2010, bland annat genom Länsstyrelsens arbete inom ramen för *Klimatsamverkan Skåne* och Regeringens beslut att utse Skåne för *Pilotlän för Grön utveckling*. Viktiga insatser under året:

- påbörjat planeringen av framtagande av nya åtgärder med början 2011 för att nå miljökvalitetsmålen,
- framtagandet av årsrapporten *Skåne till er tjänst*, som är en inriktning mot ekosystemtjänster,
- den årliga miljömålskonferensen, även denna med temat ekosystemtjänster, men också en lägesrapport för miljömålen i Skåne län en inblick i hur miljömålsarbetet kommer att förändras framöver både i Skåne och nationellt,
- fortsatt arbete med utvecklingsprojektet för utveckling av metod för uppföljning av regionala åtgärder tillsammans med övriga sydlän,
- fortsatt arbete inom ramen för projekt om tillämpningen av miljömål i detaljplaner,
- uppdatering av program för regional miljöövervakning med tydlig koppling till miljömålen,
- framtagande av nyhetsbrev om miljömålsarbetet skickas till en bred målgrupp,
- återkommande träffar med kommunernas miljösamordnare och deltagande i tillsynsvägledning med utgångspunkt från miljömålen.

Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

➤ **Insatser och resultat när det gäller att samordna miljömålsarbetet, inklusive arbetet med naturvård, fiskevård, kulturmiljövård, friluftsliv och natur- och kulturturism, det regionala utvecklingsarbetet, regionala landskapsstrategier och med arbetet för energiomställning,**

Som ett led i att integrera miljömålsarbetet i övrig verksamhet är ansvar för miljökvalitetsmål och delmål fördelat i organisationen på ett stort antal medarbetare. Ansvar för Länsstyrelsens interna åtgärder i åtgärdsprogrammet för miljömålen är på samma sätt fördelat på medarbetare inom olika sektorer. Det betyder att arbetsuppgifterna inom olika verksamheter till stor del kan ses som en del i miljömålsarbetet. Koppling till det regionala utvecklingsarbetet finns genom de insatser som görs inom ramen för *Klimatsamverkan Skåne*, där Region Skåne och SKL ingår tillsammans med Länsstyrelsen. Arbetet med klimatfrågor och energiomställning drivs i detta forum på bred front och med en tydlig koppling till pilotlänsuppdraget.

Ett konkret exempel på att arbetet med miljömål och fiskevård samordnats med band annat friluftsliv, natur- och kulturturism, är en restaurering av en gammal fiskfälla för lax och öring. Projektet är nu genomfört och har samfinansierats med medel från fiskevård, kulturmiljövård och landsbygdsutvecklingsmedel. Projektet innebär att havsvandrande fisk gynnas genom anläggande av en så kallad faunapassage samtidigt som en kulturmiljö renoverats. Tanke är att fångstfällan i ska tas i bruk vid några tillfällen per år så att den kan visas för allmänheten.

➤ **insatser för att utveckla arbetsformerna för samordning av miljömålsarbete med miljötillsynsarbete och miljöövervakning,**

Miljömålsarbetet på Länsstyrelsen är organisatoriskt samordnat med miljöövervakningen. Miljöövervakningen ses som en del i miljömålsuppföljningen och målansvariga är därför också ansvariga för den miljöövervakning som är kopplad till respektive mål. Miljöövervakningsprojekt värderas alltid utifrån hur de bidrar till uppföljning av miljömålen. Miljömålen är också en central utgångspunkt i planeringen av miljötillsyn. Tillsynen prioriteras efter miljönytta, alltså efter hur den bidrar till uppfyllande av miljömålen. Detta framgår i upprättad tillsynsplan.

➤ **väsentliga insatser rörande minskade risker vid användning av bekämpningsmedel inom jordbruks- och trädgårdsnäringen, minskade växtnäringsskador, bevarande av biologisk mångfald och för utveckling av ekologisk produktion, samt**

Länsstyrelsen ansvarar för kompetensutvecklingsmedel inom målområdet *Ekologisk produktion*. Främst prioriteras aktiviteter som syftar till att intressera lantbrukare för ekologisk produktion samt att med rådgivning och kursverksamhet underlätta för lantbrukare att lägga om till, och utveckla, en hållbar certifierad ekologisk produktion.

Länsstyrelsen anordnar på uppdrag av Jordbruksverket utbildning och utfärdar tillstånd för växtskyddsmedel klass 1L och kunskapsbevis för klass 2L-medel. Enheten ordnar även utbildningar för användande av betningsmedel. Utbildningarna syftar till att lära de som hanterar växtskydds- och betningsmedel att göra detta på ett säkert sätt så att riskerna för miljö och hälsa minimeras.

Länsstyrelsen ansvarar för kompetensutvecklingsmedel från Landsbygdsprogrammet där bland andra målområdena Giftfri miljö, Ingen övergödning samt Ett rikt odlingslandskap ingår. Inom målet *Giftfri miljö* prioriteras aktiviteter som syftar till att minska riskerna vid bekämpning, öka kunskapen kring behov av växtskyddsmedel och förebyggande åtgärder. Inom *Ingen Övergödning* satsas bl a pengar på rådgivningsprojektet *Greppa Näringen* samt andra typer av aktiviteter som syftar till att minska växtnäringssläckage. Aktiviteter inom *Ett rikt odlingslandskap* fokuserar bland annat på skötsel av slätterängar, vård av småbiotoper och skydd av biologisk mångfald. Länsstyrelsen ansvarar även för kompetensutvecklingsmedel inom målområdet *Ekologisk produktion*. Främst prioriteras aktiviteter som syftar till att intressera lantbrukare för ekologisk produktion samt att med rådgivning och kursverksamhet underlätta för lantbrukare att lägga om till, och utveckla, en hållbar certifierad ekologisk produktion.

Ett flertal olika åtgärder som gynnar biologisk mångfald, till exempel mångfaldsträda och fågelåker, ryms inom *Utvald miljö*, ett stöd inom Landsbygdsprogrammet.

Tillsynsvägledning bedrivs gentemot kommunernas miljöinspektörer när det gäller lagstiftning som rör växtnäringssläckage från jordbruket och spridning av växtskyddsmedel. Under året har en kursdag anordnas och nyhetsbrev skickats regelbundet, förutom kontakt med inspektörerna via telefon och mail.

Länsstyrelsen har bland annat med hjälp av finansiellt stöd från Naturvårdsverket kunnat arbeta mer aktivt med pådrivande och utåtriktat arbete kring restaurering av våtmarker och vattendrag. En särskild åtgärdslista med konkreta objekt som behöver restaureras har tagits fram och kommunicerats med aktörer i länet. Många projekt har kunnat starta tack vare medlen för Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) men självklart också tack vare att det finns mer pengar att fördela för miljöinvesteringar för våtmarker.

➤ **viktigare insatser i arbetet med att andelen privatfinansierade åtgärder när det gäller efterbehandling av förorenade områden ska öka**

Länsstyrelsens strategi för tillsynsarbetet rörande förorenade områden ledde under året successivt till ett ökat antal åtgärder med privat finansiering. Huvuddelen av de stora industrianläggningarna i Skåne län har påbörjat ett mer aktivt arbete med förorenade områden. Inledande undersökningar och i vissa fall även sanering av förorenade områden inleddes under året vid ett antal av länets pågående miljöfarliga verksamheter där ansvarig verksamhetsutövare fortfarande finns kvar.

46A. Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljökvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas. Länsstyrelserna ska ta fram tillsynsvägledningsplaner och genom tillsynsvägledning förbättra förutsättningarna för det operativa tillsynsarbetet hos kommunerna. Arbetet med tillsynsvägledning ska bl.a ske genom regional miljösamverkan. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

➤ **Eventuella brister i den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen och åtgärder för hur dessa brister kan åtgärdas,**

Brister i Länsstyrelsens operativa tillsyn och hur detta kan åtgärdas:

Det av Länsstyrelsen övervägda resursbehovet för en rimlig miniminivå på miljötillsynen inför 2010 var 4 672 dagar. Tillgänglig tid för miljötillsyn var 3 384 dagar vilket motsvarar 72 procent av behovet. I tillsynsplanen för 2010 tydliggjordes vilka konsekvenserna blev och de prioriteringar som måste göras.

Naturvårdstillsynen beskrivs under uppdrag 48 nedan.

Länsstyrelsens operativa tillsyn av miljöfarlig verksamhet har skett enligt en årligt uppdaterad tillsynsplan. Till grund för den planerade tillsynen gjordes en behovsutredning kopplad till de regionala miljökvalitetsmålen. Tillsynen på de anläggningar som har stor miljöpåverkan och som kräver omfattande tillsyn skedde i störst omfattning. Tillsynen på anläggningar med mindre miljöpåverkan och som skulle kunna genomföras genom enklare tillsyn prioriterades ned. Under 2010 valde dock Länsstyrelsen att prioritera handläggningen av tillståndsbeslut för att bidra till att lindra konsekvenserna av den ekonomiska krisen. Särskilda satsningar har i det sammanhanget gjorts på handläggningen av ärenden om etablering av biogas och vindkraft. Prioriteringen av tillståndsärendena har fått till följd att den planerade tillsynen nedprioriterades varvid särskilt den egeninitierade tillsynen fick stå tillbaka. I den mån egeninitierad tillsyn har kunnat ske, har den bedrivits genom tillsynsbesök på plats hos verksamhetsutövaren baserat på behovsutredningen. Denna tillsyn har skett genom direktkontroll eller systemtillsyn. Tillsynen bedrevs även genom distanstillsyn, bland annat genom granskning av anmälningsärenden och miljörapporter.

I Skåne län finns drygt 200 verksamheter med tillstånd från miljöskyddslagens tid. Länsstyrelsens arbetssätt var fram till 2010 att via tillsynen och genom en restriktiv hållning till ändringsanmälningar initiera omprövningar. Under våren 2010 togs ett ytterligare steg och ett utskick till 50 företag, med gamla tillstånd gjordes med en uppmaning att före 2010-09-30 inleda en omprövning med ett samråd.

Under året var ansvaret för sevesotillsynen vid överlåten miljöbalktillsyn i fokus. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap meddelade i skriftlig tillsynsvägledning att tillsynsansvaret för den så kallade sevesolagen följer fördelningen enligt miljöbalken

Till följd av begränsade resurser inom vattenverksamhet och vattenskydd har inkommande, anmälnings-, tillstånds-, samråds- och klagomålsärenden prioriterats framför den egeninitierade tillsynen. Detta innebär att mycket av tillsynen med stor miljönytta inte kunde genomföras. För att

bristerna inte skulle bli för stora prioriterade Länsstyrelsen tillsynen över de stora infrastrukturprojekten Hallandsåsen och Citytunneln samt bevattningsuttag från värdefulla vattendrag i samband med torka. Länsstyrelsens tillsyn inom vattenskyddsområden är mycket begränsad. För att effektivisera och utöka denna tillsyn verkar Länsstyrelsen fortlöpande för att kommunerna ska ta över denna tillsyn. Länsstyrelsen arbetar dessutom kontinuerligt med att förenkla handläggningen av olika ärenden och med att lägga så lite tid som möjligt på inkommande ärenden med liten miljönytta. Ett sätt att utveckla dessa saker var att pröva lagstiftningen i vissa ärenden för att få fram en praxis. Genom tillfälliga, extra resurser begärdes uppgifter in från verksamheter som tog ut grundvatten och som hade tillstånd för det. Tidigare togs en behovsutredning för tillsynen fram i syfte att ha större möjligheter att göra mer genomtänkta tillsynsprioriteringar. Behovsutredningen behöver fördjupas framöver.

Brister i Länsstyrelsens tillsynsvägledning och hur detta kan åtgärdas:

De brister som Länsstyrelsen uppmärksammat i tillsynsvägledning arbetade Länsstyrelsen vidare med under 2010. Under året startade Länsstyrelsen en branschspecifik tillsynsvägledning i syfte att tillsammans med kommunernas miljöinspektörer bilda nätverk och ett forum som löpande träffas och för en dialog kring aktuella frågeställningar. Under året skedde det för skrotar, miljöskydd inom livsmedelindustrin och täkter. Träffar genomfördes avseende enskilda avlopp, gränsöverskridande avfallstransporter och användning av avfall för anläggningsändamål. Under våren 2011 fortsätter arbetet med fler branscher. Under 2010 identifierade Länsstyrelsen brister i tillsynsvägledningen inom hälsoskyddsområdet. Från januari 2011 kommer denna insats att återupptas.

► hur den regionala miljösamverkan har bedrivits,

Insatser inom miljösamverkan är att genomföra gemensamma informations- och tillsynskampanjer, ta fram informations- och underlagsmaterial i aktuella prioriterade frågor, utarbeta handledning för tillsyn, anordna kurser och seminarier i anslutning till delprojekt, tillgängliggöra befintligt material samt att anordna nationella kurser regionalt. Miljösamverkan Skåne har fortsatt att vara en viktig del av Länsstyrelsens tillsynsvägledning till kommunerna.

Under 2010 bedrevs följande projekt:

- kemikalietillsyn enligt Reach,
- kontroll och märkning av livsmedel,
- förorenad mark,
- tillsyn av jordbruksföretag avseende växtnärläckage,
- vattendirektivet och tillsyn med mera enligt miljöbalken,
- tillsyn av vattenskyddsområden,
- manual för miljökontorens plan- och bygglovsgranskning,

Två gånger om året hålls så kallade länsmiljöträffar med kommunernas miljöchefer eller motsvarande. Programmet på träffarna sätts samman av en arbetsgrupp bestående av tre kommuner, kommunförbundet Skåne och Länsstyrelsen. Länsstyrelsen är också aktiv i Skånes Miljö- och hälsoskyddsförbund där miljönämndspolitiker träffar kring aktuella frågor.

Länsstyrelsen gjorde under året tillsynsbesök i elva kommuner för kontroll av hur kommunerna skötte den operativa tillsynen enligt miljöbalken. Under våren besöktes kommunerna, de två under förra året bildade miljöförbunden. Nytt för de besök som gjordes under hösten var att resultatet kommer att presenteras genom en fysisk träff med miljönämnderna eller motsvarande. Under höstens besök tillämpade Länsstyrelsen delvis Socialstyrelsens metodik för denna typ av besök. De brister som konstaterades i den operativa tillsynen handlade oftast om resursbrist, att resursutredningen inte gav en helhetsbild av samtliga arbetsuppgifter och att prioriteringar som gjordes inte blev tydliga.

➤ **på vilket sätt miljömålen inverkar på planeringen och genomförandet av tillsynen och tillsynsvägledningen,**

Miljömålen i tillsynsplaneringen och tillsynsvägledning

Miljömålen är vägledande för att bedöma vilka tillsynsinsatser som ger störst miljönytta. Miljömålen är också ett underlag vid framtagandet av en behovsutredning eller information till verksamhetsutövare. Exempelvis genomfördes en länsstyrelsegemensam informationskampanj under våren med riktad information om vattenverksamhet till entreprenörer, kommuner med flera. Ett annat exempel är att Länsstyrelsen deltog i flera större lokala möten med lantbrukare för att informera om våra nya riktlinjer för bevattningsuttag i Skåne. En central utgångspunkt i detta arbete var de värdefulla vattendrag som pekats ut inom miljömålet *Levande sjöar och vattendrag*.

➤ **hur och i vilken mån tillsynsarbetet föranleder samverkan med polis och åklagare, eventuella brister i denna samverkan och hur den i så fall skulle kunna förbättras, samt**

EMIL-gruppen är sedan lång tid tillbaka ett etablerat samarbete mellan Länsstyrelsen, kommuner, polis och åklagare för samverkan inom detta område. En fråga som diskuterades under året var tillsyn av gränsöverskridande transporter av avfall där det sedan 1 maj 2010 gäller nya straffbestämmelser för olagliga transporter av avfall. I dagsläget har kommunerna och Länsstyrelsen ett delat tillsynsansvar för denna fråga.

En kontinuerlig dialog fördes med polis och åklagare i vattenverksamhetsärenden. Ett särskilt möte med en miljöåklagare och handläggare hölls på Länsstyrelsen under våren för att diskutera gemensamma frågor och aktuella ärenden. Under våren deltog miljöåklagare och flera handläggare från Länsstyrelsen i en vattenhandläggartärf där en av programpunkterna var information från åklagarna och dialog kring det.

➤ **viktiga insatser i vägledande syfte och effekter av tillsynsarbetet i övrigt.**

Tillsynsvägledande insatser har gjorts för tillsynen inom vattenskyddsområden och hur detta kan kopplas till miljökvalitetsnormer för vatten, främst i projekt inom miljösamverkan Skåne län. Länsstyrelsen bjöd i samband med strandskyddsuppdraget in länets kommuner till en tillsynsworkshop rörande strandskyddstillsynen under hösten. Se även under RB 48.

Effekterna av tillsynen kan delas in i två olika kategorier; dels svårsmätbara, långsiktiga effekter, dels snabba och konkreta effekter. I den förstnämnda kategorin hamnar till exempel förebyggande tillsynsinsatser som till exempel att vi vid flera tillfällen under året informerat angående vattenuttags negativa påverkan på vattendrag vid små flöden och hänvisat till vår tillsynspolicy för bevattning. Ett annat exempel är våra råd och krav vid anmälningsärenden eller samråd t.ex. om någon vill anlägga en våtmark eller söka tillstånd för ett grundvattenuttag. Dessa insatser bidrar till att minska negativa miljöeffekter på vattenmiljöer. Ett annat exempel är vår tillsyn av de stora infrastrukturprojekten Hallandsåsen och Citytunneln, vilket troligen bidragit till att olika incidenter under de senaste två åren minskat. Exempel på snabba och konkreta effekter av tillsynen är när vi t.ex. krävt att vattenståndet i en utdikad sjö höjs genom att fördjupningen av utflödet återställs i enlighet med en gammal vattendom. Ett annat exempel är när vi kräver att bevattningsuttag stoppas vid låga vattenflöden i värdefulla vattendrag vilket bidrar till att djurlivet skonas och att till exempel produktionen av havsöring och lax gynnas.

➤ **Länsstyrelserna ska efter samråd med kommunerna bidra till genomförandet av Naturvårdsverkets vägledningsplan. Länsstyrelserna ska även redovisa hur detta arbete har bedrivits.**

Naturvårdverkets tillsynsvägledningsplan har Länsstyrelsen uppfattat främst som ett medel för verket att tydliggöra för vilken tillsynsvägledning Naturvårdsverket prioriterar att genomföra och hur det ska ske. Naturvårdsverket har tagit fram planen i samverkan med länsstyrelser och kommuner varför denna mycket väl speglar aktuella frågor i miljöarbetet. Resultatet av planen kommer till stor användning i Länsstyrelsens egen tillsynsvägledning och inom den regionala miljösamverkan.

48. Tillsynen över naturreservat, strandskyddsområden, kulturhistoriskt skyddade områden och andra skyddade områden ska bidra till bättre regelefterlevnad och till att miljö kvalitetsmålen nås. Tillsynen över kulturhistoriskt värdefulla miljöer, byggnader och fornminnen m.m. ska bidra till bevarandet av dessa samt till förbättrade förutsättningar för hållbar förvaltning av kulturarvet. Länsstyrelserna ska redovisa vilka viktiga insatser man gjort i vägledande syfte och vilka effekter tillsynen som rör skyddade områden respektive kulturmiljön har medfört.

Tillsyn naturskyddade områden:

För att stärka naturvårdstillsynen har Länsstyrelsen under 2010 utbildat och förordnat ett tiotal naturvårdsvakter i länet. Strandskyddet liksom 2009 fick särskild uppmärksamhet under året. En riktad tillsynskampanj genomfördes under sommaren i delar av Båstads kommun. Länsstyrelsen medverkade även under hösten i en tillsynskampanj tillsammans med Rikspolisstyrelsen och andra berörda myndigheter gällande handel med hotade djur och växter, den s.k. CITES-tillsynen. Insatserna ledde till medial uppmärksamhet kring problemen med överträdelser av bestämmelserna inom områdesskydd och artskydd. Flera ärenden gick också vidare till åklagare för prövning av misstanke om brott mot miljöbalken. Samarbetet med polis och miljöåklagare förbättrades, men resursbrist hos åklagaren har tyvärr lett till att många anmälningar inte kunde utredas på ett tillfredsställande sätt.

Tillsyn kulturreservat

Tillsyn har utförts genom besiktningar och uppföljning av vård- och skötselplaner för byggnaderna och inägomarken för länets kulturreservat, Örnans. Arbetet som genomförs på huvudbyggnaden redovisas i enlighet med plan som ingår i bidragsansökan och dokumenteras i slutredovisning av bidraget. För arbeten på jordkällaren har Regionmuseet varit antikvarisk medverkande och lämnat rapport. Verksamheten utvecklades på ett önskvärt sätt. Byggnadsbeståndet underhölls och restaurerades successivt. Markernas skötsel utvecklades, och skogsbyte har införts inom ett område.

Tillsyn kyrkliga kulturminnen och värdefulla byggnader

Tillsyn skedde i första hand i relation till tillstånds- och bidragsbeslut, i form av granskning av byggmötesprotokoll, på inrådan av antikvarisk medverkande och i samband med slutbesiktning/bidragsutbetalning. Resursbegränsningar under året innebar att tillståndsärenden prioriterades, varför egeninitierad tillsyn endast genomförts i mycket begränsad omfattning. Vanligtvis genomför Länsstyrelsen årligen vägledande tillsyn i något eller några av länets kontrakt, varvid ett stort antal personer verksamma i församlingarna nås. På grund av resursbrist har något sådant besök inte kunnat genomföras under 2010.

Tillsyn fornlämningar

När det gäller fornlämningsmiljöerna har den egeninitierade tillsynen fått stå tillbaka. Här är Länsstyrelsen många gånger beroende av engagerade personer som besöker dessa platser och som förmedlar information till Länsstyrelsen om förhållanden kring hävd, tillgänglighet och skadegörelse. Vägledande tillsyn har framför allt bedrivits med inriktning mot skogsbruket, där medverkan i utbildningstillfällen för skogsägare och -förvaltare prioriteras. Ett viktigt sådant tillfälle under 2010 var ett informationsseminarium kring den ökande förekomsten av stubbfräsning inom skogsbruket, där bl.a. hänsyn till kulturarvet lyftes fram.

Inom uppdragsarkeologin gjordes på samtliga större slutundersökningar uppföljnings- och tillsynsmöten under pågående fältarbete, liksom under det efterföljande rapport- och publiceringsarbetet. Mötena dokumenterades och protokollfördes, och den genomförda tillsynen sammanställdes i en årlig rapport. Riksantikvarieämbetets föreskrifter för uppdragsarkeologin bidrog till en tydlighet i systemet, som medfört en bättre regelefterlevnad och har underlättat Länsstyrelsens tillsynsarbete.

Tillsyn vattenskyddsområden

Länsstyrelsens vägledande arbete beskrivs under uppdrag 46 A ovan.

Länsstyrelsen har inte haft resurser för att bedriva en egeninitierad tillsyn inom vattenskyddsområden utan hanterade bara inkommande klagomålsärenden. Länsstyrelsen agerade i samarbete med berörd kommun i några ärenden under året med bland annat åtalsanmälning och förelägganden till markägare som brutit mot områdesbestämmelserna. Effekterna av denna tillsyn är att risken för att grundvattnet förorenas minskar.

49. Länsstyrelsernas arbete med skydd och skötsel av värdefulla naturområden och hotade arter ska bedrivas så att biologisk mångfald bevaras och utvecklas. Länsstyrelserna ska översiktligt redovisa viktigare insatser inom området.

Länsstyrelsen i Skåne län har under 2010 satsat på stärkt dialog med markägare i samband med genomförande av områdesskydd med stöd av miljöbalken. Målsättningen var att etablera löpande personlig kontakt med samtliga berörda markägare eller deras ombud under hela områdesskyddsprocessen.

Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

➤ insatser i naturvårdsarbetet när det gäller stärkt dialog med medborgarna och ökad lokal delaktighet i skydd och skötsel av naturvärden, samt

Fram till 30 september genomförde Länsstyrelsen 53 markägarmöten i fält eller per telefon. Länsstyrelsen höll även regelbundna informationsträffar med bland andra LRF och Jordägarförbundet i syfte att stärka dialogen med markägare i samband med områdesskyddsarbete. Komet-projektet har lett till större initiativtagande från markägarnas sida.

Skötsel och förvaltning av drygt 210 statligt skyddade naturområden har genomförts på ett tillfredsställande sätt, trots minskande bidrag från naturvårdsverket. Ett 30-tal skötselavtal med brukare, markägare och kommuner ingicks under året.

Besöksfrekvensen vid länets tre naturum, Kullaberg, Söderåsen och Stenshuvud, var rekordhög, med över 300 000 registrerade besök under året. En ny basutställning vid naturum Stenshuvud invigdes i juli. Länsstyrelsen har också drivit viss verksamhet vid naturum Skrylle i samverkan med Lunds kommun.

En samrådsgrupp för naturvård i länet inrättades i december.

➤ hur arbetet fortlöper med genomförandet av länsvisa strategier med utgångspunkt i den nationella strategin för formellt skydd av skog.

Under 2010 har drygt 500 ha skogsmark skyddats som naturreservat. Nio naturreservat med större (mer än 10 ha) arealer skog har bildats:

- Bromölla, Näsums bokskogar: ca 84,2 ha skog,

- Höör, V Bosjöklosterhalvön: ca 99,5 ha skog,
- Kristianstad, Brotorpet: ca 32,4 ha skog,
- Kristianstad, Klintabäcken: ca 36,9 ha skog,
- Kristianstad, Skärnsås: ca 73,0 ha skog,
- Tomelilla, Kronovall: ca 13,8 ha skog,
- Ängelholm, Ängelholms strandskog: ca 125,5 ha skog,
- Östra Göinge, Dalshult: ca 51,8 ha skog,
- Östra Göinge, Sporrakulla: ca 20,4 ha skog

52. Länsstyrelserna ska arbeta med återskapande av våtmarker i och i anslutning till odlingslandskapet i enlighet med planeringsunderlaget som utarbetades inom ramen för uppdrag 22 i regleringsbrevet för 2008 för länsstyrelserna. Rekvirerade medel får användas för såväl länsstyrelsernas som kommunernas insatser. Länsstyrelserna ska redovisa insatser och resultat

Länsstyrelsen arbetade vidare med att återskapa våtmarker i huvudsak genom att informera och samarbeta med andra aktörer; vattenråd, kommuner och enskilda markägare. Dessa startade med egna och statliga medel, främst från Landsbygdsprogrammet, cirka 25 Mkr, och från LOVA; Lokala Vattenvårdsåtgärder, drygt 18 Mkr. Uppdraget beskrivs i särskild avrapportering till Naturvårdsverket (dnr 537-4009-10)

Fortsatt restaurering av våtmarker och vattendrag inom Ramsarområdet Klingavälsåns naturreservat genomfördes under våren av länsstyrelsen i samverkan med Kävlingeåprojektet och Lunds kommun.

RB2008: 22. Länsstyrelserna ska utveckla det under år 2007 framtagna planeringsunderlaget med lämpligt verktyg innehållande den information om fysiska förhållanden och markanvändning som behövs för att närmare ange lämpliga områden för anläggning av våtmarker i odlingslandskapet. Länsstyrelserna ska vidare i samråd med berörda kommuner utveckla formerna för och bedriva uppsökande och samordnande arbete i områden som i planeringsunderlaget har pekats ut som särskilt betydelsefulla och lämpliga för anläggning och restaurering av våtmarker i enlighet med Nationell strategi för myllrande våtmarker och Aktionsplanen för havsmiljön (Rapport 5563, Naturvårdsverket). Länsstyrelserna ska i huvudsak ha försett ovan nämnda verktyg med nödvändiga data till den 31 december 2008. Länsstyrelserna ska i årsredovisningarna redovisa insatser och resultat.

53. Länsstyrelserna i Stockholms, Skånes, och Västra Götalands län ska fortsätta genomförandet av skyddet av tätortsnära natur i enlighet med de program som utarbetades för detta på regeringens uppdrag (regeringsbeslut nr I 3, dnr M2002/2284/Na) med ambitionen att programmen ska vara genomförda 2015. Länsstyrelserna ska redovisa insatser och resultat.

En genomförandeplan för skydd av tätortsnära natur i Skåne län 2010-2015, som beslutades av Länsstyrelsen 2010-02-25. I Genomförandeplanen utpekades 43 områden som senast 2015 ska skyddas som naturreservat, varav 27 av Länsstyrelsen och 16 av Skånes kommuner. Bakgrunden var att det program som togs fram av Länsstyrelsen 2003, *Närmare till naturen i Skåne*, inte var möjligt att uppnå till 2015, eftersom ett realistiskt stort antal områden pekades ut för reservatsbildning i programmet (132 områden med en total areal på 82 000 hektar). Målsättningen för Genomförandeplanen kommer däremot av allt att döma att kunna uppnås.

Under 2010 vann tio statliga reservat beslut om laga kraft och tre kommunala reservatsbeslut fattades. De beslutade statliga reservaten är Grävlingabackarna, Dalshult, Sporrakulla, Skärnsås, Brotorpet, Västra Bosjöklosterhalvön, Ängelholms strandskog, Kronovall, Näsums

boskogar och Klintabäcken medan de kommunala reservaten utgörs av Ättekulla i Helsingborg, Råby hållor i Hörby samt Maglarps sandtag i Trelleborg.

55. För de kommuner där det har fastställts eller tagits fram förslag till åtgärdsprogram för miljö kvalitetsnormer för luftkvalitet, ska den berörda länsstyrelsen redovisa i vilken grad åtgärderna har genomförts. De länsstyrelser och kommuner som omfattas är Länsstyrelsen i Stockholms län och Stockholms kommun, Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Göteborgs kommun, Länsstyrelsen i Skåne län och Malmö och Helsingborgs kommuner, Länsstyrelsen i Västerbottens län och Umeå kommun, Länsstyrelsen i Uppsala län och Uppsala kommun, Länsstyrelsen i Östergötlands län och Norrköpings kommun samt Länsstyrelsen i Jönköpings län och Jönköpings kommun.

Länsstyrelsen genomförde i oktober en uppföljning av genomförande av åtgärder i åtgärdsprogram för uppfyllandet av miljö kvalitetsnormen för kvävdioxid i Helsingborg stad. För åtgärder inom cykeltrafiken är sex genomförda, åtta påbörjade och fem beslutade. Inom busstrafiken har nio färdigställt. Inom tågtrafiken, parkering och översyn av skyltning och trafikkontroll har alla åtgärder påbörjats. En trafikdämpande åtgärd på Stenbocksgatan är färdig och en är beslutad. För trafikdämpande åtgärder på Drottninggatan-Järnväggsgatan har tre påbörjats och en är klar. Miljözonsåtgärder är genomförda. Åtgärder inom upphandling pågår. Inom Mobility Management lokalt i Helsingborg är en åtgärd färdig och en är pågående.

Åtgärdsprogrammet för miljö kvalitetsnorm för kvävedioxid i Malmö stad är under revidering. I arbetet undersöks de åtgärder som har genomförts och nya reviderade delåtgärder tas fram. Någon ny sammanställning har således inte gjorts. Det som man dock kan uppmärksamma är att luftkvaliteten avsevärt förbättrats sedan första åtgärdsprogrammet togs fram och att det nu främst rör sig om åtgärder inom de två kvarvarande gaturummen som överskrider miljö kvalitetsnormen. Det reviderade förslaget till åtgärdsprogram beräknas bli klart tidigt i vår och ska därefter ut på remiss. Tid för den politiska behandlingen är svår att uppskatta.

56. Länsstyrelserna ska i arbetet med vattenmiljön särskilt verka för att arbetet med vattenrelaterade miljö kvalitetsmål, havsmiljöarbetet, miljöövervakningen och arbetet enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön samordnas och så långt som möjligt sker på ett integrerat sätt. Länsstyrelserna ska översiktligt redovisa viktigare insatser i vattenmiljöarbetet.

Efter vattenmyndigheternas beslut om förvaltning av länets vatten i slutet av 2009 (enligt vattendirektivet intentioner) har representanter från Länsstyrelsen arbetat med utbildning, information, samverkan med mera inom länet för att nå ut och stimulera det stora intresse som finns i länet för vattenfrågor i alla dess olika former. Utgångspunkten är att vattenförvaltningen ska komma in som en naturlig del i tillståndsgivning, tillsyn, rådgivning och planering för såväl länsstyrelsens del, som för länets kommuner. Miljösamverkan Skåne har här varit ett viktigt forum för bland annat tillsynsvägledning vad det gäller myndighetsutövning inom ramen för vattendirektivet. Vattenråd och vattendragsförbund är andra aktörer, som Länsstyrelsen samverkar med och stödjer på olika sätt. Under året har Länsstyrelsen även påbörjat arbetet med de marina deskriptorerna inom ramen för det marina direktivet.

Vatten i massmedia har varit återkommande inslag under året, där de olika miljöövervakningsinsatser som genomförts av Länsstyrelsen fått stort genomslag. Nämnas kan exempelvis kiselalgsprovtagning i åar och bäckar samt kartläggning av bekämpningsmedel i åar i anslutning till jordbruksområden.

Vidare har Länsstyrelsen tillsammans med andra länsstyrelser, högskola och i samarbete med markägare tagit fram och lämnat in en omfattande *LIFE ansökan* gällande odling, utplantering av tjockskalig målarmussla samt restaurering av utpekade vattendrag så att dessa bland annat kan hysa tjockskalig målarmussla.

Arbetet med vattenrelaterade miljö kvalitetsmål, havsmiljöarbete, miljöövervakningen och vattenförvaltningsarbetet är i stort sett helt samordnat och integrerat inom Länsstyrelsen genom att en ny enhet bildats under året, miljö- och vattenstrategiska enheten. Enheten arbetar tvärsektoriellt internt inom länsstyrelsen och externt med länets olika aktörer.

För att integrera vattenförvaltningsarbetet i fysisk planering och på så sätt stödja kommunerna med regionala planeringsunderlag samt granska detalj- och översiktsplaner ingår sedan några år en vattenhandläggare i handläggningen av samhällsbyggnadsfrågorna.

Vattenförvaltningen är även en central fråga för de areella näringarna. Ett nära samarbete pågår därför med denna sektor inom Länsstyrelsen genom möten och gemensamma projekt, exempelvis inom ramen för den rådgivning som sker inom lantbrukssektorn.

59. Länsstyrelserna ska intensifiera arbetet med att verka för att de aktörer som är ansvariga för kommunal avloppsrening iakttar Naturvårdsverkets föreskrifter avseende avloppsreningsverk för att minska kväveutsläpp. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits och resultaten av dessa.

Möten med kommuner som inte uppfyller föreskriften har genomfördes under försommaren. Dessa kommuner är Hässleholm och Kristianstad som skyndsamt kommer att vidta åtgärder så att föreskriften uppfylls. Observera dock att Kristianstads kommun uppfyller avloppsdirektivets krav på 70 procent reduktion av kväve.

62. Länsstyrelserna ska senast vid utgången av 2010 ha inrättat samrådsgrupper för naturvård inom varje län i syfte att öka samverkan mellan olika aktörer och för att förbättra det regionala naturvårdsarbetet. Länsstyrelserna ska redovisa sina insatser. Länsstyrelsen i Skåne län ska samordna länsstyrelsernas redovisning.

En samrådsgrupp är bildad och Länsstyrelsen höll i december 2010 ett introduktionsmöte med 26 representanter. Utöver obligatoriska representanter bjöds även representanter för följande intressen att ingå i samrådsgruppen; Fortifikationsverket, Trafikverket, Region Skåne, Kommunförbundet Skåne, LRF, Jordägareförbundet, Naturskyddsföreningen i Skåne, Skånes ornitologiska förening, Lunds botaniska förening, Skånes mykologiska förening, Entomologiska sällskapet i Lund, Skånes herpetologiska förening, Skånes geologiska sällskap, Skånes hembygdsförening, Friluftsförbundet, Stiftelsen skånska landskap, Skånska jägarsällskapet och Sportfiskarna. Planen är att hålla två möten per år. Länsstyrelsen i Skåne län har skickat ut anvisningar hur övriga länsstyrelser ska rapportera i sina respektive årsredovisningar.

63. Länsstyrelserna ska utarbeta regionala program för att tydliggöra mål, prioriteringar och åtgärder för naturvårdsskötseln inom respektive län. De regionala programmen ska komplettera det nationella programmet Värna-Vårda-Visa. Arbetet ska vara avslutat 2011.

Länsstyrelsen i Skåne län medverkade under året i en nationell referensgrupp för revidering av det nationella programmet och har påbörjat arbetet med det regionala programmet.

64. Länsstyrelserna ska redovisa hur arbetet med kompetenshöjande åtgärder för länsstyrelsernas hantering av rovdjursfrågor beträffande varg, järv, björn, lo och kungsörn fortlöper. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som genomförts. Länsstyrelserna ska även redovisa sina insatser avseende organisationen av den nya rovdjursförvaltningen.

Länsstyrelsen i Skåne län riktade under 2010 framförallt de kompetenshöjande åtgärderna kring hantering av stora rovdjur mot det nya beslutande organet viltförvaltningsdelegationen. Förutom en heldagsutbildning i maj, genomförde delegaterna i viltförvaltningsdelegationen en tvådagarsutbildning på Grimsö forskningsstation december 2010.

Inom Länsstyrelsen genomgick ordinarie rovdjurshandläggare och ytterligare en handläggare vidareutbildning i hantering av rovdjursfrågor. Två deltagare sändes på utbildningen för att säkerställa tillgängligheten då ordinarie handläggare är borta.

Länsstyrelsen organiserar den nya rovdjursförvaltningen tillsammans med viltförvaltningsdelegationen. I arbetet ingår bland annat beslut om regionala miniminivåer för våra fredade stora rovdjur, främst lodjur, framtagande av riktlinjer för ersättning från viltskadeanslaget och övergripande riktlinjer för skydds- och licensjakt på fredade rovdjur. Under 2011 kommer dessa beslut och riktlinjer sammanfattas i en regional förvaltningsplan för stora rovdjur.

65. Länsstyrelserna ska redovisa hur arbetet med översynen av det utvidgade strandskyddet fortlöper.

Länsstyrelsen i Skåne län utförde under året följande aktiviteter inom uppdraget;

- deltog i referensgrupp tillhörande naturvårdsverkets arbete med *Vägledning till länsstyrelserna för deras revision av det utvidgade strandskyddet*,
- svarade på Naturvårdsverket remiss *Vägledning till länsstyrelserna för deras revision av det utvidgade strandskyddet*,
- anordnade två så kallade uppstartsmöte för kommunerna,
- sänt ut material till kommunerna med följande innehåll: meddelande med uppmaning att aktivt delta i översynen och möjlighet att inkomma med förslag på lämplig avgränsning av områden med utvidgat strandskydd inom respektive kommun, digitalt arbetsmaterial samt analog strandskyddskarta

Tabell 2.1: Tillsyn inom Naturvård och miljöskydd

Sakområde och del av sakområde	Antal tillsynsobjekt i länet ¹⁾	Antal tillsynsobjekt som varit föremål för tillsyn	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som inte åtgärdats ²⁾
Naturvård och miljöskydd totalt (5)			
varav tillsyn av områdesskydd (515)	366	90	0
varav tillsyn av vattenskyddsområden (516)	179	6	1
varav tillsyn av dispenser och tillstånd avseende områdesskydd (526)	303	0	0
varav tillsyn av skydd för djur- och växtarter (527)	Ej mätbart	35	1
varav tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd (528)	(samråd)	222	0

varav tillsyn av vattenverksamhet (535)	Ca 10 000	400	20
varav tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	280	280	0
varav tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer (565)	280	280	0
varav tillsyn av avfall och producentansvar (566)	0	0	0
varav tillsyn av övrigt miljö- och hälsoskydd (567)	20	20	0
varav tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	188	26	8
Summa		1 359	30

Definitioner till tabell 2.1

- 1) Med tillsynsobjekt avses verksamheter, produkter eller anläggningar, dvs. de enheter som är föremålet för tillsyn enligt av staten fastställda normer. I de fall där tillsyn görs över andra tillsynsorgan (vanligtvis kommuner) kan tillsynsobjekt avse kommun. I övriga fall skall tillsynsobjekt EJ avse kommun eller kommundel, då denna är att betrakta som objektansvarig, dvs. den som ansvarar för att tillsynsobjektet uppfyller statens krav.
- 2) Brister som återrapporteras i tabellen skall avse brister i tillsynen där Länsstyrelsen beslutat förelägga om rättelse.

Kommentarer: VÄS 527 omfattar allt artskydd, vilket är omöjligt att kvantifiera i "antal tillsynsobjekt"

Tillsynen inom 565 sker integrerat med den tillsyn som sker inom 555. VÄS 515 avser tre nationalparker, 197 naturreservat, 52 naturminnen, 41 landskapsbilda-skyddsområden och 61 växt- eller djurskyddsområden. Därtill finns ett stort antal geografiskt icke-definierade biotopsskydds- och strandskyddsområden.

Antal tillsynsobjekt inom 535 med allvarliga brister är något fler än förra året (20 ärenden jämfört med 10 ärenden år 2009). Under år 2010 har förelägganden bland annat gällt annat förbud att bortleda vatten för bevattning, krav på återställning efter överträdelse av skyddsföreskrifter för vattentäkt, krav på utrivning av anläggning i vattendrag och krav på att utföra underhåll av markavvattningsanläggningar.

575 Föreläggande med tider för åtgärder som ännu inte löpt ut.

Sakområde Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	5,3	6,1
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	6,8	6,8
Antal inkommande ärenden	177	374
Antal beslutade ärenden	278	583
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	10 942	11 567
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	3,0 %	3,0 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	0	0
Andel nöjda brukare Tillsyn och uppföljning (%) ³	82 %	

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

³ En gemensam brukarundersökning med Länsstyrelsen Västra Götaland genomförde 2010 för verksamhet 456 *Tillsyn och uppföljning*. Utfallet 82 procent motsvarar andelen nöjda (värde 4+5) på den avslutande frågan "Totalt sett är jag nöjd med Länsstyrelsens sätt att hantera arbetet inom mitt sakområde". Genomsnittet för de båda länsstyrelserna var 88 procent.

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Länsstyrelsen i Skåne län genomförde en brukarundersökning under 2010 inom verksamheten tillsyn och uppföljning gällande lagen mot skydd av olyckor (VÄS 456). Undersökningen baserades på telefonintervjuer mot företrädare för kommuner där Länsstyrelsen genomfört tillsyns-/uppföljningsbesök under det senaste året. Länsstyrelsen fick bra betyg inom område bemötande, engagerad och intresserad personal. Lägre betyg gavs på tillgänglighet per telefon, att man får den information som behövs samt om länsstyrelsen underlättar samverkan mellan olika aktörer.

Storstadsrisk: Länsstyrelsen samordnar möten med de nio storstadsriskkommunerna inklusive Malmö stad. Ett gediget underlag togs fram vad gäller pandemisk influensa. Detta underlag kommer att ligga till grund för en pandemiplan för storstadsriskområdet. Förutom att en plan kommer att tas fram, har detta arbete lett till en ökad samverkan mellan deltagande organisationer. Fyra möten genomfördes.

Krisstöd: För att förbättra samordningen och kännedomen om respektive ansvarsområde anordnade Länsstyrelsen möten mellan kommunernas psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM-grupper) och landstingets motsvarighet, psykisk katastrofledning (PKL). Fyra möten genomfördes under året. Deltagandet var stort och mötena kommer att fortsätta under 2011 delvis för att underhålla nätverksbyggandet.

Fjärrvärme: En analys med åtgärdskalender togs fram vad gäller fjärrvärmenätet i Skåne län. För att öka kunskapen om denna verksamhet tittade Länsstyrelsen på de risker och sårbarheter som fanns inom området. Krishanteringsråd/samverkansråd finns i ett antal kommuner och består av personer från kommunen och från privata organisationer. Råden syftar till att ge en inblick i vilka resurser som finns inom en kommun och som kan utnyttjas vid en kris. Länsstyrelsen deltog i ett stort antal av dessa möten och informerade om olika frågor inom krishantering.

Samverkansmöten P7 Revingehed anordnas av Regimentet i Revingehed. Inbjudna under 2010 var kommuner, Region Skåne, MSB - Revingeskolan och Länsstyrelsen. Länsstyrelsen deltog i två sådana möten. Med hänsyn till de omstruktureringar som Försvarsmakten genomgår, är det av största vikt att Länsstyrelsen deltar i dessa möten framöver för att hålla sig informerad.

Avseende Rakel så genomförde Länsstyrelsen i Skåne län två samverkansmöten med representanter för "blåljusmyndigheter" från Skåne, Blekinge, Kalmar och Kronobergs län. Länsstyrelsen har haft denna uppgift sedan ett antal år tillbaka. Några fler möten kommer inte att genomföras bland annat för att Sydlänen startat en motsvarande grupp. Länsstyrelsen medverkade i en projektgrupp Rakel Skåne med möten varannan vecka och i en grupp bestående av de fem kommuner som tillhör Räddningstjänst Syd, ca 10 möten under 2010. Länsstyrelsen tog fram en informationsskrift om anslutning till Rakel i syfte att stimulera kommuner att ansluta till Rakel. Regionala rådet beslutade att Länsstyrelsen ska ha den långsiktiga förvaltningen av Rakel. Länsstyrelsen har fyra bärbara Rakelapparater, som i huvudsak ska användas av tjänsteman i beredskap (TiB). Två fasta apparater håller på att monteras i Länsstyrelsens ledningscentral. Från och med oktober månad 2010 utgick inget Rakelbidrag från MSB till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen anser att det är av största vikt att alla myndigheter och organisationer ansluter sig till Rakel för att på detta sätt få en bra kommunikation vid en kris.

Länsstyrelsen i Skåne län genomförde under våren 2010 en regional samverkanskurs (RSK) tillsammans med MSB Revinge. Syftet med RSK var att förbättra den regionala samverkans- och krishanteringsförmågan samt att förtydliga roller och ansvar vid större händelser och kriser. Under året genomgick Länsstyrelsen sex utbildningsdagar i webbaserat informationssystem (WIS), varav tre i Blekinge och en i Kalmar. Den femte oktober genomförde Länsstyrelsen en regional övning i syfte att träna Skånes aktörer i användandet av WIS. Länsstyrelsen deltog under första halvåret i ett MSB projekt med syfte att ta fram nationella metodstöd för WIS. Projektet slutfördes under våren 2010.

För krisledning har Länsstyrelsen en tjänsteman i beredskap (TiB) för att initiera och samordna det inledande arbetet vid allvarliga kriser som berör länet. TiB ska sammanställa och lämna en lägesbild både inom regionen och till centrala myndigheter. Under 2010 var TiB aktiv vid ett flertal tillfällen. Det snöade mycket i början av året, de stora mängderna snö ledde sedan till stor risk för höga flöden i mars. Övriga större händelser där TiB var inblandad var hög brandrisk under juli månad, en vält tågagn i centrala Kristianstad, diverse djurskyddsärenden, ammoniakutsläpp i Helsingborg och en grundstött fisketrålare. De häftiga regnen i augusti, framförallt i Trelleborg och den sjunde november skedde ett dammbrott i Hästberga, Hässleholm. En färja, Pearl of Scandinavia började brinna utanför Höganäs den 17 november. TiB deltog också i de samverkanskonferenser som MSB anordnade i samband med vulkanaskmolnet i april.

Avseende översvämningsdirektivet så bistod Länsstyrelsen under hösten 2010 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) med en sammanställning av historiska översvämnningar. MSB genomför en landsomfattande preliminär bedömning av översvämningsrisker samt identifiering områden med betydande översvämningsrisk som ett första steg i implementeringen av EU:s översvämningsdirektiv.

Tillfälliga förstärkningsresurser och projekt var bland annat deltagande i EU projekt Baltic Master II där det huvudsakliga arbetet bestod i att uppdatera information i Miljöatlas som är ett stöd vid oljeutsläpp. Uppdateringen är genomförd och skedde i samverkan med länsstyrelserna i Halland, Kalmar och Blekinge.

67. För att förbättra uppföljningen av samhällets krisberedskap ska länsstyrelserna göra en översiktlig regional sammanställning, analys och värdering av de risk- och sårbarhetsanalyser och handlingsplaner som kommuner och landsting ska göra enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Länsstyrelserna ska bedöma i vilken utsträckning enskilda kommuner och landsting analyserat och dokumenterat de extraordinära händelser som kan

inträffa i fredstid, hur dessa händelser kan påverka kommunernas och landstingens verksamheter, samt vilken förmåga kommunerna och landstingen har att verka vid en sådan händelse.

Risk- och sårbarhetsanalys samt förmågebedömning

Länsstyrelsen i Skåne län upprättade regional risk- och sårbarhetsanalys innefattande en förmågebedömning dels för den egna verksamheten dels för det geografiska området. Risk- och sårbarhetsanalysen fungerar som underlag för beslut om åtgärder som leder till ett robust och säkert samhälle med god krisberedskap. Som ett led i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser skickade Länsstyrelsen under året ut en enkät till samtliga kommuner för att kunna sammanställa en riskbild som bygger på ett underifrånperspektiv. Arbetet kommer att fortsätta under nästa år.

Förmågebedömningen är scenariobaserad och omfattar de två scenarierna influensapandemi och isstorm. Länsstyrelsens bedömning vad gäller influensapandemi är att myndighetens krishanteringsförmåga, liksom förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningen, är god. För det geografiska området är krishanteringsförmågan god medan förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningen, är god med viss brist. Bristerna bedöms i första hand kunna uppstå inom sektorn vård och omsorg.

Vad gäller scenariot isstorm, är både krishanteringsförmågan och förmågan i samhällsviktig verksamhet att motstå störningen god. Bedömningen baseras på att alla verksamheter är elberoende och att en isstorm sannolikt kommer att medföra elbortfall under kortare eller längre tid. Det tänkta scenariot skulle sannolikt innebära att både människor och samhällsviktig verksamhet drabbades hårt.

Länsstyrelsens arbete med influensapandemi

Under hanteringen av influensapandemin 2009 var Länsstyrelsens uppgift i första hand att lämna stöd till kommunerna och andra samhällsviktiga aktörer i länet. Under 2010 utvärderade Länsstyrelsen arbetet. Fokus för utvärderingen var att studera hur samverkan på och mellan olika organisationer fungerade och hur kommunerna och Region Skåne upplevde det stöd de fått från Länsstyrelsen. Utvärderingen visar att de tillfrågade aktörerna till största del, är nöjda eller mycket nöjda med Länsstyrelsens arbete.

2009 fick Länsstyrelsen ett regeringsuppdrag att inom sitt geografiska område fortsätta inventera vilka verksamheter som är särskilt viktiga för samhället vid en influensapandemi. Uppdraget delredovisades 2009 och slutredovisades den 31 december 2010. Under året togs en reviderad regional risk- och sårbarhetsanalys med åtgärdsförslag fram.

Regional strategisk ledning

En strategi för regional strategisk samverkan togs fram under året. Arbetet har genomförts tillsammans med samverkande aktörer i länet.

68. Länsstyrelsernas tillsyn över kommunerna, inom ramen för området Skydd mot olyckor, ska bedöma och främja kommunernas förmåga att leva upp till de nationella målen samt de verksamhetsmål och de särskilda skyldigheter som framgår av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Länsstyrelsernas tillsyn enligt lagen ska inriktas så att den kan samordnas med den uppföljning som ska ske av kommunernas uppgifter i samhällets krishanteringssystem enligt avtalet mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting. Länsstyrelserna ska redovisa en sammanfattande bedömning av kommunernas arbete enligt lagen om skydd mot olyckor.

Länsstyrelsen i Skåne län arbetade under året med såväl egeninitierad som behovsstyrd tillsynsverksamhet inom ramen för lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Den egeninitierade tillsynsverksamheten bestod huvudsakligen av den årliga enkätbaserade utvärderingen

av kommunernas LSO-årsrapporteringar samt bredtillsynsbesök i två av länets kommuner. Vid bredtillsynsbesöken behandlades samtliga verksamhetsområden avseende LSO. Den egeninitierade tillsynsverksamheten planeras under kommande år att kompletteras med tematillsynen som behandlar ett avgränsat specifikt verksamhetsområde och berör då samtliga kommuner i länet. Tematillsynen kommer sedan att ligga till grund för behovsstyrda stödinsatser till kommunerna.

Den behovsstyrda tillsynsverksamheten bestod främst i handläggning av förslag till kommunala handlingsprogram och handläggning vid samråd om ändringar av gällande kommunala handlingsprogram. Anledningen till samråd om ändrade handlingsprogram berörde i samtliga fem fall reducering av den operativa uttryckningsstyrkan. Ett flertal kommuner saknar fortfarande antagna handlingsprogram för innevarande mandatperiod. Detta tillsammans med i vissa fall bristfällig uppföljning av målen i de antagna handlingsprogrammen är något som behöver uppmärksammas och förbättras inför kommande mandatperiod. Andra angränsande behovsstyrda aktiviteter som genomförts av Länsstyrelsen under året är handläggning av överklaganden av kommunala nämnders beslut samt löpande stödinsatser till kommunerna.

Länsstyrelsens tillsyn enligt LSO har endast i begränsad omfattning samordnats med den uppföljning som ska ske av kommunernas uppgifter i samhällets krishanteringssystem enligt avtalet mellan staten och Sveriges kommuner och landsting. Genomförda aktiviteter omfattade främst länsstyrelseintern samordning i samband med årsuppföljningar av de båda områdena samt att vid bredtillsynsbesök enligt LSO behandla frågor som även berör kommunens krishanteringsarbete, exempelvis risk-sårbarhetsanalysarbetet.

Sakområde Kulturmiljö

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	5,4	5,9
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	4,4	3,5
Antal inkommande ärenden	1 532	1 470
Antal beslutade ärenden	1 703	1 578
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	10 743	9 740
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	3,0 %	2,5 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	0	0

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

69. Länsstyrelserna ska:

➤ **Kortfattat och översiktligt redovisa en bedömning av länsstyrelsernas arbete och resultat inom verksamhetsområdet,**

➤ **redovisa de viktigaste prioriteringarna och insatserna under året för arbetet,**

Länsstyrelsen i Skåne län arbetade, liksom under föregående år, fokuserat på tillståndsärenden enligt Kulturminneslagen, bidrag och fornvård/tillgänglighet samt tvärsektoriell samverkan avseende planärenden, infrastruktur, vindkraft och områdesskydd. Prioriteringarna har sin bakgrund i begränsade resurser och nödvändiga besparingsåtgärder inom Länsstyrelsen i stort. Besparingarna har i första hand fått konsekvenser när det gäller tillsyn, miljömålsarbete och verksamhetsutveckling. Vissa prioriterade samarbets- och utvecklingsinsatser har dock kunnat genomföras. Här märks en länsstyrelsegemensam satsning på bättre underlag för riksintressen, det prioriterade målet Regional samverkan inom kulturmiljöområdet och ett utvecklingsarbete kring konserveringsfrågor. Inom miljömålsarbetet har *God bebyggd miljö* och registreringen av *Räkna Q* prioriterats. När det gäller tvärsektoriell samverkan, fokuseras arbetet på de statliga intressena som de uttrycks i Kulturminneslagen och Miljöbalken.

För uppdragsarkeologin bröts de föregående årens nedåtgående trend avseende mängden medelstora och större uppdrag. En prioriterad insats var att upprätthålla rimliga handläggningstider med en rättssäker tillämpning. Under året utvecklades mallen för underlag och anbud i dialog med RAÄ och de arkeologiska aktörerna. Anbudshanteringen kvalitetssäkras av Länsstyrelsens nyinrättade upphandlingsfunktion. Till skillnad från föregående år överklagades inga beslut av de arkeologiska uppdragstagarna. Antalet avverkningsärenden ökade markant, vilket har sin bakgrund i att virkesmagasinen efter tidigare års stormar börjar ta slut, men handläggningstiderna är fortsatt förhållandevis korta.

Inom den byggnadsantikvariska verksamheten har besparingarna inneburit att handläggningstiderna ökat, främst inom det kyrkoantikvariska fältet. En stor andel av ärendena här rör tillgänglighetsfrågor respektive klimat/uppvärmning. Särskilt komplexa ärenden rörde renovering av det astronomiska uret i Lunds domkyrka samt aktuella och planerade omgestaltningar i Dalby kyrka. Ett första steg till att utveckla rutiner för handläggning av ärenden kring begravningsplatser har påbörjats.

Rörande byggnadsminnesförklaringar var det prioriterat att avsluta äldre ärenden under året, vilket också uppnåts i stor utsträckning. Genom detta har tre nya byggnadsminnen inrättats, varmbadhuset i Torekov, Fjälastorps skola och Ulla Molins trädgård. Dessa förmedlar på olika sätt berättelser om

barns och kvinnors ställning i samhället. När det gäller ändring av byggnadsminne lades en stor del av resurserna på ombyggnaden av Malmö Centralstation, liksom på Helsingborgs konserthus. Länsstyrelsen medverkade också kunnat till en ökad tillgänglighet hos många byggnadsminnen genom tillstånd att åtgärda enkelt avhjälpna hinder.

Det prioriterade arbetet med att vidareutveckla Länsstyrelsens bidragsstrategi fortgick. Länsstyrelsen avvaktade också beslutet om den reviderade förordningen. Här har bland annat frågan om kunskapsunderlag och urvalsprinciper i förhållande till skyddade områden stor betydelse.

Genom att det under 2010 var möjligt att använda kulturmiljöbidragsmedel för generella kunskapsunderlag, imiterade Länsstyrelsen två projekt med inriktning på riksintressen respektive byggnadsminnen. Projekten genomförs i samverkan med berörda kommuner respektive ägare/förvaltare. Förhoppningen är att driva projekten vidare under 2011.

När det gäller fornvård, tillgänglighet och förmedling prioriterade Länsstyrelsen planenligt samverkan och avtal med kommuner och andra aktörer som visar ett aktivt och långsiktigt engagemang. Ett arbete med att förbättra upphandlingar genomfördes i samverkan med Länsstyrelsens upphandlingsfunktion. För handläggning och initierande av vårdåtgärder innebär upphandling över disk ett merarbete, exempelvis vid upprättande av offertinbjudningar och avtal. Resultatet blev gott och nya aktörer har kommit in på marknaden. Här har också arbetet med att successivt förnya Länsstyrelsens skyltar varit viktigt. Under året togs en ny layout fram, som bland annat innebar en anpassad färgsättning för färgblinda. Ett särskilt utvecklingsarbete är inriktat på samordning med naturvårdens skyltning.

Ett stort arbete med att komplettera det regionala kulturmiljöprogrammet, som är tillgängligt via Länsstyrelsens hemsida, med skannade bilder över länets kulturmiljöer har avslutats under året. Ett prioriterat arbete var också att i samband med övergången till ett nytt webbverktyg se över all information på våra hemsidor.

Länsstyrelsen samverkade under året med ett flertal aktörer inom kulturmiljöområdet, exempelvis de regionala museerna och landsantikvarien, Region Skånes kulturförvaltning, nationella och regionala samrådsgrupper avseende det kyrkliga kulturarvet samt nationella nätverksgruppen för fornvård. Samverkan/överläggningar genomfördes löpande med de uppdragsarkeologiska aktörer som är verksamma i länet. Länsstyrelsesamverkan på handläggarnivå sker i nätverksform inom sydlänen. En särskild samverkan inom kulturmiljöområdet sker även mellan storstadslänen. Ett annat viktigt samverkansforum är Länsantikvarieföreningen där framtidsfrågorna, samverkan inom kulturmiljöområdet, diskuterats under året. Ett första möte har också hållits i den länsgrupp som bildas av Skåne, Blekinge, smålandslänen och Östergötland.

Ett särskilt prioriterat utvecklingsarbete under året gällde hanteringen av konserveringsfrågor och konservatorskompetens, ett område där en enskild länsstyrelse i dagsläget har svårt att möta kravet på specialistkompetens. Länsstyrelsen knöt under året konservatorskompetens till sig och därför valde att prioritera utveckling av ställningstaganden, rutiner och checklistor som kan fungera som ett handläggarstöd. Inom denna satsning genomfördes två arbetsseminarier med konservatorer, restaureringsarkitekter och byggnadsantikvarier verksamma i regionen. En effekt av dessa seminarier är en ökad kunskap hos Länsstyrelsen om aktörernas situation, men också ett ökat engagemang hos konservatorer och restaureringskonsulter för nätverk och samverkan. Utvecklingsarbetet har även mötts av intresse från RAÄ och andra län.

Även under 2010 stod kultur- och kulturarvsfrågorna i fokus genom regeringens beslut om en ny kulturpolitik och genom att de nya formerna för fördelningen av statliga medel till kultur klargjorts.

Inte minst finansieringsfrågorna har direkt bäring på det gemensamma arbetet med en regional kulturarvsstrategi som genomförs i samverkan med de regionala museerna och Region Skåne. Länsstyrelsen var också inbjuden till dialog med Region Skåne i samband med framtagandet av den nya kulturplanen. Detta har bland annat medfört att kulturplanen öppnar för en bred samverkan med Länsstyrelsen.

➤ redovisa de största svårigheterna under året för arbetet, samt

De största svårigheterna var att göra rätt prioriteringar i samband med resursbrist. Då Länsstyrelsens uppdrag inom kulturmiljöområdet är i mycket stor utsträckning ärendestyr har prioriteringarna främst fokuserat sig på handläggning av ärenden.

En annan generell svårighet ligger i bristande klarheter inom det antikvariska systemet. Här kan man jämföra med uppdragsarkeologin där RAÄ i samverkan med andra aktörer har arbetat fram föreskrifter med formell status och en handbok som fungerar som ett konkret och handfast stöd i ärendehantering. Motsvarande ”verktygslåda” saknas i stor omfattning för övriga ärendegrupper, vilket gör att handläggarens uppdrag blir tyngre samtidigt som det finns risk för olikheter mellan annars jämförbara beslut. Tydliga exempel i dagsläget är frågorna kring antikvarisk medverkan, där det dock finns en ”vägledning”, och museernas roll som remissinstans i relation till en marknad med konkurrens och upphandling.

➤ redovisa de tre viktigaste samarbetsprojekten med andra verksamheter inom eller utanför länsstyrelsen under året

De tre viktigaste samarbetsprojekten under 2010 var:

Bättre underlag för riksintressen. Projektet som samlar flera verksamheter inom Länsstyrelsen samordnas av samhällsbyggnadsavdelningen men innebär också ett samarbete med kommunerna. Under året avslutades ett program där Länsstyrelsen genomfört workshops i samtliga Skånes kommuner avslutats. Kulturmiljövårdens riksintressen fick här stor uppmärksamhet. Projektet ingick i Länsstyrelsens prioriterade samarbetsområde *Kvalitetssäkrat planeringsunderlag*.

Regional samverkan inom kulturmiljöområdet. Ett samarbete där Länsstyrelsen, landsantikvarien, de regionala museerna och Region Skåne skulle utarbeta ett strategiskt dokument för sin samverkan. Arbetet påbörjades under 2010 och innebar en naturlig ingång till dialog kring kulturplanen.

Utveckla riktlinjer för beslut rörande konserveringsarbeten på byggnader och föremål som skyddas enligt 3 och 4 kap KML. Seminarier och workshops tillsammans med konsultverksamma konservatorer, antikvarier och restaureringsarkitekter utgjorde en grund för ökad ömsesidig förståelse, problemlösning och fortsatt utveckling, samt tydliggjorde behov av samverkansformer och nätverk.

Tabell 5.1

Länsfakta kulturmiljö	2010-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	29 416	29 301	21 304
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	177	174	173
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	500	500	500
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	98	98	98
<i>yta (ha)</i>	1 161	1 161	1 161
Kulturresevat, <i>antal</i>	1	1	1
<i>yta (ha)</i>	70	70	70
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	30 %	30 %	30 %

Kommentarer: Registrerade fornlämningar enligt FMIS 2011-01-21

Tre nya byggnadsminnen: Fjälstorps skola, Ulla Molins trädgård och Torekov's varmbadhus

Tabell 5.2

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2010	2009	2008
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	11 308	12 922	14 476

Kommentarer: Anslag 7:2 kulturmiljöbidrag, fördelas årligen till länsstyrelserna av Riksantikvarieämbetet.

Under 2010 var medel fördelade till Länsstyrelsen i Skåne län något mindre än tidigare år då det inte förelåg ansökningar för åtgärder av särskilt kostnadskrävande art.

I den utbetalade summan ingår medel fördelade till länsstyrelsen under 2010 för utbetalning 2010. Dessutom ingår medel från tidigare års bemyndigandebeslut för utbetalning 2010.

Sakområde Folkhälsa

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	1,6	7,7
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	4,8	21,7
Antal inkommande ärenden	100	1 385
Antal beslutade ärenden	151	3 147
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	7 068	28 461
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	1,9 %	7,4 %
Bidragutbetalningar (tkr) ²	33 085	53 032

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Kommentar: Skillnaden i antal årsarbetskrafter mellan 2009 och 2010 bero på att social tillsyn flyttades över till Socialstyrelsen 1 januari 2010

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Strukturellt folkhälsoarbete

Kommundialoger

Länsstyrelsen i Skåne län genomförde under 2009-2010 projektet *Bättre underlag för riksintressen*. Vid ett inledande kommunbesök fördes en dialog om Länsstyrelsens och kommunens ansvar och roller vid översiktsplanering (ÖP). Relaterat till plan och bygglagen (PBL) och det nationella folkhälsomålet diskuterades möjligheter och hinder för att via ÖP lyfta frågor som rör social hållbarhet och hur man via fysisk planering kan skapa strukturella förutsättningar för ökad jämlikhet i hälsa. Under 2010 genomfördes cirka 20 kommunbesök. Slutsatser av kommunbesöken är att de viktigaste sociala utmaningarna utgörs av integration, ungdomsarbetslöshet, bostadsförsörjning, kollektivtrafik, medborgarnas delaktighet och den demografiska förändringen.

Bostadsmarknadsanalys

En del i bostadsmarknadsanalysen var att lyfta fram sociala aspekter när det gäller bostadsförsörjningsfrågor. 25 kommuner uppgav bostadsbrist och 29 kommuner angav brist på hyresrätter. Det finns idag en utbredd ekonomisk och etnisk segregation i Skåne. Ungdomar och äldre bedöms vara särskilt utsatta när det gäller bostadsbrist.

Länsstyrelsens arbete med remisser

Under 2010 sammanställdes en rapport som beskriver myndighetens arbete med att bättre inkludera aspekter som rör social hållbarhet i samhällsplaneringen, något som bör ske i ett tidigt planskede och på översiktsplannivå. Under 2010 granskades och kommenterades ett 20-tal planer utifrån sociala hållbarhetsaspekter. Länsstyrelsen yttrade även sig över andra remisser inom området folkhälsa såsom *Hela Malmö, en folkhälsopolitik* samt *Bjuvs kommuns politik för social hållbarhet*.

Sociala risker – insatser för ökad trygghet en del i folkhälsoarbetet

Länsstyrelsen genomförde våren 2010 en enkätundersökning där kommunerna ombads att värdera de tio största riskerna. Sociala risker, en risk som aldrig tidigare lyfts i liknande kartläggningar, kom på andra plats. Mot denna bakgrund sökte och beviljades Länsstyrelsen under hösten medel från

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för ett treårigt projekt med start våren 2011. Som en förberedelse inför projektets genomförande ägnades hösten 2010 åt kunskapshöjande insatser och nätverksbyggande.

Socialtjänsten som kunskapskälla – psykosocial rapportering

Inom varje kommuns socialtjänst finns en dold kunskapskälla hos medarbetarna, en kunskap som kan användas för att skapa en långsiktig hållbar folkhälsoutveckling i kommunen. I syfte att synliggöra denna tysta kunskap som beslutsunderlag för strategisk resursfördelning för folkhälsoarbete på kommunal ledningsnivå har en modell för psykosocial rapportering prövats och utvecklats i ett par kommuner.

Kartläggning av sektorsövergripande områden

Enligt bland annat 5 § i länsstyrelseinstruktionen ska Länsstyrelsen verksamhetsintegrera sektorsövergripande perspektiv, däribland folkhälsa. I januari 2010 påbörjade därför Länsstyrelsen ett projekt för att utveckla gemensamma rutiner och metoder för att hantera detta. Genom intervjuer med alla enhetschefer kartlades samtliga ärenden/ärendegrupper på detaljerad VÄS-kodsnivå. Syftet var att identifiera var och hur ofta de sektorsövergripande områdena förekommer. Kartläggningen visade att kunskapsnivå och arbetssätt i förhållande till de olika områdena skiljde sig mycket åt mellan enheter och verksamheter. När det gäller folkhälsoperspektivet fanns det en generellt bred kunskap och utvecklade rutiner för handläggning när folkhälsa relateras till miljömedicinska aspekter. Det omvända förhållandet rådde när det gällde sociala hälsoaspekter och ökad jämlikhet i hälsa. I den fortsatta processen planeras en fördjupningsstudie.

Råd/kommission för ökad jämlikhet i hälsa

I mars presenterade Socialstyrelsen och Folkhälsoinstitutet sitt betänkande om en svensk analys av den socialt ojämlika hälsan i Sverige och som var ett resultat av Marmotkommissionens rapport *Closing the gap in one generation*. Som ett led i det arbetet verkade Länsstyrelsen för en motsvarande analys på regional nivå. Region Skåne beslutade att inrätta ett *Råd för ökad jämlikhet i hälsa* med start 2011 och med Länsstyrelsen representerad. Malmö stad har också tagit initiativ till ett lokalt motsvarande råd.

Folkhälsoinstitutets folkhälsostrategiska råd

Länsstyrelsen i Skåne län är länsstyrelsernas representant i ett strategiskt folkhälsoråd som initierats av Folkhälsoinstitutets generaldirektör. Under 2010 genomfördes tre möten. Diskussionspunkter under året var analys av den ojämlika hälsan, folkhälsopolitisk rapport, olika aktörers roll/ansvar/funktion gällande folkhälsoarbete.

OECD Territorial Review samt Plattform 7

Länsstyrelsens folkhälsostrateg ingår i resursgruppen i arbetet med uppföljningen av det regionala utvecklingsprogrammet som görs inom OECD Territorial Review. Folkhälsostrategen deltar även i arbetet med en studie inom ramen för Region Skånes regionala utvecklingsprogram som fokuserar på ungas delaktighet och inflytande.

Seminarier

Länsstyrelsen både deltog i och ansvarade för flera seminarier inom området social hållbarhet och folkhälsa, exempelvis på länsstyrelsernas gemensamma *plan- och bostadsdagar* våren 2010.

Länsstyrelsen deltog också som samarbetspart i den seminarieserie som Linnéuniversitetet anordnade för att presentera ett 15-tal tvärdisciplinära forskningsstudier med utgångspunkt i Landskronas rörelse från ett industri- till ett postmodernt samhälle. Deltagandet har stärkt Länsstyrelsens inriktning mot att lyfta fram sociala hållbarhetsaspekter i samhällsplaneringen.

Länssamordning

Länsstyrelsen i Skåne län hade under 2010 två heltidsanställda länssamordnare för det förebyggande arbetet med *Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak* (ANDT). Mot bakgrund av länssamordningens nationella uppdrag, mål och prioriteringar beskrivs här ett urval av de insatser och aktiviteter som länssamordningen i Skåne län prioriterade i verksamhetsplanen för 2010:

- Deltagande i myndighetssamverkansgruppen *Skånesamverkan mot droger* (SMD) i syfte att stimulera och stödja samordning och mobilisering av de medverkande aktörernas insatser inom det ANDT-förebyggande området i Skåne län.
- Arrangemang av ett flertal välbesökta nätverksträffar för kommunala drogförebyggande samordnare i syfte att erbjuda kompetensutveckling och möjlighet till erfarenhetsutbyte, en nätverksträff omfattade även, kommunala folkhälso-samordnare i syfte att uppnå samordningsvinster inom folkhälsoområdet på kommunal nivå.
- Tillsammans med Kommunförbundet Skåne drivit projekt *Skolan kan* vilket medfört att flera hundra anställda inom skolan har kunnat utbildas i ANDT-förebyggande metoder.
- Drivit pilotprojekt tillsammans med tre skånska kommuner i syfte att stödja kommunerna i processen med att bygga upp ett strukturerat, samordnat, långsiktigt och effektivt ANDT-förebyggande arbete. Projektet kommer att utvärderas i början av 2011,
- Inom det opinionsbildande området drivit två uppmärksammade projekt; *Tänk om* med fokus på alkohol och föräldrars bjudvanor, samt *Testa dina gränser* med fokus på ungdomar och cannabis. Cannabisprojektet kommer att utvärderas i början av 2011,
- I syfte att initiera och upprätthålla en dialog om ANDT-förebyggande arbete genomfört uppskattade dialogträffar och utbildningsdagar i ett antal skånska kommuner.
- Medverkat vid fördelning av statsbidrag för drogförebyggande insatser i syfte att bidra med kunskap inom ANDT-området samt om förhållandena i de skånska kommunerna,
- Under året gjordes ett antal satsningar inom området barn till missbrukare exempelvis initierat workshops för barngruppsledare, vilket mynnade ut i ett flertal nya nätverk för barngruppsledare. Broschyr togs fram med tips och råd om hur kommuner kan arbeta med barngruppsverksamhet,

Personligt ombud

Under 2010 hade 23 kommuner i Skåne verksamhet med personligt ombud, med sammanlagt 42,5 ombud. Personliga ombudens verksamhet bidrar på ett konkret sätt till att målgruppens grundläggande behov kan tillgodoses exempelvis få tillgång till och behålla en bostad, tillgång till adekvat vård, försörjning och få möjlighet till en tryggare tillvaro. Verksamheten kan på så sätt ses som en del i arbetet med mänskliga rättigheter men bidrar också till att förbättra hälsan för en utsatt målgrupp. En särskild utredare fick i uppdrag att beskriva verksamheten med personligt ombud i Skåne län. Rapporten kommer att färdigställas under februari 2011.

Statsbidrag

Statsbidrag för ANDT-förebyggande insatser

Under året erhöll Länsstyrelsen 9 640 000 kr som fördelats till 15 projekt med inriktning förebyggande insatser och 21 projekt med inriktning förebyggande/tidiga insatser för barn.

Ytterligare 6 projekt har beviljats medel genom att Länsstyrelsen återanvänt medel som kommunerna tidigare beviljat men inte använt fullt ut.

Statsbidrag för anhörigstöd

Länsstyrelsen hade 2005 – 2008 i uppdrag att fördela statsbidrag för att stimulera utveckling av kommunernas stöd till anhöriga som vårdar och stödjer närstående. Flera av projekten, som beviljades medel 2008, slutrapporterades under 2010. Beviljade medel som kommunerna inte behövt använda full ut återanvändes till ett länsövergripande projekt med huvudinriktningen att anordna fem delregionala konferenser för att sprida information om kommunernas anhörigstöd till verksamma inom hälso- och sjukvården.

Statsbidrag för att utveckla en sammanhållen vårdkedja inom missbruksvården

Länsstyrelsen hade 2005 – 2007 i uppdrag att fördela statsbidrag till kommunerna för att utveckla en sammanhållen vårdkedja inom missbruksvården. Under 2010 avslutades ett projekt men vid årsskiftet 2010/2011 pågick fortfarande sex projekt. Två av dessa har till syfte att implementera nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården och båda projekten beräknas pågå även under 2012.

Tabell 6.1 Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter

Kostnader och årsarbetskrafter för Folkhälsa	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader (exkl. OH)	5 084	6,39
varav Allmänt och övergripande inom folkhälsa (700)	3 940	4,75
varav Fördelning av statsbidrag (704)	487	0,60
varav Alkohol- och tobaksärenden (705)	639	0,99
varav alkoholärenden	306	0,46
varav tobaksärenden	309	0,47
Totala kostnader (inkl. OH)	7 068	

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2010)

Kommentar: Arbetsgruppen har under året bland annat bestått av en folkhälsostrateg där halva arbetstiden redovisats på VÄS 400-402 respektive halva arbetstiden på VÄS 700. Arbetet har inriktat sig på folkhälsofrågor på strukturell nivå.

71. Länsstyrelserna ska i enlighet med anvisningar från Statens folkhälsoinstitut (FHI) redovisa hur de har utövat tillsyn enligt alkohollagen (1994:1738) och tobakslagen (1993:581), vilka åtgärder som vidtagits för att skärpa den kommunala tillsynen samt resultaten av detta arbete.

1. Tillsynsplan, vilket år.

Länsstyrelsens tillsynsplan omfattade åren 2008 – 2010 och fastställdes i december 2007. Under perioden skulle Skånes alla 33 kommuner besökas. Under 2010 genomförde Länsstyrelsen 11 kommunbesök samt ett uppföljande besök. Det återstår tre kommuner som skall besökas första kvartalet 2011.

Länsstyrelsen underrättade kommunerna om de planerade tillsynsbesöken med information om syfte och upplägg. Länsstyrelsen vill vid besöken träffa politiker, chefer och handläggare för en dialog kring frågeställningar kopplade till alkohollagen och tobakslagen.

Ett frågeformulär skickades ut i förväg inför besöket. Frågorna berörde bland annat kommunens organisation, delegation, resurser för handläggning och tillsyn, tillsynsplaner, avgifter och samverkansformer. En heldag avsattes för besöket. Under de inledande 2-3 timmarna skedde en dialog i storgrupp. I dialogen tog Länsstyrelsen upp frågan om eventuella näringspolitiska hänsynstaganden som avviker mot de sociala aspekter som alkohollagen värnar om exempelvis om handläggarens förslag till beslut av den anledningen hade ändrats av nämnden.

Länsstyrelsen gick också igenom ärenden för uppföljning av de svar kommunen lämnat avseende sin ärendehantering. Länsstyrelsen granskade bland annat diarieföring, delegation, avgifter och dokumentation av ärenden. Ett urval av befintliga avgjorda tillstånds- och tillsynsärenden granskades, antal beroende på kommunens ärendemängd. Konkret kontrollerade Länsstyrelsen att utredningen innehöll obligatoriska remisser och att sökanden inkommit med alla uppgifter så att kommunen kan fatta beslut enligt alkohollagens krav.

Länsstyrelsen lade vidare fokus på samverkan mellan de kommunala förvaltningarna i de fall alkohol- och tobaksfrågorna sorterar under olika nämnder. De svårigheter Länsstyrelsen uppmärksammat vid tillsynen var oftast betingade av brist på intern samverkan och kommunikation mellan de kommunala förvaltningarna. Lagstiftningen gällande försäljning och tillsyn avseende folköl och tobak är likartad och det finns fördelar att vinna genom integrering eller samverkan.

Tillsynsbesöken genomfördes under året av folkhälsokonsulenten tillsammans med annan handläggare från enheten. Efter genomförd tillsyn skrev Länsstyrelsen ett beslut till aktuell nämnd avseende resultatet av tillsynen. Folkhälsokonsulenten ansvarar för att planen fullföljs. I och med att nuvarande tillsynsplan avslutas kommer Länsstyrelsen att under första halvåret 2011 färdigställa en sammanfattande rapport.

2. Organisation och resurser

Länsstyrelsens organisation för tillsynsarbetet finns inom Enheten för social hållbarhet. Folkhälsokonsulenten arbetar heltid med frågorna. Under året medverkade också projektledaren för Ansvarsfull alkoholservering i tillsynsarbetet. Projektledaren ansvarade för arbetet med förstärkt tobakstillsyn och för projekt med metodutveckling av tobakstillsynen inom Tobaksuppdraget.

3. Vägledande tillsyn

Länsstyrelsen får ofta frågor relaterade till tolkningar av alkohol- och tobakslagarna genom inkommande telefonsamtal eller e-post. Speciellt frekvent är detta från kommuner med nya handläggare. Länsstyrelsen bjöd därför under året in nya handläggare till informationsmöte. Vidare

deltog Länsstyrelsen i de handläggarmöten som hölls inom fyra olika geografiska områden i Skåne. Länsstyrelsen skrev också remissvar på frågor ställda av kommunerna.

Med tanke på ny lagstiftning bjöd Länsstyrelsen in till konferenser för både alkoholhandläggare och tobakshandläggare. Eftersom ikraftträdandet av nya lagar förväntades ske 1 juli hölls under våren och försommaren 2010 två konferenser för alkoholhandläggarna och en konferens för tobakshandläggarna. En ny konferens för tobakshandläggarna genomfördes på hösten efter det att tobakslagen trätt i kraft.

Länsstyrelsen gjorde speciella satsningar på de kommuner som på olika sätt, med utökade resurser och förändrade metoder, önskade utveckla sin tillsyn. Hässleholms kommun beviljades medel för utbildning av nya inspektörer för sin satsning på utökad tillsyn. Flera kommuner fick särskild handledning till nya handläggare.

I samverkan med övriga storstadslän togs informationsmaterial fram kring både alkohol och tobak. En speciell folder togs fram kring vattenpipa. Ett ökat intresse för användning av vattenpipa noterades och det finns en stor illegal hantering av den tobak som här används. Vid höstens tobakskonferens för handläggare och poliser konstaterades att det finns flera aspekter att utforska och samverka kring mellan myndigheterna avseende just det som röks i vattenpipa.

4. Direkttillsyn

Länsstyrelsen genomförde tillsynsbesök i elva kommuner under 2010 samt ett uppföljningsbesök enligt bifogad tillsynsplan. Inriktning var på allmän tillsyn av kommunernas handläggning och har omfattat granskning av tillståndsansökningar, beslut och hur kommunerna bedrivit sin tillsyn inom alkohol- och tobaksområdet. Länsstyrelsen medverkade tillsammans med kommun och polis i tillsyn på restauranger. Även inom ramen för *Ansvarsfull alkoholservering* genomfördes samordnad tillsyn tillsammans med kommun och polis.

Under året genomförde Länsstyrelsen också en särskild tematillsyn av alkoholservering på idrottsanläggningar för fotboll och ishockey i samverkan med länsstyrelserna i Västra Götaland respektive Stockholms län. Fem arenor besöktes i Skåne för kontroll av ordning, nykterhet och hur alkohollagens krav på matutbud med mera efterlevdes. Även försäljning av folköl på arenorna kontrollerades liksom rökförbudet. Resultatet av tillsynen kommer att sammanfattas i en rapport under början av 2011.

5. Lärande åtgärder

Länsstyrelsens tillsyn enligt plan innefattande möten med beslutsfattare har resulterat i att flera kommuner har utökat årsarbetskraften för arbetet med tillsyn enligt alkohol- och tobakslagstiftningen. Flera kommuner samverkar nu också kring en gemensam tillståndsenhet eller med ett miljöförbund för flera kommuner. Detta har medfört att handläggare kan arbeta heltid med uppgiften, något som främjar förutsättningarna för att bygga upp kompetens och kvalitet i arbetet.

Länsstyrelsen samverkade i sitt tobaksprojekt med Malmö stad i syfte att utveckla och sprida metoder som kan användas i hela Skåne. Verksamheten byggde initialt på provköpsstudier av tobak som visat sig ha god effekt med förbättrad legitimationskontroll vid inköp av tobak och folköl. Metoden kan för närvarande inte användas då JO i ett beslut slagit fast att provköp inte är förenlig med myndighetsutövning.

6. Tillsynsmetoder

Arbete enligt Ansvarsfull alkoholservering bedrivs i olika omfattning i alla kommuner. En effektivare tillsyn sker nu i samverkan med Polismyndigheten. Under året genomfördes samordnade tillsyner med inriktning på överservering och att inte servering sker till underåriga inom alla polisområdena. Efter JO:s beslut tillämpades inte provköpsmetoden under 2010.

7. Samarbete

Det finns ett väl utvecklat samarbete mellan kommun, polis och Länsstyrelsen, inte minst genom arbetet inom projektet *Ansvarsfull alkoholservering*. Projektet avslutades under året och Länsstyrelsens roll övergick successivt till att stödja kommunerna att inom sin ordinarie verksamhet driva arbetet vidare. Länsstyrelsen stod för utbildningsmaterial och tog också ekonomiskt ansvar för speciella utbildningar inom *Ansvarsfull alkoholservering* för studenter och för vakter. Länsstyrelsen medverkade aktivt i detta arbete.

Länsstyrelsen leder den regionala samverkansgruppen Skånesamverkan mot droger där åtta parter ingår. Under året genomfördes en översyn av representation och verksamhetsinriktning.

8. Statens folkhälsoinstitut

Länsstyrelsen har ett nära samarbete med FHI inom både det förebyggande området och kring tillsyn. Länsstyrelsen är representerad i den nationella referensgrupp med fyra sammanträden per år i vilken samverkansfrågor aktualiseras mellan FHI, länsstyrelser och kommun. Vidare var Länsstyrelsen representerad i den särskilda arbetsgrupp som arbetade med metodutveckling av tillsyn enligt alkohol- och tobakslagen och som resulterade i ett första gemensamt dokument. Ett nationellt tillsynsnätverk startades under året som bidrog till ökad samsyn mellan länsstyrelserna. I och med ny lagstiftning avseende både alkohol och tobak var och förblir detta forum ytterst värdefullt.

Planeringen byggde på att en ny alkohol- och tobakslag skulle träda i kraft vid halvårsskiftet 2010, vilket innebar att våren blev intensiv med många obesvarade frågor. Utbildningskonferenser genomfördes på våren och försommaren både i Folkhälsoinstitutets och i Länsstyrelsens regi. När datum för lagändringarna flyttades fram stannade arbetet delvis av men tog ny fart mot slutet av året med många frågeställningar från kommunerna.

Projekt *Ansvarsfull alkoholservering* avslutades nationellt med konferensen *15 år med AAS*. Responsen för konferensen blev mindre än förväntat.

Länsstyrelsen är positiv till att det nu finns speciella nätverk inom alla områden där FHI och länsstyrelserna samverkar. Dessa behövs men hindrar inte att det i vissa sammanhang kan finnas behov av integrerade möten mellan förebyggande verksamhet och tillsyn.

Ansvarsfull alkoholservering, Tobaksuppdraget

Ansvarsfull alkoholservering drevs 2010 vidare av kommunerna själva med visst stöd av Länsstyrelsen. Genom en inloggningsskyddad sida på Länsstyrelsen i Skåne läns hemsida fick kommunerna åtkomst till allt material samt till checklistor för vad som behövs för att arrangera en utbildning. För att kunna kvalitetssäkra utbildningen ska kommunen kontakta Länsstyrelsen inför varje utbildning och begära få tillsänt sig det antal utbildningshäften och mappar som behövs. Det gör att Länsstyrelsen vet när och var utbildning sker. Efter utbildningen ska kommunen skicka in uppgift om antal deltagare, kopia på schema samt sammanställd utvärdering. Detta för att Länsstyrelsen ska kunna se att STAD-modellen följs samt att utvärderingarna fortsatt visar att utbildningen håller hög kvalitet.

För att åstadkomma en förstärkt tobakstillsyn var insatserna främst inriktade på tillsyn av kommunernas arbete och att ge kommunens handläggare och beslutsfattare utbildning om tobakslagen och hur den kan användas som ett verktyg för att begränsa barn och ungas tillgång till tobak.

Projektledaren arbetade på olika sätt för att bidra till att metoden *Ansvarsfull Alkoholservice* spreds, genomfördes, utvecklades och ledde till en förstärkt tillsyn.

- Information om metoden *Ansvarsfull alkoholservice* lämnades till alkoholhandläggare, då flera varit nyanställda, samt till kommunernas drogsamordnare. Projektledaren var även inbjuden till Bornholm, Danmark, för att berätta för polis, kommunrepresentanter inklusive borgmästaren och deltagare från Sundhetsstyrelsen om hur Länsstyrelsen arbetar med *Ansvarsfull Alkoholservice* i Skåne.
- Projektledaren gav fortsatt kontinuerlig vägledning och stöd till kommunerna i deras arbete med att genomföra utbildningar i *Ansvarsfull alkoholservice*, särskilt i de fall handläggaren var nyanställd.
- Samverkat skedde med polisen för att utveckla tillsynen tillsammans med kommunerna bland annat genom gemensamma utbildningsdagar. Länsstyrelsen bidrog med AAS-medel för att möjliggöra för ytterligare sju poliser att delta i instruktörsutbildning i Stockholm.
- Samverkan med andra länsstyrelser fortgick genom erfarenhetsutbyte, särskilt med sydlänen, och genom stöd till nya projektledare.
- Samverkan har skett med Folkhälsoinstitutet, exempelvis deltog projektledaren i fyra nätverksträffar med FHI och övriga projektledare. Vidare ingick projektledaren i nationell grupp och deltog vid fyra träffar för framtagande av ett studentanpassat utbildningshäfte i AAS och i planeringen av en inledande konferens i oktober i Karlskrona. Projektledaren deltog också i mötesdialog med FHI med anledning av JO-beslut om provköp.
- Insatser för kvalitetssäkring genom uppdatering av undervisningsmaterial för kommuner och poliser, terminsgenomgångar med föreläsare i AAS för att gå igenom utbildningsmaterialet, insamling av AAS-enkät till FHI/STAD.
- Som ett led i att uppmärksamma riskbruk sammanställdes resultat från undersökning genom auditformulär om restaurangpersonalens alkoholvanor.
- Tillsammans med folkhälsokonsulent har projektledaren arbetat med metodutveckling av tobakstillsyn, exempelvis genom en grundutbildningsdag i tobakstillsyn och utbildningsdag i ny tobakslag för tobakshandläggare.

Sakområde Jämställdhet

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	1,0	1,0
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	2,1	2,2
Antal inkommande ärenden	10	54
Antal beslutade ärenden	11	31
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	2 729	2 601
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	0,8 %	0,7 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	14 425	27 160

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Kommentar: Under sakområdet redovisas även Länsstyrelsens arbete inom området Våld i nära relationer, Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, Hedersrelaterat våd samt Prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Kartläggning av sektorsövergripande områden

Enligt 5§ i länsstyrelseinstruktionen och andra förordningar framgår att Länsstyrelsen ska verksamhetsintegrera en rad sektorsövergripande områdena, bland annat jämställdhetsperspektiv.

Länsstyrelsen har idag inga formaliserade rutiner för att samordna arbetet med de sektorsövergripande uppgifterna och det saknas en samlad beskrivning av hur dessa ska beaktas och integreras i verksamheten. Mot denna bakgrund inleddes ett projekt i januari 2010 med syfte att utveckla gemensamma rutiner och metoder för att hantera och beakta sektorsövergripande områden i samband med berednings- och beslutsprocesser. Arbetet var ett prioriterat samarbetsområde i Länsstyrelsens verksamhetsplan för 2010.

Arbetet innefattade en omfattande kartläggning, på detaljerad VÄS-kodsnivå, av samtliga ärenden/ärendegrupper, i syfte att identifiera var och hur ofta sektorsövergripande områden förekommer. Intervjuer genomfördes med samtliga sektions- och enhetschefer. En analys utifrån kartläggningen genomfördes därefter med förslag på metod- och kompetensutveckling.

Kartläggningen gav en god bild av vilken verksamhet på respektive enhet/sektion som beaktar/behöver beakta något av de olika sektorsövergripande områdena och i vilken utsträckning det görs. I den fortsatta processen planeras en fördjupningsstudie genomföras för sektorsområdena folkhälsa, barnperspektiv, mänskliga rättigheter/antidiskriminering och jämställdhet, för att få mer ingående kunskap om hur dessa perspektiv hanteras i handläggningen.

Utbildning av Enheten för social hållbarhet

I maj genomgick enheten för social hållbarhet en basutbildning i jämställdhet. Efter denna utbildning arbetade sakområdena var för sig med att inventera vilka delar av sina verksamheter som kunde vara aktuella för vidare jämställdhetsintegreringsarbete. Som exempel kan nämnas den information som Länsstyrelsens samhälls- och hälsokommunikatörer erbjuder nyanlända inom ramen för samhällsorienteringen. Pågående process skapade förutsättningar för en fördjupad verksamhetsintegrering av jämställdhetsperspektivet inom olika sakområden, från att

jämställdhetssakkunnige gett information och kunskap om jämställdhet till att involvera medarbetare i arbetet.

Med utgångspunkt från det fjärde delmålet för jämställdhetspolitiken och regeringens handlingsplaner utför Länsstyrelsen omfattande insatser för att motverka våld i nära relationer. Nedan lämnas en kortfattad redogörelse, mer omfattande redovisning sker genom återrapporteringar av de särskilda regeringsbesluten.

Under året fortsatte den regionala styr- och arbetsgruppen under ledning av Länsstyrelsen att genomföra åtaganden i enlighet med åtgärdsplan kopplad till det myndighetsgemensamma samverkansdokumentet *Våld i nära relationer, en överenskommelse om samverkan*. Överenskommelsen antogs i slutet av år 2009. En åtgärd har varit att planera för gemensam kompetensutveckling för parternas anställda samt för andra relevanta yrkesgrupper som kommer i kontakt med våldsutsatta, våldsutövare och barn som bevittnat våld. Temat för planerade utbildningsdagar är *Samverkan – på vems villkor* och kommer att belysa våldets mekanismer samt processorienterad samverkan utifrån individens behov i centrum.

Länsstyrelsen har en roll som *kunskapsspridare* i länet och har inbjudit kommuner och ideella organisationer, som beviljats utvecklingsmedel, till erfarenhetsutbyte. Vidare har seminarier arrangerats som exempelvis en informationsdag för nätverket *Skolkuratorer mot hedersförtryck* med fokus på skyddad identitet.

Inom området prostitution och människohandel för sexuella ändamål genomförde Länsstyrelsen bland annat spetskompetensutbildning i samarbetet med NMT – *Nationellt metodteam mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål*, för representanterna i den regionala samverkansgruppen mot prostitution och människohandel i Skåne.

Även under 2010 var *fördelning av utvecklingsmedel* ett viktigt verktyg för att stödja kommuner och frivilligorganisationer med uppbyggnad av nya verksamheter och för kompetensutveckling. Några regionala projekt växlades upp till nationella projekt exempelvis RFSL Rådgivningen Skånes projekt *Heder.nu* som ger rådgivning och stöd i HBT-frågor och hedersförtryck.

Bedömning av resultat

Några exempel på vad Länsstyrelsen har iakttagit från utvecklingen i länet:

- Genom samverkan mellan kommuner och också mellan kommuner och kvinnojourer kan flertalet av länets 33 kommuner erbjuda ett gott stöd och skydd till enskilda som drabbas av våld i nära relationer.
- Projekt *Karin i Malmö*, som är ett projekt för våldsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, är ett utmärkt exempel på samverkan mellan polismyndigheten, åklagarmyndigheten och kommunens socialtjänst och där även frivilligorganisationerna har en stödjande roll,
- Inom ramen för samverkansdokumentet *Våld i nära relationer, en överenskommelse om samverkan* tog Region Skåne initiativ till omfattande insatser för att utveckla information och rutiner för att våldsutsatta ska bemötas på ett kompetent och professionellt sätt.
- Fokusförändring har skett, från att finna rutiner och arbetssätt som passar myndighetens verksamhet till att sätta individen i fokus, men också den vidgade förståelsen för att utöver den våldsutsatte behöver även insatser utvecklas för barn som bevittnat våld och för våldsutövare,

- Utvecklingsmedel har beviljats för att arbeta med attityder och opinion kring hedersrelaterat våld. Frågan finns numera på dagordningen i många olika sammanhang, även nya sådana exempelvis har organisationen ”Tänkt om!” kopplat samman heder och missbruk.

75. Länsstyrelserna ska redovisa hur de inom länet givit stöd till olika aktörer i deras arbete med jämställdhetsintegrering. Redovisningen ska ange insatsernas inriktning, omfattning och resultat.

Länsstyrelsen arrangerade under 2010, i samarbete med Region Skåne och Kommunförbundet Skåne, sammanlagt sex nätverksträffar för jämställdhet och mångfald. Fyra av dessa träffar arrangerades under våren, en i varje hörn av Skåne. De två senaste nätverksträffarna arrangerades i Kristianstad respektive Malmö under hösten. Sammanlagt deltog 208 personer på dessa sammankomster, mestadels chefer och medarbetare från kommunerna i länet men även representanter från olika myndigheter och ideella organisationer, samt flera företag. Nätverksträffarna etablerades under 2010, åtminstone bland kommuner och ideella organisationer nära sakområdet. Förutsättningar skapades för kontakter och utbyte kommuner emellan och med och mellan andra aktörer.

Länsstyrelsen och Region Skåne arbetade under året gemensamt med att ta fram en jämställdhetsstrategi. Under våren 2011 kommer *Jämställdhetsstrategi för Skåne 2011-2014* att lanseras med fokus på den könssegregerade arbetsmarknaden.

Länsstyrelsen sökte och beviljades medel för förstudien *En skånsk modell för mångfald och tillväxt* av Vinnova. I detta projekt kommer jämställdhet att ingå som en central del av mångfaldsbegreppet.

Länsstyrelsens jämställdhetssakkunnige ingår i resursgruppen i arbetet med uppföljningen av det regionala utvecklingsprogrammet som görs inom OECD Territorial Review. Ett förväntat resultat är att ett tydligt jämställdhetsperspektiv kommer att ingå i denna review som i sin tur är central i framtagandet av den kommande regionala utvecklingsplanen.

Länsstyrelsen medverkade under 2010 också aktivt i ”framtidsgruppen” vid det regionala resurscentrumet för kvinnor i Region Skånes regi och bidrog därmed till att jämställdhetsperspektivet finns med i de framtida planerna. Sakkunnig i jämställdhet deltog under 2010 i tre styrgruppsmöten för projekt *Parkbänk*, ett regionalt resurscentrum som drivs av Föreningen Christina, härigenom tydliggjordes jämställdhetsperspektivet i projektet.

Länsstyrelsen deltog i arbetet med Boverkets uppdrag *Trygga och jämställda städer*, genom medverkan i beredningen av inkomna ansökningar, inklusive prioritering. Därigenom höjdes de beviljade projektens kvalitet; genom analys av jämställdhetsperspektiv och rådgivning till alla projekt som efterfrågat det.

Projekt ESF Jämt

ESF Jämt, processtöd för jämställdhetsintegrering, är ett länsstyrelsegemensamt projekt inom ramen för Europeiska Socialfondens områden under perioden 2009-2011. Ett krav för finansiering från Europeiska Socialfonden är att projekten arbetar med jämställdhetsintegrering. ESF Jämt bistår sökande eller beviljade projekt i arbetet med jämställdhetsintegrering genom basutbildningar i jämställdhet, utbildningar i metoder för jämställdhetsintegrering, enskild handledning samt support via e-post och telefon.

ESF Jämts operativa projektorganisation består av en nationell koordinator, placerad på Länsstyrelsen i Örebro län, samt åtta projektstödare som arbetar gentemot målgruppen med

LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN 2010

jämställdhetsintegrering. Länsstyrelsen i Skåne län har sedan maj 2010 en projektstödjare anställd, projektstödjaren är verksam i NUTS-område Sydsverige vilket innebär Skåne och Blekinge län.

ESF Jämmts syfte

- ökad kvalitet och bättre måluppfyllelse i projekt inom Europeiska Socialfonden,
- lyfta fram positionerna för jämställdhetsarbetet från sidoordnad till huvudordnad verksamhet i projekten,
- stödet ska vara kvalitetssäkrat och gemensamt nationellt,

ESF Jämmts mål

- 95 procent av dem som deltar i utbildningsinsatser ska vara nöjda,
- minst tio utbildningstillfällen erbjuds i varje region, varje år,
- minst 50 potentiella eller beviljade projekt ska få enskild handledning varje år,

Resultat Region Sydsverige

- Under 2010 genomfördes tolv utbildningar,
- Sammanlagt 109 personer deltog på utbildningarna,
- 100 procent av dem som deltagit i utbildningsinsatserna var nöjda,
- Ett 40-tal olika projekt fick enskild handledning,

Projektstödjaren deltog i flertalet kompetensutvecklings- samt metodutvecklingsinsatser inom ESF Jämmts ramar för att tillgodose ett kvalitetssäkrat och målgruppsanpassat stöd. Samverkan har skett med relevanta aktörer, främst ESF-rådet Sydsverige, Region Skåne samt HSO. Under 2011 kommer arbetet troligtvis att intensifieras då de ekonomiska medlen i ansökningsomgångarna utökas.

Tabell 7.1

Kostnader/intäkter för sakområde Jämställdhet	2010	2009	2008
Verksamhetskostnader inkl. OH¹ (tkr)	2729	2 601	2 336
varav ramanslag 5:1, netto (tkr)	847	724	1572
varav övrig finansiering (tkr)	1 875	1 876	764
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	0,67 %	0,70 %	1,00 %
Verksamhetsintäkter	1 010	1 222	3 902

¹ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Kommentarer: En tjänst som jämställdhetssakkunnige finansieras med ramanslag. Ytterligare en tjänst är anställd som projektledare inom projekt ESF-jämt som finansieras med ESF-medel.

Sakområde Integration

FAKTARUTA	2010	2009
Årsarbetskrafter män ¹	4,2	2,8
Årsarbetskrafter kvinnor ¹	3,8	3,3
Antal inkommande ärenden	40	19
Antal beslutade ärenden	99	17
Verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan inkl. OH (tkr) totalt	8 450	5 938
Andel av totala verksamhetskostnader exkl. resurssamverkan (%)	2,3 %	1,5 %
Bidragsutbetalningar (tkr) ²	5 149	3 528
Andel nöjda brukare Integrationsfrågor (%) ³	78 %	

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

³ En gemensam brukarundersökning mellan 17 länsstyrelser har genomförts 2010 för verksamhet 851, *Integrationsfrågor*. Utfallet 78 procent motsvarar andelen nöjda (värde 4+5) på den avslutande frågan ”Totalt sett är jag nöjd med Länsstyrelsens arbete med integrationsfrågor”. Genomsnittet för samtliga länsstyrelser var 81 procent.

Kommentar: Från 1 november 2010 har integrationsgruppen utökats med sju samhälls- och hälsokommunikatörer, finansierade med projektmedel.

Länsstyrelserna ges möjlighet att för sakområdet kortfattat redovisa sina insatser samt en bedömning av uppnådda resultat

Länsstyrelsen i Skåne län genomförde en brukarundersökning under 2010 inom verksamheten integration (VÅS 851) tillsammans med 16 andra länsstyrelser. Länsstyrelsens resultat var likvärdigt med genomsnittet för samtliga deltagande länsstyrelser. Länsstyrelsen fick bra betyg inom område nöjd svarstid e-post, fungerade kontaktperson, lätt förstå skriftlig info. Lägre betyg gavs för den nationella webbplatsen, att länsstyrelsen var ett bra stöd inför etableringsreformen samt om man erhållit ökad kunskap inom området genom kontakt med myndigheten.

Länsstyrelsen fick under 2010 fördjupade uppdrag att arbeta med integrationsuppdraget i rollen som länets samordnare och motor i det tvärssektoriella uppdraget. Samverkan mellan många inkluderade aktörer resulterade i en god förberedelse i Skåne län inför genomförandet av etableringsreformen 2011.

De flesta kommunerna har avtal om flyktingmottagande och allt fler engagerar sig även i mottagandet av ensamkommande barn. Skånes avsiktsförklaring om 150 nya mottagningsplatser för ensamkommande barn och unga är på väg att uppnås.

Länsstyrelsen är representerad i den nationella samverkansdelegationen som verkar för en nationell samverkan utifrån regeringens integrationspolitik.

Länsstyrelsen är representerad i den nationella samverkansdelegationen som verkar för en nationell samverkan utifrån regeringens integrationspolitik.

Länsstyrelsens viktigaste prioriteringar och insatser under 2010:

- reviderat *Regional överenskommelse för Skåne län om samverkan kring utvecklingen av introduktionen för asylsökande, flyktingar och andra invandrare (RÖK)* för att bland annat förbättra det kommunala och mellankommunala arbetet med mottagande och introduktion,
- utveckla och implementera delprojekten *Samhälls- och hälsokommunikatörer* och *Integration i förening* inom ramen för projektet *Partnerskap Skåne*,
- upprätthålla en dialog med kommunerna inför förnyade avtal,
- stödja kommunerna i mottagandet av ensamkommande barn,
- intensifiera dialogen i nätverksform inför genomförandet av etableringsreformen 2011.

Ett effektivt mottagande av nyanlända är en viktig strategisk fråga för länets utveckling. De strukturer och den samverkan som byggts upp med stöd av Länsstyrelsen bidrar till goda förutsättningar för ett fortsatt arbete för ett inkluderande mottagande av nyanlända i länet.

Underlätta utlandsföddas integrering på arbetsmarknaden

Länsstyrelsens integrationsuppdrag är vidare än att enbart arbeta med nyanlända som befinner sig i etableringsverksamhet. I arbetet för ett socialt hållbart samhälle krävs en ökad kunskap och ökade insatser för att underlätta för invandrare att etablera sig. *Partnerskap för att främja företagande bland utrikes födda i Skåne* har genom nätverksarbete bidragit till att utöka mötesplatser och kontaktytor med målgruppen via satsningen *Företagarringar* samt utvecklat entreprenörskap bland utrikes födda genom utbildningar för rådgivare. De viktigaste resultaten av samverkan bedöms vara den fördjupade kunskap och insikt om utrikes födda företagares situation som förts ut till kommuner och andra organisationer som deltagit i partnerskapet. *ALMI, IFS Rådgivning* uppmärksammar målgruppen entreprenörer respektive företagare med utländsk bakgrund som är på väg att starta eller redan driver företag. Länsstyrelsen samarbetar sedan 2001 med IFS Rådgivning och ingår i dess styrgrupp.

Minoritetspolitik

En knapp tredjedel av landets romer är bosatta i Skåne län. För att uppmärksamma romernas situation har Länsstyrelsen tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholms län, ett antal skånska kommuner och Region Skåne en pågående dialog med romer om romernas situation. Ett mål är att under våren 2011 anordna en konferens om romers rätt som en uppföljning av den konferens som anordnades på samma tema senhösten 2009.

Under hösten inleddes en dialog med Romiskt kunskaps- och informationscenter i Malmö och Malmö stad i syfte att komma fram till åtgärder som kan bidra till att den romiska gruppens hälsa förbättras. Ett konkret förslag är att Länsstyrelsen ska hjälpa till med att utbilda romiska hälsoinformatörer. I mindre skala har Länsstyrelsen och Region Skåne samverkat för att stödja romska föreningar som har hälsofrämjande insatser på sitt program.

76. Länsstyrelserna ska redovisa sitt arbete för att skapa god beredskap och kapacitet i respektive län för att ta emot skyddsbehövande som beviljats uppehållstillstånd. Av redovisningen ska framgå hur arbetet bedrivits och vilka resultat som nåtts. Vidare ska redovisningen, där så är möjligt, beskriva insatser, metoder och hinder samt barns situation i mottagandet på följande områden: Regional samverkan kring arbete, Bosättning, Utbildning och hälsa, Nyanländas boende, Organiserad vidareflyttning, Samhällsinformation, Sociala insatser för nyanlända samt Svenska för invandrare (sfi) och yrkessvenska. Ytterligare anvisningar för redovisningen får göras av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Regional överenskommelse

Regional överenskommelse för Skåne län om samverkan kring utveckling av etablering för asylsökande flyktingar och andra invandrare (RÖK) syftar till att kraftsamla och samordna länets resurser för att stödja ett inkluderande etableringsarbete i Skåne. Detta dels för att underlätta för enskilda att etablera sig så att utanförskap och långvarigt bidragsberoende minskar, och dels för att samhället bättre ska kunna ta tillvara kompetens som förvärvats utomlands. Målgrupp för arbetet med RÖK är nyanlända som befinner sig i etableringsverksamhet. Parter i överenskommelsen är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Kommunförbundet Skåne, Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö högskola, Migrationsverket och Region Skåne i samverkan med representanter för de fyra geografiska kommunnätverken i Skåne. Länsstyrelsen innehar ordföranderollen.

Landshövdingen har sammankallat till tre möten i strategiska samverkansgruppen under året. På dagordningen behandlades frågor om respektive aktörers ansvar, aktiviteter och samverkansinsatser. Resultat av dessa möten var värdefullt som pådrivande faktor i verksamheterna för att utveckla mottagandet i länet. Kunskapsöverföring och en gemensam förståelse om effektiva etableringsinsatser ledde till flera samverkansprojekt i Skåne och har varit en god förberedelse inför reformarbetet 2011.

Under 2010 uppdaterades RÖK:en. Med tanke på att barnen utgör 40-50 procent av de personer som kommer som flyktingar, utvecklades och integrerades ett barnperspektiv. Under hösten har ett drygt 20-tal insatser som anges i RÖK:en inom fokusområdena arbete, hälsa, språk och bostad följdes upp. Resultatet av uppföljningen visade att merparten av insatserna löpte enligt plan alternativt har påbörjats.

Förberedelser för etableringsreformens ikraftträdande, informationsinsatser

Hela året förberedde såväl Länsstyrelsen som andra aktörer sig för den nya etableringsreformen *Egenansvar med professionellt stöd*, som trädde i kraft den 1 december 2010. Reformen innebar nya samarbetsformer och nya gränssnitt i ansvarsfördelning mellan involverade myndigheter och organisationer. Det ställer framöver krav på kunskapsöverföring, bra dialog och flexibilitet i problemlösning. I samband med detta förberedelsearbete fördjupades de regionala aktörernas samverkansarbete inom integrationsområdet i olika fora under året. En särskild samverkansgrupp för reformarbetet inrättades, men även arbetet i RÖK:en utvecklades. Dialogen i de delregionala nätverken etablerades, inte bara som informationskanal ut till verksamheterna, utan fick även stor betydelse som informationskanal för RÖK:ens beredningsgupp.

Länsstyrelsen förde en löpande dialog i nätverkform med chefer för länets arbetsförmedlingar, med representanter för Region Skåne, med Kommunförbundet Skåne och med olika tjänstemän i kommunerna representerande bland annat kommunledning, flyktingmottagningar och SFI-ansvariga. Vidare inbjöd Länsstyrelsen till tre seminarier med målsättning att bidra till informations- och kunskapsöverföring samt erfarenhetsutbyte för att belysa reformen:

- seminarium den 3 mars då professor Erik Amnå, Örebro universitet, presenterade huvuddelen av sitt delbetänkande om samhällsorientering för nyanlända invandrare,
- seminarium 5 juni då Henrik Emilsson från Integrations- och jämställdhetsdepartementet, informerade om ersättningar och de nya förordningstexterna. Länsstyrelsen lämnade aktuell information om läget i länet avseende förberedelser för etableringsreformen,
- workshop 1 november om samhällsorientering för nyanlända då kommunerna enades om att initiera ett kommunöverskridande samarbete för att uppfylla den nya lagens krav.

Sena besked om bland annat vilka ersättningar kommunerna kunde förvänta sig för mottagande av nyanlända efter den 1 december skapade irritation. Detta återspeglades sannolikt även resultatet av den brukarundersökning som genomfördes på flera länsstyrelser under hösten 2010. Ett resultat var att kommunerna uttryckte visst missnöje med Länsstyrelsens brist på information.

Länsstyrelsen träffade även, som ett led i förberedelsen för etableringsreformen, kommunernas sfi-ansvariga för att föra en dialog om sfi undervisning och samhällsorientering samt gränssnitt mellan dessa verksamheter. Länsstyrelsen har i detta sammanhang även informerade om och fört diskussion kring möjliga samarbeten med samhälls- och hälsokommunikatörer.

En viktig del i en effektiv etablering är validering. Länsstyrelsen bidrog tillsammans med kommuner, till finansiering och aktivt medverkade i att undersöka möjligheterna att etablera en valideringsplattform för samordning och utveckling av valideringsfunktionerna i Skåne. En kartläggning genomfördes som pekade på tydliga behov, bland annat skapades en arbetsgrupp för vidare planering och genomförande.

Överenskommelser

Antalet kommunöverenskommelser om flyktingmottagande i Skåne under år 2010 var i princip oförändrat jämfört med 2009. Ingen kommun, som under 2010 hade haft en tillsvidareöverenskommelse om flyktingmottagande, sade upp sin överenskommelse under året. Däremot uppstod det en viss försiktighet att teckna nya avtal för de nio kommuner vars överenskommelse löpte ut vid årsskiftet. Höstens val samt tveksamheter angående etableringsreformens konsekvenser gjorde att några kommuner valde att avvakta utvecklingen.

Bostadsbristen är fortfarande det största hindret i mottagningsarbetet och gör att kommunerna är tveksamma till att teckna nya avtal om flyktingmottagande. Även de kommuner som har ambitionen att teckna överenskommelser om mottagande av ensamkommande barn, ser stora svårigheter i att hitta hyresrätter till rimliga kostnader. Situationen på bostadsmarknaden och det faktum att nyanlända gärna bosätter sig där de har anhöriga eller landsmän gör att obalansen i flyktingmottagandet är stor mellan kommunerna i länet. Exempelvis tar Malmö och Kristianstad tillsammans emot 60 procent av de nyanlända, vilket är en orimligt stor andel, samtidigt som flera mindre kommuner anvisats långt färre flyktingar än vad överenskommelsen anger.

Bristen på bostäder är inte enbart ett hinder för flyktingmottagningen utan även för länets möjligheter till tillväxt och näringslivsutveckling. Bostadsfrågan uppmärksammas därför på olika sätt, inte minst av Länsstyrelsen, som i olika fora presenterat resultat och analys av den årliga bostadsmarknadsundersökningen. I några kommuner finns planering för byggande av hyresrätter. Frågan lyftes även i Länsstyrelsernas rapport *Från samverkan till samarbete*, som lämnades till regeringen 2 augusti 2010.

Glädjande var att flera initiativ till samarbeten mellan kommuner kom till stånd för att underlätta i bosättningsfrågor och även inom andra områden som sfi och samhällsorientering. Länsstyrelsen initierade en sådan dialog genom delregionala knutpunkter och möten.

Samverkan med övriga länsstyrelser i syd inom ramen för projekt JobBo, *Flytta till jobb och bättre boende*, ledde till att ett antal familjer har flyttat från Malmö till en introduktionsplats och även arbete i andra kommuner i övriga sydlän. Malmö stad är projektägare och Länsstyrelsen tog en aktiv roll i projektet både som aktör i styrgruppen och som arbetsgivare för länssamordnare med ansvar för Skåne, Blekinge och från 2010 även Halland län. Inom projektets ram har inbjöds till olika konferenser och erfarenhetsutbyten. Projektet som finansieras med ERF-medel kommer att summeras och avslutas under första halvåret 2011.

Ensamkommande barn

De regionala aktörerna Länsstyrelsen i Skåne län, Region Skåne och Kommunförbundet Skåne tog initiativ till ett upprop i januari som riktade sig till politiker och kommunchefer i Skånes 33 kommuner. Bakgrunden till detta möte var dels den akuta situationen för de ensamkommande barnen i Malmö stad, dels det arbete som regeringen startat i och med tillsättandet av fd landshövdingen Björn Ericsson som koordinator för uppdraget att stimulera till fler platser för ensamkommande barn i landets kommuner. Ett resultat av detta upprop blev att de som deltog i mötet ställde sig bakom en avsiktsförklaring om att verka för att skapa ytterligare 150 platser för mottagande av ensamkommande barn, utöver de cirka 50 barn som redan fanns.

Sedan avsiktsförklaringen den 14 januari har Länsstyrelsen, övriga regionala aktörer och kommunerna bedrivit ett målmedvetet arbete för att uppnå uppsatt mål. I mars samlades kommunledningarna återigen för diskussioner och för ytterligare information från migrationsminister Tobias Billström. Landshövdingen inbjöd i juni kommunledningarna för att följa upp avsiktsförklaringen och för att inleda en konkret dialog om möjligheterna att bygga upp ett kommunövergripande mottagande. Kommunerna såg behov av fortsatta återkommande möten och bekräftade också behovet av nätverksbyggande på tjänstemannanivå för att skapa ett bra stöd.

Under slutet av 2009 genomförde Länsstyrelsen en enkät om barns situation i mottagande och introduktion. Resultatet visade bland annat på önskemål från kommunerna om erfarenhetsutbyte kring exempelvis arbetsmetoder och rutiner. Behovet av kompetensutveckling lyftes även fram av flertalet kommuner. För att bidra till metodutveckling, erfarenhetsutbyte och kvalitet i mottagandet inbjöd Länsstyrelsen den 16 september kommunernas barn- och flyktinghandläggare till två seminarier om *Barns behov inom flyktingmottagningen*. Förmiddagen ägnades åt nyanlända barns situation utifrån ett mer allmänt perspektiv. Under eftermiddagen diskuterades mottagande och boende för ensamkommande barn då bland annat personal från nystartade gruppboenden delgav sina erfarenheter. Under dagen enades kommunerna om att bilda ett regionalt nätverk. Kommunernas behov ska styra teman och innehåll. Nätverket ska träffas två gånger per år och nästa nätverksträff äger rum 2 mars 2011.

Med tanke på förutsättningarna, visar utvecklingen av mottagande av ensamkommande barn i länet ett positivt resultat. Antalet avtal med Migrationsverket om mottagande av ensamkommande barn ökade successivt under hela 2010 och vid årsskiftet hade tio kommuner tecknat avtal om 94 platser och ytterligare åtta kommuner tecknade avtal om mottagande av 49 barn. Ytterligare två kommuner väntas teckna avtal i början av 2011 om åtta respektive fem platser för barn.

Ett av de hinder som kommunerna framför som skäl för svårigheterna att öka antalet platser är bristen på hyreslägenheter. Kommunerna ser att många barn och unga får uppehållstillstånd och då behöver flytta vidare från gruppboendet för att frigöra platser för nya barn, brist på hyresrätter med rimlig hyresnivå stoppar detta flöde.

Metodutveckling genom Partnerskap Skåne

Under 2010 har det regionala utvecklingsarbetet inom RÖK:en och utvecklingsprojekt *Partnerskap Skåne* intensifierats och konsoliderats. Ett antal nya delprojekt har etablerats och samordnats inom plattformen *Partnerskap Skåne* i samverkan med aktörer inom offentlig och idéburen sektor. Flera kommuner och samarbetspartners har tillkommit som parter under året.

Flera av *Partnerskap Skånes* olika delprojekt medfinansieras av samverkansparterna samt med ERF- och ESF-medel.

Delprojekt Samhälls- och hälsokommunikatörer

Arbetet med att säkerställa genomförande av delprojektet *Samhälls- och hälsokommunikatörer* (SHK) resulterade i att verksamheten under hösten förlades till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen formulerade i dialog med Region Skåne och Kommunförbundet Skåne en gemensam intention om ett fortsatt samarbete i syfte att inom ramen för den nya lagstiftningen om samhällsorientering ge stöd till skånska kommuner samt säkerställa att även kunskap om svensk hälso- och sjukvård och statliga myndigheter förmedlas till nyanlända. Verksamheten planeras att under nästa år organiseras till regionala knutpunkter där kommunernas nyanlända flyktingar kan ta del av samhälls- och hälsoorientering, kompletterat av lokala insatser. Verksamheten SHK breddades under året till att även utbilda föreningsinformatörer i etniska föreningar.

Delprojekt Integration i förening

Delaktighet i föreningslivet kan skapa bättre förutsättningar för nyanlända att lära sig samhällets koder, prata svenska i vardagen samt skapa ett kontaktnät som kan ge större möjligheter att påverka sin livssituation. Samtidigt kan delaktighet i föreningslivet öka effekten av kommunernas introduktionsprogram. Med denna utgångspunkt drevs delprojektet *Föreningslivet som en aktiv part i introduktionen*, som samordnades av nätverket Social Ekonomi Skåne. Under 2010 förankrades förutsättningar för implementering. Samarbetet med den idéburna sektorn fortsatte och vidareutvecklas i delprojekt *Inkludering genom språk* och samordnades i delar med SHK.

Delprojekt Inkludering genom språk

Med hjälp av ESF-medel genomfördes under våren 2010 en förstudie som resulterade i rapporten *Ökad inkludering genom språk – förslag och underlag till insatser om fokusområde språk i Skåne län*. Länsstyrelsen tillsammans med Arbetsförmedlingen och nio kommuner har ansökt om och beviljades medel för projektet *Inkludering genom språk*. Projektet syftar till att Länsstyrelsen i samarbete med kommuner, arbetsförmedlingen och näringslivet ska utveckla metoder för att nyanlända flyktingar så snart som möjligt ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Delprojekt Ny integrationsmodell för somalier

Länsstyrelsen har initierat en särskild introduktionsmodell som stöd för mottagandet av somalier. Under hösten inleddes en förstudie med Herbert Felix-institutet som projektägare.

Ytterligare delprojekt

Inom ramen för *Partnerskap Skåne* pågår ytterligare några mindre projekt. *Tobaksprojektet* syftar till att genom anpassad information till olika etniska grupper förebygga ohälsa på grund av rökning. Pilotprojektet *Väld i nära relationer* syftar till att nå invandrarkvinnor, som riskerar utsättas för prostitution och människohandel för sexuella ändamål, med information om mänskliga rättigheter och hjälpmöjligheter. Samhälls- och hälsokommunikatörerna medverkar i Röda Korsets informationsverksamhet för asylsökande.

Plattform för migrationshälsa

Olika undersökningar visar att invandrare generellt har sämre hälsa än befolkningen i genomsnitt. Det finns flera förklaringar till detta; förhållandena i det land den invandrade ursprungligen kommer från, traumatiska förhållanden under flykt och hur väl integrationsprocessen lyckats i Sverige. Olika aktörer, inte minst kommunerna, efterfrågar praktisk forskning om vilka insatser som kan göras för att förbättra hälsoläget bland nyanlända och andra invandrare. I detta syfte har Länsstyrelsen initierat en dialog för att skapa en plattform för forskning kring migrationshälsa. Målsättningen är en nära kontakt mellan forskarvärlden, kommuner och andra praktiker. Forskningens resultat skall kunna omvandlas till användbara metoder och utvecklingsbehov, som uppmärksammas av praktikerna, ska tas om hand av forskningen.

Projekt Partnerskap Skåne deltog i Almedalsveckan. I projektets seminarium deltog bland andra migrationsminister Tobias Billström och professor Erik Amnå.

Nationell samverkan

Under året pågick ett intensivt arbete på nationell nivå för att på bästa möjliga sätt kunna sätta etableringsreformen 1 december 2010 som ett led i regeringens integrationspolitik. Länsstyrelsen i Skåne län deltog som representant för sydlänen i samverkansdelegationen samt i olika arbetsgrupper. Länsstyrelsen deltog även i länsstyrelsernas gemensamma nätverk som under året genomförde flera seminarier för att beskriva och utveckla förberedelsearbetet inför etableringsreformen men som också arbetade med metodutveckling.

Presentationer nationellt och internationellt

Länsstyrelsens arbete inom ramen för RÖK:en liksom i *Partnerskap Skåne* uppmärksammades under året och presenterats i en rad olika nationella och internationella sammanhang. Exempelvis projekt *Partnerskap Skåne* presenterades vid en internationell konferens i Tjeckien i november. Länsstyrelsen ingår också som part i ett samverkansprojekt med ett län i Finland som vill utveckla sin regionala samverkan i likhet med den regionala övenskommelsen i Skåne.

Övrig återrapportering

81. Länsstyrelserna ska redovisa hur 5 § punkten 5 i förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion har beaktats i verksamheten samt bedöma resultatet av detta. Åtgärder som har vidtagits för att genomföra myndigheternas antidiskrimineringsstrategier, samt resultatet av detta, ska särskilt redovisas.

Kartläggning av sektorsövergripande områden

Enligt bland annat 5§ i länsstyrelseinstruktionen ska Länsstyrelsen verksamhetsintegrera sektorsövergripande perspektiv som rör bland annat mänskliga rättigheter.

I januari 2010 påbörjade Länsstyrelsen i Skåne län ett projekt för att utveckla gemensamma rutiner och metoder för att hantera detta. Arbetet var prioriterat i 2010-års verksamhetsplan.

Genom intervjuer med alla enhetschefer kartlades samtliga ärenden/ärendegrupper på detaljerad VÄS-kods nivå. Syftet var att identifiera var och hur ofta de sektorsövergripande områdena förekommer. Kartläggningen visade att det skiljde sig mellan enheter och verksamheter när det gällde kunskapsnivå och arbetssätt. Ett resultat av kartläggningen var att handläggarens kunskaper och engagemang har betydelse vid analys av verksamheten utifrån ett barn-, mänskliga rättigheter- och jämställdhetsperspektiv samt folkhälsoperspektivet relaterat till det nationella folkhälsomålet om jämlik hälsa. En bredare förankring och kunskap finns gällande miljö kvalitetsmålen, här har sakkunskapen större betydelse vid bedömning. En slutsats är att det fortsatt arbetet behöver hanteras utifrån dessa förutsättningar.

Formaliserade rutiner och beskrivningar har hittills saknats för att samordna och integrera de sektorsövergripande områdena i verksamheten. Den fortsatta processen kommer att innefatta en fördjupningsstudie för att få mer ingående kunskap om hur områdena folkhälsa, barn, mänskliga rättigheter och jämställdhet hanteras i handläggningen. Syftet är att finna långsiktigt hållbara metoder för integrering av områdena i Länsstyrelsens verksamhet med målsättning att formulera konkreta åtgärder i verksamhetsplanen för 2012. Förankringsprocessen bedöms som en avgörande faktor för en reell verksamhetsintegrering.

Länsstyrelsernas handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter 2010- 2012

Under 2010 deltog Länsstyrelsen i Skåne län, tillsammans med övriga länsstyrelser, i utvecklingen av en nationell antidiskrimineringshandlingsplan. En för länsstyrelserna gemensam handlingsplan togs fram för perioden 2010-2012. Syftet med handlingsplanen var att arbetet för lika rättigheter och möjligheter skulle genomsyra länsstyrelsernas organisationer och verksamhet och att förhållningssättet skulle vara gemensamt för länsstyrelserna. I handlingsplanen beskrivs gemensamma insatser såsom kompetensutveckling och systematiskt erfarenhetsutbyte samt samverkan kring rutiner, riktlinjer och tekniska lösningar. En grundutbildning i mänskliga rättigheter med särskilt fokus på skyddet mot diskriminering togs fram för länsstyrelserna i Sverige. För det fortsatta arbetet med genomförandet av handlingsplanen bildades en styrgrupp och arbetet med att forma projektgrupper för olika åtgärder har påbörjats. Länsstyrelsen i Skåne län deltog i en kärngrupp som tog fram underlaget till handlingsplanen samt samordnade en särskild utbildningsgrupp kopplad till framtagandet av handlingsplanen. Utbildningsgruppen tog bland annat fram grundutbildningen som nämnts ovan. En mer utförlig redogörelse för arbetet med genomförandet av länsstyrelsernas gemensamma handlingsplan finns i årsredovisningen från Dalarnas län.

Länsstyrelsens handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter 2010

En plan för lika rättigheter och möjligheter för år 2010 upprättades vid Länsstyrelsen i Skåne län. Planen, som ska revideras årligen, är vägledande för Länsstyrelsens arbete med mänskliga rättigheter och då särskilt skyddet mot diskriminering. Den utgör också ett stöd i arbetet med att integrera dessa frågor i verksamheten. Planen utgjorde ett tillägg till de befintliga verksamhets- och avdelningsplanerna 2010. Utgångspunkten för Länsstyrelsen i Skånes plan för lika rättigheter och möjligheter är länsstyrelsernas gemensamma handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter för åren 2010-2012. Strukturen, de övergripande målen och åtgärderna i Länsstyrelsen i Skåne läns handlingsplan följde i stort länsstyrelsernas gemensamma handlingsplan. Ett fåtal av målen skiljer sig från den länsstyrelsegemensamma planen. Åtgärderna i planen presenteras under rubrikerna organisation, sakområden och kommunikation.

Samtliga åtgärder i handlingsplanen påbörjades och ett flertal genomfördes. Exempelvis genomfördes ett miniseminarium om mänskliga rättigheter och skyddet mot diskriminering för samtliga chefer, detta inom ramen för pågående arbetsmiljöutbildning.

Referensgrupp för lika rättigheter och möjligheter

Under 2010 bildades en referensgrupp för lika rättigheter och möjligheter. Gruppen bestod av nyckelpersoner för dessa frågor i verksamheten - information/kommunikation, controller, folkrättsjurist, fackliga representanter, sakkunniga i mänskliga rättigheter och jämställdhet samt personalhandläggare. Referensgruppens uppdrag var att stödja framtagandet, genomförandet och uppföljningen av åtgärderna i Länsstyrelsens plan för lika rättigheter och möjligheter. Gruppen verkade också för att medvetandegöra frågorna i verksamheten och främja utvecklingsarbetet med dessa frågor. Referensgruppen verkade på strategisk nivå för dialog, samverkan och samarbete kring frågorna.

Referensgruppen träffades vid fyra tillfällen under 2010. Vid ett av tillfällena erbjöds gruppen en halvdags utbildning i Diskrimineringsombudsmannens Växthusmetod.

ESF-projektet Utvecklande möten

Under 2009 deltog Länsstyrelsen i ESF-projektet (förprojektering) *Utvecklande möten* som lyfte fram likabehandling som drivkraft för verksamhetsutveckling. Region Skåne var projektägare och förutom Länsstyrelsen deltog även Malmö högskola och Malmö stad i projektet. Under 2010 togs en ansökan om genomförandeprojekt fram, en ansökan som emellertid inte beviljades.

82. Länsstyrelserna ska redovisa hur man i genomförandet av sin verksamhet har beaktat 5 § punkt 3 i förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion om att inför beslut eller andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och därvid ta särskild hänsyn till barns bästa.

Kartläggning av sektorsövergripande områden

Enligt bland annat 5 § i länsstyrelseinstruktionen ska Länsstyrelsen verksamhetsintegrera sektorsövergripande perspektiv som rör bland annat barn.

Formaliserade rutiner och beskrivningar hade dittills saknats för att samordna och integrera de sektorsövergripande områdena i verksamheten. I januari 2010 påbörjades därför ett projekt för att utveckla gemensamma rutiner och metoder för att hantera detta. Arbetet var prioriterat i 2010-års verksamhetsplan och slutfördes samma år.

Genom intervjuer med alla enhetschefer kartlades samtliga ärenden/ärendegrupper på detaljerad VÄS-kods nivå. Syftet var att identifiera var och hur ofta de sektorsövergripande områdena förekom. Kartläggningen visade att det skiljde sig mycket åt mellan enheter och verksamheter när det gällde kunskapsnivå och arbetssätt. Ett resultat från kartläggningen var att handläggarens kunskaper och engagemang har betydelse vid analys av verksamheten utifrån ett barn-, mänskliga rättigheter- och jämställdhetsperspektiv samt folkhälsoperspektivet relaterat till de nationella folkhälsomålen om jämlik hälsa. En bredare förankring och kunskap fanns gällande miljö kvalitetsmålen, här har sakkunskapen större betydelse vid bedömning. En slutsats var att det fortsatt arbetet behövde hanteras utifrån dessa förutsättningar.

Den fortsatta processen kommer att innefatta en fördjupningsstudie för att få mer ingående kunskap om hur områdena folkhälsa, barn, mänskliga rättigheter och jämställdhet hanteras i handläggningen. Syftet är att finna långsiktigt hållbara metoder för integrering av områdena i länsstyrelsens verksamhet med målsättningen att formulera konkreta åtgärder i verksamhetsplanen för 2012. Förankringsprocessen bedöms som en avgörande faktor för en reell verksamhetsintegrering.

Barnperspektiv inom integrationsarbetet

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Kommunförbundet Skåne, Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö högskola, Migrationsverket och Region Skåne i samverkan med representanter för de fyra geografiska kommunnätverken träffade en regional överenskommelse (RÖK) för Skåne län om samverkan kring utveckling av etablering för asylsökande flyktingar och andra invandrare. Syftet var att kraftsamla och samordna länets resurser för att stödja ett inkluderande etableringsarbete i länet så att den enskildes etablering i samhället påskyndas, främst genom ett tidigare inträde i arbetslivet. Inom ramen för RÖK:en finns ett drygt 20-tal olika insatser angivna. Under 2010 genomfördes en genomgång av överenskommelsen med dess olika insatser för att utveckla och integrera ett barnperspektiv. Som konkret åtgärd bjöds kommunföreträdare in till workshop om barn inom flyktingmottagandet. Som ett resultat av dagen bildades ett nätverk med syfte att bidra till metodutveckling och erfarenhetsutbyte för kommunala handläggare inom flyktingmottagningen som arbetar med barn.

Projekt kring barns fysiska miljö i förskolan

Skåne och Västra Götalands län fick tillsammans medel från Naturvårdsverket, *Utvecklingsprojekt inom miljöövervakning*, för att genomföra ett pilotprojekt. Syftet var att ta fram en metod för en integrerad miljömedicinsk bedömning av barns fysiska miljö i förskolan. Metoden har testats i en stad/stadsdel och en landsbygdskommun i varje län. Resultatet av bedömningen ska i första hand återföras på kommunnivå och ge en samlad bild, som ska kunna ligga till grund för förbättringsarbete. Resultatet ska också kunna återföras till den enskilda förskolan samt kunna sammanställas och följas på nationell nivå, i syfte att kunna bidra till utvärdering av miljömålsuppfyllelse, uppfyllelse av riktvärden etc. Under perioden 2009-2010 redovisades två delrapporter i projektet och en slutrapport med en metodbeskrivning ska redovisas senast i mars 2011. Utförare av projektet är avdelningen för arbets- och miljömedicin i Göteborg (Sahlgrenska universitetssjukhuset och Göteborgs universitet) och Lund (Universitetssjukhuset i Lund, Region Skåne).

Organisationsstyrning

En bedömning av den interna styrningen och kontrollen 2010

Länsstyrelsen har under många år arbetat med att utveckla intern styrning och kontroll för att säkerställa att Länsstyrelsens verksamhet bedrivs enligt de krav som ställs på myndigheten genom myndighetsförordningen. Ett stöd i arbetet har varit Ekonomistyrningsverkets handledning *Intern styrning och kontroll*. Rapporten *Beskrivning av Länsstyrelsens styrning* visar hur den interna styrningen och kontrollen är uppbyggd inom myndigheten.

Risikanalys

En rutinbeskrivning (100-4591-10) är framtagen över hur arbetet med intern styrning och kontroll ska bedrivas inom myndigheten. I rutinbeskrivningen finns definitioner för sannolikhet och konsekvens vid riskvärdering, ansvar och roller i processen, etc. Det framgår också vilka de tre olika processerna är inom riskanalysarbetet; avdelningar/sektioners riskanalys, ledningsgruppens myndighetsövergripande riskanalys samt processen inför Landshövdingens undertecknande i årsredovisningen. För de tre processerna finns det en processbeskrivning som på ett övergripande sätt visar hur de olika processerna inom riskanalys hänger ihop med varandra.

Arbetet med riskanalyser är integrerat i myndighetens tertiärluppföljning. Detta innebär att verksamheten, avdelningar och sektioner, tre gånger om året reviderar riskanalysen, vilket innebär att identifiera eventuella nya risker och uppföljning av befintliga risker.

Ledningsgruppen genomför en myndighetsövergripande riskanalys två gånger per år och utgångspunkten är verksamhetskraven i myndighetsförordningen. För Landshövdingens undertecknande i årsredovisningen finns en processbeskrivning. Som en del i denna process ska respektive chef i ledningsgruppen bedöma hur den interna styrningen och kontrollen har varit inom sin verksamhet. Samtliga chefer har bedömt att den interna styrningen och kontrollen är tillfredställande. Den risk som generellt framkommer handlar om minskade resurser, att det kan vara svårt att genomföra planerad verksamhet och att hålla sig inom befintliga resurser.

Landshövdingens beslut med anledning av internrevisionens rekommendationer

För att ytterligare stärka den interna styrningen och kontrollen omhändertas internrevisionens rekommendationer på ett strukturerat sätt. När internrevisorn har lämnat en rapport med rekommendationer, så har kontrollern i uppdrag att ta fram ett förslag till beslut åt Landshövdingen över hur rekommendationerna ska hanteras. Förslagen tar kontrollern fram i samverkan med berörda chefer och länsöverdirektören. Kontrollern följer upp att åtgärderna genomförs och rapportering sker löpande till Länsöverdirektören. Landshövdingen får en rapportering en gång om året över hur åtgärderna har hanterats.

Internrevisorn

Internrevisionen bedömer att Länsstyrelsen har en process av rimlig omfattning som är tillräckligt bra för att fånga upp, bedöma och följa upp risker kopplade till myndighetens mål.

Riksrevisionens löpande granskning

Riksrevisionen konstaterade i sin löpande granskning avseende förordningen om intern styrning och kontroll att Länsstyrelsen i Skåne län integrerade arbetet med riskanalyser och kontrollåtgärder i befintliga processer. Riksrevisionen ansåg att Länsstyrelsen behövde förtydliga kopplingen mellan identifierade risker och kontrollåtgärder.

Länsstyrelsen i Skåne län har lagt extra fokus på kopplingen mellan risker och åtgärder under 2010, men det behöver ytterligare förbättras under 2011.

84. Länsstyrelserna ska redovisa verksamhetskostnader och årsarbetskrafter under 2008–2010 fördelade enligt länsstyrelsernas koder för verksamhets- och ärendestatistik (VÄS), på nivå två (VÄS 20, 21, osv.). Den andel av kostnaderna som finansieras från anslag 5:1 ska anges per verksamhetsområde. För 2010 ska även OH-kostnader redovisas per verksamhetsområde. Verksamhetskostnaderna ska överensstämma med de som anges i resultaträkningen. Länsstyrelserna ska vidare redovisa kostnader för representation och lokaler. Redovisningen ska göras i en för länsstyrelserna enhetlig struktur. Redovisningens närmare utformning ges enligt anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.

Redovisningen enligt ovan sker i de anvisade tabellerna.

85. Länsstyrelsernas verksamhet ska kännetecknas av en enhetlig rättstillämpning, god service och information samt en snabb och korrekt handläggning. Länsstyrelserna ska redovisa de viktigaste insatserna som genomförts för att utveckla service, information och handläggning av ärenden.

Utveckla service

Länsstyrelsen i Skåne lanserade 18 januari 2011 en ny yttre webbplats som en del i ett länsstyrelsegemensamt projekt som pågått sedan 2009. Samtliga länsstyrelser har nu webbplatser med delvis gemensam webbstruktur, gemensamma webbtexter och samma funktionalitet för besökarna.

Syftet med projektet var dels att göra vår webbinformation bättre sökbarhet och tillgänglig för våra besökare och dels att nå samordningsvinster vad gäller administration och drift av webbplatserna i och med att alla länsstyrelser numera använder samma webbplattform. Effekterna av projektet kommer att följas upp under 2011 av den länsstyrelsegemensamma webbsamordningen.

Nedan anges andra insatser som gjorts:

- eTjänsterna inom bevakning har varit uppskattade och används av de stora bevakningsföretagen som har mycket personal som på- och avanmäls avseende godkännande av väktare. Företagen har framfört att tjänsten är tids- och kostnadsbesparande även för dem. Ca 550 ärenden avseende på- och avanmälningar av personal, har handlagts helautomatiskt,
- medborgarna kan numera själva via eTjänst beställa ett registreringsbevis för en stiftelse,
- länets kommuner har under 2010 bjudits in till så kallad dialogmöten hos Länsstyrelsen. Vid träffarna diskuteras bland annat handläggningsfrågor och praxis främst inom plan- och byggområdet. Även gemensamma förvaltningsrättsliga frågor diskuteras,
- checklistor, utvisande vilka handlingar som kommunerna ska skicka med till Länsstyrelsen i samband med överlämnande av ex överklaganden, har distribuerats till samtliga kommuner under året. Syftet med detta är att få in så kompletta ärenden/akter som möjligt. Kommunerna har informerats om åtkomligheten till Länsstyrelsens diarium,
- tillhandahöll utbildningstillfälle för projektägare kring projektstödsprocessen inom landsbygd,
- utbildade länets åtta *leaderområden* inom landsbygd,

Information

Den löpande informationsförmedlingen till medborgare, media och andra målgrupper i länet skedde via, nätverksbyggande, utbildningar, pressutskick, rapporter, seminarier, övrig skriftlig information och övriga kanaler. En stor del av informationen spreds också via webben, som bland annat utökats med projektwebbar för specifika insatsområden. Cirka 100 nyheter publicerades på webben under 2010. En stor andel av dessa blev sedan notiser eller artiklar i dagspress. Härutöver kan följande insatser nämnas:

- en ny vision och värdegrund antogs 2010. I värdegrunden, *enkelhet, respekt, öppenhet*, anges bland annat hur vi ska förhålla oss till våra målgrupper för att sprida kunskap och uttrycka oss på ett begripligt sätt,
- diskussioner fördes inom myndigheten för att skapa en medvetenhet om sociala medier som en alternativ kommunikationskanal. En twitterkanal har startats,
- Länsstyrelsen producerade en bilaga i Sydsvenska Dagbladet och tidningen Land (Skåne), som syftade till att visa exempel på livskraftig skånsk landsbygd,
- under sakområde Folkhälsa, nämns de två opinionsbildande projekten *Tänk om* med fokus på alkohol och föräldrars bjudvanor, samt *Testa dina gränser* med fokus på ungdomar och cannabis,
- medieutbildningar med närmare 60 deltagare genomfördes på Länsstyrelsen. Syftet med utbildningarna var bland annat att skapa trygghet och därmed öka medarbetares vilja att ha kontakt med media,

Länsstyrelserna utvecklade sitt informations- och kommunikationsarbete i samverkan under 2011. Genom samordnade insatser kan Länsstyrelserna öka effektiviteten i det löpande arbetet och uppnå ett större genomslag för sina kommunikationsaktiviteter. Sedan flera år finns ett väl etablerat samarbete mellan länsstyrelsernas informatörer, framför allt kring våra webbplatser. Från årsskiftet 2010-2011 finns en gemensam teknikplattform och en gemensam struktur för alla 21 länsstyrelser externa webbplatser,

Landshövdingarna antog en gemensam kommunikationspolicy och kommunikationsstrategi, som fastställde målen för Länsstyrelsernas gemensamma kommunikation och olika parter ansvar för kommunikationsarbetet. Policyn kompletteras med ett förslag till organisering och finansiering av det gemensamma kommunikationsarbetet från 2011,

Länsstyrelserna har tillsammans tagit fram en broschyr *Länsstyrelserna arbetar för hållbar utveckling* för att ge en samlad bild av verksamheten. Det är en uppdatering av tidigare broschyr från 2008. Broschyren finns på engelska och svenska, samt i pdf som lättläst. Den går även att beställa för Sveriges skolor via företaget Utbudet,

Samtliga 21 länsstyrelser är sedan 2009 aktiva i det nationella webbsamarbetet. Länsstyrelserna och Vattenmyndigheterna har under de senaste två åren tillsammans drivit ett nationellt webbprojekt för att ta fram en gemensam webplattform med gemensam struktur och innehåll. Under år 2010 har arbetet varit mycket intensivt då plattformprojektet lett mot sitt slut. Målet har varit att bygga en webbplats som är anpassad för besökarna och att skapa effektivitetsvinster genom samarbetet,

- Flera informationsinsatser genomfördes gemensamt med andra länsstyrelser,

- inför koncentrationen av stiftelsehandläggningen, där Skåne tog emot Blekinge och Kronobergs län, skickades brevlades information om både nya regelverket och särskild information om eTjänsterna till samtliga stiftelser i de tre länen,
- tre stora informationsmöten angående penningtvätt genomfördes gentemot tillsynsobjekten tillsammans med Bolagsverket och Finanspolisen. Ytterligare två informationsmöten genomfördes av Länsstyrelsen i Skåne län,
- samverkan med övriga länsstyrelser kring information angående penningtvätt till branschorganisationer genomfördes flera gånger under året, ett informationsmöte utfördes tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland gentemot Pantbanksföreningen.

Handläggning av ärenden

I november 2010 påbörjades diarieföring i Platina för hela VÄS-grupp 2 *Övrig förvaltning*. Platina är en plattform med möjlighet till flertalet digitala applikationer exempel diarieföring, register, eTjänster, spridnings- och hämtningssystem av fakta gentemot andra myndigheter samt helautomatisk handläggning. Ärendehandläggningen har effektiviserats genom att upprättade dokument kopplas till ärendet i Platina, vilket medför att dokumentet är mer lättillgängligt.

Nedan anges exempel av genomförda insatser avseende ärendehandläggningen;

- eBetalningstjänsten som ingår i eTjänsten effektiviserade ärendehandläggningen då besked från ekonomienheten inte längre behövdes invänta eftersom betalningen synders omgående i Platina,
- effektiviseringsåtgärder såsom koncentrationshandläggning det vill säga, en utvald ärendegrupp samlas hos en handläggare/grupp, telefontider, kvartalsvis uppföljning av ändringsfrekvens i högre instans, enmansärenden genomfördes,
- genom ökad prioritering minskade handläggningstiderna för exempelvis större byggprojekt och infrastruktursatsningar inom planärenden,
- storstadslänsmöten genomfördes med erfarenhetsutbyte och samråd om verksamhetsprocesser bland annat inom områdena PBL/miljö, upphandling och allmänna val,
- pedagogisk beslutsutformning i ärenden med många klaganden har genomförts, genom att formulera vanligt förekommande frågeställningar och besvara dessa, minskade antalet telefonsamtal,
- samverkan med övriga länsstyrelser gällande metoder för penningtvättstillsynen har löpande bedrivits under året även innefattande planering och utveckling av ärendehanteringssystem,
- samverkan med övriga länsstyrelser för att erhålla klargörande från lagstiftaren rörande de verktyg och de resurser som penningtvättssamheten ansåg behöva för att uppfylla lagstiftarens krav genomfördes löpande,
- myndighetssamverkan genom samordningsorganet, Sameb och centrala samrådsgruppen utvecklades under året, samt kompletterades till FATF avseende vilka konkreta åtgärder som vidtagits från Länsstyrelsernas sida lämnades via Finansinspektionen,
- vandelsprovningen har påbörjats och tolv företag har provats manuellt för att hitta rutiner, Tillsynsärenden angående penningtvätt har även startats för att testa rutiner kring tillsynen avseende företagens rutiner. Myndighetssamverkan har utvecklats med bland annat deltagande i

regionalt underrättelsecentrum och det första myndighetsgemensamma ärendet har nått operativt stadium,

- samverkan med tillsynsmyndigheter för penningtvätt i de nordiska länderna inleddes med besök av Danska tillsynsmyndigheten i Köpenhamn samt ett återbesök där den Danska tillsynsmyndigheten besökte Malmö samt gjorde förfrågningar om övriga nordiska tillsynsmyndigheters verksamhet på området,
- Länsstyrelsen i Skåne län genomförde tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland verksamhetsutvecklingsdagar som syftade till effektivitetshöjning och ökad service genom bättre kundfokus
- Länsstyrelsen genomförde vidare en processkartläggning av arbetet med jordbrukarstöden – arbetet resulterade i tidigare utbetalningar till en större andel brukare än tidigare år.

86. Enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2009 (uppdrag nr 88 och 90) ska länsstyrelserna i respektive verksamhetsplan för 2010 ange mål för handläggningstider för ett urval av ärendegrupper. Målen för ärenden som handläggs via s.k. e-tjänster ska vara identiska för samtliga länsstyrelser. Urvalet av ärendegrupper har enligt uppdragen tagits fram av Länsstyrelsen i Hallands län och målen för handläggningstider för ärenden som handläggs via s.k. e-tjänster har fastställts av Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Länsstyrelserna ska redovisa i vilken omfattning uppställda mål för handläggningstiderna har uppnåtts och orsaker till eventuella större avvikelser från dessa.

Utfall av handläggningstider samt kommentarer till avvikelser, redovisas i tabell D2 på sidan 120.

87. Länsstyrelserna ska redovisa statistik avseende ärendehantering fördelade enligt länsstyrelsernas koder för verksamhets- och ärendestatistik (VÄS), motsvarande strukturen i tabell D i bilaga 3 i länsstyrelsernas regleringsbrev för budgetåret 2009. Redovisningen ska ske i en för länsstyrelserna enhetlig struktur. Redovisningens närmare utformning ges enligt anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.

Redovisning av utfall återfinns i tabell D på sidan 114.

Personaluppgifter

Enligt kraven i FÅB 3 kap 3§ ska myndigheter redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1§ första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. (F. 2008:747)

Redovisa en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

2010 präglades av omfattande resursneddragningar för Länsstyrelsen. Myndigheten har under större delen av året haft en restriktiv hållning till ny- och ersättningsrekryteringar. Neddragningar kommer att fortsätta under 2011. Detta förhållande har kommit att prägla kompetensförsörjningsarbetet inom Länsstyrelsen i Skåne län.

Under året har fokus legat på arbetsmiljöfrågor och Länsstyrelsen har som ett led detta slutfört en arbetsmiljöutbildning med tillhörande diplomering för samtliga chefer och skyddsombud. Vidare har det för samtliga chefer och skyddsombud hållits en seminarieserie kring arbetsmiljöfrågornas lokala tillämpning samt grundläggande arbetsrätt. Länsstyrelsen i Skåne deltar även aktivt i de för länsstyrelserna gemensamma ledarutbildningarna inom ramen för sydlänen samt det nationella programmet.

Under hösten har en medarbetarundersökning genomförts. Resultatet av undersökningen kommer att mynna ut i handlingsplaner med mål att ytterligare förbättra medarbetarnas upplevda arbetsmiljö. Arbetet med att följa upp handlingsplanerna kommer att initieras under kvartal 1 2011. En uppföljande ”temperaturmätning” är planerad att genomföras under maj månad 2011.

Utöver ovanstående fokusering på arbetsmiljöfrågor har Länsstyrelsen under året genomfört bland annat följande:

Lärande chefsnätverk – Länsstyrelsens mellanchefer har under året vid fyra tillfällen, ledda av representanter för Malmö högskola, träffats och diskuterat angelägna ämnen för kollektivet med syfte att utveckla nätverk och stötta varandra i sina respektive chefsgränningar. En utvärdering av nätverket kommer att genomföras under 2011.

Medieutbildning – För att stötta medarbetarna i deras kontakter med media har Länsstyrelsens interna medieutbildning fortsatt. Under året har totalt ett sextiototal medarbetare och chefer genomgått utbildningen.

Hot och våld – Under året har en undersökning av personalens upplevelser kring hot- och våldssituationer genomförts. Resultatet av undersökningen visar på ett behov att ytterligare utbilda personalen i de rutiner som är upprättade på Länsstyrelsen. Framförallt är det personal i fält som upplever att hot i sin anställning. Aktiva insatser i form av att Länsstyrelsens säkerhetsskyddschef bland annat informerar personalen vid arbetsplatsträffar om myndighetens rutiner vid hot och våld har inletts och kommer att fortsätta under 2011. Ytterligare insatser undersöks i samråd med övriga länsstyrelser.

Bedömning

Trots resursminskningar har Länsstyrelsen vinnlagt sig att fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö vid myndigheten. Resultatet från genomförd

medarbetarundersökning indikerar att detta arbete i stora delar är på rätt väg. Länsstyrelsen har i vissa delar av verksamheten en relativt hög personalomsättning, framförallt i de verksamheter där myndigheten konkurrerar med andra aktörer om personalkompetensen, men också på grund av att stora delar av verksamheten utförs på projektbasis med visstidsanställd personal. Trots en restriktivitet i ny- och ersättningsrekrytering på grund av budgetläget innebär detta ett omfattande rekryteringsbehov med stora ekonomiska och tidsmässiga kostnader. En ytterligare faktor som påverkar personalomsättningen är att Länsstyrelsen på grund av den lönestruktur som gäller för det statliga området, har svårigheter att konkurrera om arbetskraft med längre erfarenhet. Till följd av detta rekryteras en stor del nyexaminerade/medarbetare med kortare arbetslivserfarenhet. Denna kategori av anställda har en större benägenhet att efter en kortare anställningstid vilja pröva på andra verksamheter. Glädjande är att det vid utlysning av lediga anställningar oftast inkommer förhållandevis många ansökningar vilket tolkas på att Länsstyrelsen i Skåne län uppfattas som en intressant och attraktiv arbetsplats.

Redovisning av personalstatistik: Antal anställda och sjukfrånvaron 2009 – 2010

Sjukfrånvaron i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, fördelat på kön, åldersgrupp och sjukfrånvarons längd. Sjukfrånvaron definieras i Förordning 2000:605 om årsredovisning och budgetunderlag, kapitel 7 § 3.

		2009			2010		
Kön	Ålder	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	-29	16	0,9 %	-	23	1,0 %	-
	30-49	114	0,9 %	-	132	1,0 %	3,1 %
	50 -	96	2,3 %	78,9 %	108	3,7 %	45,0 %
	Alla	226	1,4 %	78,9 %	263	2,0 %	48,2 %
Kvinnor	-29	45	2,4 %	-	62	2,5 %	1,6 %
	30-49	212	2,1 %	15,6 %	241	2,7 %	29,8 %
	50 -	144	1,7 %	8,1 %	153	1,6 %	4,2 %
	Alla	401	2,0 %	23,7 %	456	2,3 %	35,6 %
Samtliga	-29	61	2,0 %	-	85	2,1 %	1,0 %
	30-49	326	1,6 %	11,0 %	373	2,1 %	20,3 %
	50 -	240	1,9 %	29,0 %	262	2,5 %	18,7 %
	Alla	627	1,8 %	40,0 %	720	2,2 %	40,1 %

Kommentar: Den totala sjukfrånvaron har ökat från 1,8 procent till 2,2 procent mellan 2009 och 2010. En förklaring till ökade sjuktal under 2009 var det tillåtet att ta ut flex eller semesterdag vid sjukdom, vilket innebär lägre sjukfrånvaro.

Året i siffror

För beräkning av årsarbetskrafter (åa) hänvisas till FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd 2 kap. 4§.

Tabell A - Verksamhetskostnader 2010							
VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		OH kostnader		Kostnader inkl OH	
		Tkr	%	Tkr	%	Tkr	%
20-21	Övrig förvaltning	17 553	4,83 %	8 290	8,19 %	25 843	7,12 %
25	Trafikföreskrifter m.m.	990	0,27 %	441	0,44 %	1 431	0,39 %
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	16 699	4,60 %	8 101	8,01 %	24 780	6,83 %
30	Regional tillväxt	3 707	1,02 %	949	0,94 %	4 656	1,28 %
34	Infrastrukturplanering	1 709	0,47 %	871	0,86 %	2 581	0,71 %
40	Hållbar samhällsplanering och boende	20 828	5,73 %	9 640	9,53 %	30 468	8,40 %
41	Stöd till boende	1 380	0,38 %	675	0,67 %	2 055	0,57 %
42	Energi och klimat	1 071	0,29 %	527	0,52 %	1 598	0,44 %
43	Kulturmiljö	7 815	2,15 %	2 927	2,89 %	10 742	2,96 %
45	Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar	7 505	2,07 %	3 437	3,40 %	10 942	3,02 %
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	25 669	7,07 %	11 306	11,17 %	36 974	10,19 %
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	40 933	11,27 %	10 485	10,36 %	51 418	14,17 %
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 555	0,70 %	1 306	1,29 %	3 861	1,06 %
53	Vattenverksamhet	10 486	2,89 %	4 952	4,89 %	15 438	4,25 %
54	Mineral- och torvfyndigheter	37	0,01 %	19	0,02 %	56	0,02 %
55	Miljöfarlig verksamhet	8 920	2,46 %	4 559	4,51 %	13 479	3,71 %
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	538	0,15 %	264	0,26 %	802	0,22 %
57	Förorenade områden, efterbehandling	4 630	1,27 %	2 187	2,16 %	6 817	1,88 %
58	Restaurering	2 522	0,69 %	785	0,78 %	3 306	0,91 %
60	Lantbruk	64 485	17,75 %	23 477	23,20 %	87 961	24,24 %
61	Rennäring m.m.(enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0	0	0	0
62	Fiske	8 564	2,36 %	857	0,85 %	9 421	2,60
64	Skogsbruk (endast Gotlands län)	0	0	0	0	0	0
70	Folkhälsa	5 084	1,40 %	1 984	1,96 %	7 068	1,95
80	Jämställdhet	1 860	0,51 %	870	0,86 %	2 729	0,75
85	Integration	6 170	1,70 %	2 280	2,25 %	8 450	2,33

	SUMMA PRODUKTION	261 708	72 %	101 189	100 %	362 897	100 %
10	Myndighetsövergripande verksamhet	28 399	7,82 %				
11	Administration och intern service	73 198	20,15 %				
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	363 305	100 %			362 897	
	Resurssamverkan ¹⁾	1 423		406		1 829	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen ²⁾	364 728				364 726	
	<i>Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på: ³⁾</i>						
	Nivå 1 (113-115)	56 042	28,74 %				
	Nivå 2 (110-112, 116-119)	17 156	8,80 %				
	Nivå 3 (100-109)	28 399	14,56 %				
	Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	195 001					

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

2. Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

3. Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vg 2-8 (kkl 4).

Definition av resurssamverkan:

Med offentlig resurssamordning menas att en myndighet har rätt att mot avgift helt eller delvis samordna sitt resursutnyttjande avseende varor och tjänster med en annan myndighet, kommun eller landsting (s.k. sambruk). Skriftliga avtal om samordningen bör träffas mellan de berörda parterna. Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör läggas fast.

Tabell B.1 - Verksamhetskostnader 2008 - 2010, totalt och förvaltningsanslaget 5:1							
VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2010 Tkr	2010 Tkr	2009 Tkr	2009 Tkr	2008 Tkr	2008 Tkr
		kostnader totalt	varav anslag 5:1	kostnader totalt	varav anslag 5:1	kostnader totalt	varav anslag 5:1
20-21	Övrig förvaltning	17 553	11 691	13 659	10 534	11 290	
24	Yrkesmässig trafik			3 901	3 901	4 049	
25	Trafikföreskrifter m.m.	993	836	21 928	3 763	16 558	
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	16 699	15 524	13 149	12 855	3 850	
30	Regional tillväxt	3 707	1 793	3 460	1 461	6 206	
34	Infrastrukturplanering	1 709	1 618	1 719	1 713	1 003	
40	Hållbar samhällsplanering och boende	20 828	16 363	19 979	16 811	17 356	
41	Stöd till boende	1 380	726	1 986	1 006	1 747	
42	Energi och klimat	1 071	426	504	413	1 047	
43	Kulturmiljö	7 815	4 703	7 648	4 962	8 893	
45	Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar	7 505	4 360	8 609	5 435	8 444	
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	25 669	15 519	28 252	17 136	29 722	
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	40 932	6 447	46 459	7 318	46 562	
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 555	2 526	2 297	2 244	1 627	
53	Vattenverksamhet	10 486	4 226	10 168	4 929	7 994	
54	Mineral- och torvfyndigheter	37	37	43	42	14	
55	Miljöfarlig verksamhet	8 920	8 384	8 975	7 837	8 693	
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	538	400	529	425	423	
57	Förorenade områden, efterbehandling	4 630	1 053	3 504	718	3 557	
58	Restaurering	2 522	761	2 406	962	1 199	
60	Lantbruk	64 485	28 610	70 570	26 229	61 380	
61	Rennäring m.m.(enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0	0	0	
62	Fiske	8 564	1 647	2 985	1 690	3 564	
64	Skogsbruk (endast Gotlands län)	0	0	0	0	0	
70	Folkhälsa	5 084	1 904	21 484	12 208	16 711	
80	Jämställdhet	1 860	847	1 947	724	2 093	
85	Integration	6 170	2 851	4 566	2 955	4 003	

LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN 2010

	SUMMA PRODUKTION	261 710	133 252	300 728	148 271	267 985	
10	Myndighetsövergripande verksamhet	28 399	27 936	24 874	23 777	18 385	
11	Administration och intern service	73 198	52 120	60 105	50 152	60 705	
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	363 307	213 309	385 707	222 200	347 075	
	Resurssamverkan ¹⁾	1 423		817		4 963	
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTATRÄKNINGEN ²⁾	364 730		386 524		352 038	

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen fördelas på respektive tvåsifferkod

2. Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar

Kommentarer:

Den totala verksamhetskostnaden har minskat mellan 2009 och 2010 med cirka 21 800 tkr och förklaras framförallt med verksamhetsövergången vid årsskiftet av trafikadministrationen till transportstyrelsen och social tillsyn till Socialstyrelsen.

Tabell B.2 - Årsarbetskrafter 2008 – 2010 ¹⁾						
VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2010	2010	2010	2009	2008
		årsarb	årsarb	årsarb	årsarb	årsarb
		totalt	varav kvinnor	varav män	totalt	totalt
20-21	Övrig förvaltning	23,74	15,32	8,42	21,33	18,24
24	Yrkesmässig trafik				8,50	8,12
25	Trafikföreskrifter m.m.	1,98	1,11	0,88	32,05	31,12
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	27,55	18,41	9,14	21,60	5,47
30	Regional tillväxt	2,79	0,45	2,33	2,03	4,98
34	Infrastrukturplanering	2,62	1,48	1,14	2,64	1,57
40	Hållbar samhällsplanering och boende	32,42	21,61	10,67	33,09	26,96
41	Stöd till boende	2,54	2,17	0,37	3,33	2,86
42	Energi och klimat	1,84	0,42	1,42	0,90	1,29
43	Kulturmiljö	9,76	4,41	5,35	9,40	9,96
45	Krishantering, skydd olyckor, civilt försvar	12,09	6,80	5,29	12,83	10,78
50	Övergri och gem för naturvård/ miljöskydd	37,49	18,61	18,88	38,94	38,04
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	39,13	14,81	24,31	42,87	36,50
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4,91	2,94	1,95	4,24	2,75
53	Vattenverksamhet	16,84	10,00	6,83	16,49	8,45
54	Mineral- och torvfyndigheter	0,07	0,07	0,00	0,07	0,03
55	Miljöfarlig verksamhet	14,50	8,73	5,77	13,81	13,35
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,86	0,27	0,59	0,87	0,60
57	Förorenade områden, efterbehandling	8,08	4,13	3,95	6,60	5,49
58	Restaurering	2,93	0,91	2,02	2,49	0,83
60	Lantbruk	90,76	65,62	25,14	83,96	79,82
61	Rennäring m.m.	0	0	0	0	0
62	Fiske	2,64	0,85	1,79	2,79	2,38
64	Skogsbruk (endast Gotlands län)	0	0	0	0	0
70	Folkhälsa	6,39	4,75	1,64	29,39	23,66
80	Jämställdhet	3,11	2,07	1,04	3,16	2,87
85	Integration	7,93	3,76	4,17	6,07	4,21
	SUMMA PRODUKTION	352,97	209,71	143,09	399,43	340,35
10	Myndighetsövergripande verksamhet	29,99	18,20	11,79	29,93	18,87
11	Administration och intern service	29,53	19,43	10,10	28,89	38,27
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	412,49	247,33	164,98	458,26	391,64
	Resurssamverkan ²⁾	1,42	1,25	0,17	0,83	5,83
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	413,91	248,59	165,15	459,09	397,47

¹ En årsarbetskraft = 1760 timmar

² Den del av årsarbetskrafterna för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhet på tvåsiffernivå

TABELL B.3 REPRESENTATION

Kostnader för representation (tkr)	2010	2010	2009	2009	2008	2008
	totalt	per åa kronor	totalt	per åa kronor	totalt	per åa kronor
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	406	980	680	1 480	518	1 304
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	1 166	2 820	1 090	2 370	566	1 426

Kommentarer:

Inom extern representation ligger kostnader för bland annat stadsarkitektdagar, 330 tkr samt för seminarium inom projektet *partnerskap Skåne*, 151 tkr.

TABELL B.4 LOKALER

Lokalkostnader	2010	2009	2008
Residens			
Lokalkostnader (tkr) 103	3056	2 884	2 691
Lokalyta (m ²)	2 012	2 012	2 012
Lokalkostnad per m ²	1519	1 433	1 337
Lokaler ¹⁾			
Lokalkostnader (tkr) 113	21 830	20 957	21 141
Lokalyta (m ²)	16 482	16 482	16 482
Lokalkostnad per m ²	1 324	1 272	1 283
Lokalkostnad per årsarbetskraft (tkr)	50,4	42,2	48,4
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	38,1	33,2	37,7
Kontorslokaler ²⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	13 122	13 122	13 122
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	30,3	26,4	30,0
SUMMA LOKALKOSTNADER	24 886	23 841	23 832

¹ Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m.

² Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Kommentarer: De ökade kostnaderna för residenset beror på hyrestillägg för renovering av representationskök. Ökningen av kostnaderna för kontorslokaler beror dels på uppgradering av bevakning och säkerhetssystem i lokalerna dels på investeringar i ny golvbeläggning vid Malmökontoret i samband med hyresvärdens övriga renoveringsåtgärder.

Beräkningen av årsarbetskrafter har förändrats gentemot föregående år, för 2010 har årsarbetskrafter beräknats via lönesystemet, jämfört med år 2009 och tidigare gjordes beräkningen utifrån utfall av tidredovisningen dividerat med 200 dagar. Detta har inneburit en kostnadsökning per årsarbetskraft.

Redogör även för följande:

➤ I vilken regi lokalvården bedrivs (egen eller entreprenad)

Länsstyrelsens lokalvård är utlagd på entreprenad

► Planerade större lokalförändringar

Det har inte varit några större lokalförändringar under året

TABELL B.5 AVGIFTER OCH ANDRA INKOMSTER I ÖVRIGT

Avgifter m.m. resultatområde/ärendegrupp	Ingående balans	Utgående balans	Antal beslutade ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr
Ärenden enl. stiftelseförordningen	0	0				
- tillsyn	0	0	2 000	961	1 311	-350
- registrering	0	0	2 509	1 133	455	678
Ärenden enl. förordning om bevakningsföretag	281	94	1 717	243	1 476	-1 232
Kameraövervakning	145	96	414	404	1 296	-892
Pantbanksärenden	0	0	3	12	14	- 2
Lönegarantiärenden	652	410	585	1 420	2 333	-914

Kommentarer: *Stiftelser:* Alla registrerade stiftelser ska erlägga en årlig registerhållningsavgift. Alla stiftelser som är skyldiga att upprätta årsredovisning, ska för 2009 betala en årlig tillsynsavgift med visst undantag för de med begränsad tillsyn i enlighet med stiftarens förordnande. Avgifterna debiteras i efterskott. Länsstyrelsen i Skåne län hade vid 2010 års början 2462 (Skåne 2149 + Kronoberg 183 + Blekinge 130) registrerade stiftelser och vid årets slut var 2572 stiftelser registrerade. Att in- och utgående balans är noll beror på att avgifterna ärendehandläggs och avslutas under begränsade perioder varje år. Under 2010 debiterades avgifterna vid tre tillfällen i april (räkenskapsår september/augusti -09), i maj (räkenskapsår jan/dec-09) och i december (räkenskapsår maj/april-10, juli/juni-10 och september/augusti-10).

Bevakningsföretag: Sökanden betalar ansökningsavgift för auktorisation av bolag och godkännande av personal. Det finns 26 auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag med säte i Skåne län. Dessa företag hade totalt drygt 800 anställda vid årsskiftet 2010/2011. Därutöver arbetar i Skåne ytterligare ca 1700 anställda vid bevakningsföretag auktoriserade i annat län.

Kameraövervakning: Sökanden ska betala anmälningsavgift eller ansökningsavgift för tillstånd. Avgift aviseras även för ansökan om förlängning, utvidgning och undantag från upplysningsplikten. I Skåne län sker kameraövervakning efter anmälan i ca 1 700 fall och det finns cirka 1 600 tillstånd till allmän kameraövervakning.

Pantbank: I länet finns åtta pantbanker, varav fem är filialer till bolag med säte i Stockholm. De tre pantbankerna med säte i Skåne betalar årlig tillsynsavgift.

Lönegaranti: Under året handlades 421 lönegarantiärenden och det omfattade 2919 löntagare, motsvarande siffra för år 2009 var 450 ärenden och 3 815 löntagare. Den generella trenden för krisdrabbade företag att begära rekonstruktion för att undvika konkurs är märkbar i Skåne län; antalet rekonstruktioner nästan fördubblades under år 2010. Totalt har Länsstyrelsen i Skåne län betalat ut 227 Mkr i lönegaranti under år 2010, motsvarande siffra för 2009 var 275 Mkr.

Tabell C - Kostnader och årsarbetskrafter 2010 per sakområdesindelning						
VÄS-KOD	Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter 2010 för Övrig förvaltning	Kostnader (tkr)	Varav anslag 5:1	Årsarb totalt	Varav Kvinnor	Varav Män
200	Allmänt och övergripande inom övrig förvaltning	2 821	2 693	3,92	2,54	1,38
2009	varav kompetensutveckling inom områdena 20 och 21	58	57	0,08	0,03	0,05
201	Allmänna val	5 233	1 581	3,51	2,89	0,62
202	Medborgarskap	112	112	0,24	0,21	0,04
203	Överförmyndare	492	492	0,80	0,47	0,33
204	Begravningsfrågor	274	274	0,47	0,10	0,37
205	Näringsrättsliga frågor	1 051	1 022	1,46	0,19	1,28
2051	varav pantlåneverksamhet	9	2	0,02	0,01	0,01
2052	varav frågor enligt aktiebolagslagen, lagen om ekonomiska föreningar m.fl.	144	139	0,25	0,13	0,13
206	Stiftelser	1 176	1 150	2,26	1,96	0,29
2061	varav stiftelser - registrering	301	275	0,58	0,51	0,07
2062	varav stiftelser - tillsyn	866	866	1,67	1,45	0,22
207	Lönegaranti	1 600	180	3,10	1,79	1,31
208	Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.	228	228	0,47	0,44	0,03
2081	varav deponerade medel	201	201	0,41	0,39	0,02
2082	varav allmänna arvsfonden	22	22	0,05	0,05	0,00
2083	varav bygdeavgifter	1	1	0,00	0,00	0,00
2084	varav rederistöd	0	0	0,00	0,00	0,00
2085	varav åborätten och allmänningar	0	0	0,00	0,00	0,00
211	Allmän kameraövervakning	855	855	1,64	0,40	1,24
212	Bevakningsföretag m.m.	973	973	2,04	1,29	0,75
213	Ärenden enligt ordningslagen m.m. överklaganden av polismyndighetens beslut	73	73	0,12	0,08	0,04
214	Delgivning, viten, diverse förordnanden	924	924	1,05	0,91	0,14
215	Lotterier, bingo m.m.	113	113	0,22	0,22	0,00
216	Kampsportsmatcher	0	0	0,00	0,00	0,00
218	Jakt och viltvård	1 627	1 020	2,45	1,85	0,60
219	Övriga ärenden inom övrig förvaltning	0	0	0	0,00	0,00
20-21	Totalt Övrig förvaltning exkl. OH	17 553	11 691	23,74	15,32	8,42
	Andel av myndighetsövergripande kostnader (10+11)	8 290	0			
	Totalt Övrig förvaltning inkl OH	25 843	11 691			

Tabell D – Redovisning av ärenden 2010 (samtliga ärenden oavsett databas)

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som anges för samtliga områden. I de fall individärenden förekommer under regional tillväxt och infrastrukturplanering ska dessa redovisas även uppdelat efter kvinnor/män och juridiska personer, se tabell D.1.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal överklagade ärenden¹	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans²	varav antal ändrade³	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år.
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	417	820	803	1 644	396	5	1	0	55
Övrig förvaltning (20-21)	1 792	8 606	1 106	10 044	1 460	66	65	18	33
varav stiftelser (206)	320	2 842	627	3 453	336	3	2	0	6
varav allmän kameraövervakning (211)	145	359	6	414	96	33	31	12	1
varav bevakningsföretag m.m. (212)	281	1 280	250	1 717	94	4	3	1	1
Trafikföreskrifter m.m. (25)	183	518	51	635	117	80	0	0	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	1 429	3 351	1 042	4 693	1 129	117	110	12	11
varav Livsmedelskontroll (281)	26	239	22	267	20	7	5	0	0
varav Djurskydd (282)	1 274	2 703	993	3 912	1 058	110	105	12	6
varav Smittskydd (283)	122	159	9	250	40	0	0	0	0
varav Allmänna veterinära frågor (284)	2	32	1	33	2	0	0	0	0
Regional tillväxt (30)	17	38	8	24	39	0	0	0	4
Infrastrukturplanering (34)	21	97	0	93	25	0	0	0	1
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	888	2 745	8	3 103	538	501	366	69	9
Stöd till boende (41)	163	436	1	422	178	13	20	2	23
Energi och klimat (42)	0	5	1	1	5	0	0	0	0
Kulturmiljö (43)	475	1 532	135	1 703	439	2	6	0	29
Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar (45)	131	177	77	278	107	5	7	2	28
varav tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)	1	1	8	2	8	0	0	0	0

LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN 2010

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal överklagade ärenden ¹	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ²	varav antal ändrade ³	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år.
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	326	554	50	647	283	144	121	14	18
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	320	147	607	448	626	11	2	0	82
varav tillsyn av vattenskyddsområden (516)	3	5	4	9	3	0	0	0	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	309	620	258	897	290	39	1	0	31
Vattenverksamhet (53)	302	194	350	579	267	12	0	0	46
varav tillsyn av vattenverksamheten (535)	180	53	341	421	153	0	0	0	22
Mineral- och torvfyndigheter (54)	3	4	6	9	4	0	0	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	399	277	920	1 235	361	19	13	8	48
varav tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	192	54	918	957	207	0	0	0	21
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	70	196	305	528	43	0	0	0	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	107	19	77	98	105	0	0	0	24
varav tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	87	1	71	79	80	0	0	0	17
Restaurering (58)	16	4	4	17	7	0	0	0	0
Lantbruk (60) ⁴⁾	7 832	41 653	67	45 052	4 500	500	15	0	72
varav stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar ⁶⁰¹	6 475	39 634	0	42 864	3 245	253	0	0	0
Fiske (62)	108	244	17	268	101	0	0	0	16
Skogsbruk (64)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Folkhälsa (70)	145	100	43	151	137	0	0	0	41
Jämställdhet (80)	111	10	80	54	147	0	0	0	22
Integration (85)	73	40	34	99	48	0	0	0	4
Summa	15 637	62 387	6 050	72 722	11 352	1 514	727	125	597
Varav Vattenmyndighetens ärenden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varav Miljöprövnings-delegationens ärenden	155	131	-	169	117	12	13	8	25

1 Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och överklagade till högre instans.

2 Redovisa de ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2010.

LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN 2010

3 Avser ärenden som är ändrade substantiellt (t.ex. ska ändring av angivna tidpunkter ej beaktas) i förhållande till länsstyrelsens beslut.
4 Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

Kommentarer:

• Övrig förvaltning (20-21)

Under 2010 inkom fler ärenden jämfört med 2009. Under 2010 har också antalet avgjorda ärenden ökat i förhållande till föregående år. En förklaring till ökat antal avgjorda ärenden är dels riktade arbetsinsatser dels att effekten av eTjänster och eFormulär samt helautomatiska ärenden i Platina nu börjar märkas. Ökningen av inkommande ärenden är mest markant avseende stiftelser (206) som är hänförlig till koncentrationen och att många förordnanden löpt ut vid årsskiftet, samt delgivningsärenden (214) där trenden håller i sig sedan flera år tillbaka.

Stiftelser (206)

Stiftelser som är bokföringsskyldiga och inte står under begränsad tillsyn (cirka 2 000 st av cirka 2 570 st registrerade stiftelser) har en lagstadgad skyldighet att insända årsredovisning för varje verksamhetsår. Dessa granskas formellt vid inkommandet och brister initierar fördjupad granskning.

Inom ramen för den nationella tillsynsplanen har under året tillsynens fokus varit riktad mot att formalia granska alla stiftelsers årsredovisningar för år 2009.

Tillhandahållandet av eTjänster har medfört att 20 elektroniska ärenden inkommit och beslutats helautomatiskt, samtliga avser beställning av registreringsbevis.

Användandet av eFormulär för ändringsanmälan och årsredovisning uppgår till ca 100 elektroniska ärenden. Tyvärr har inte användningen av eTjänsterna för stiftelser ännu blivit så omfattande som vi önskat, trots förnyad information till alla stiftelser inför 2010.

Länsstyrelsernas gemensamma nationella databas för stiftelser via Internet används av medborgarna för sökande efter ändamål alternativt efter en viss stiftelse. Tjänsten avlastar länsstyrelsen från frågor från personer intresserade av bidrag och stipendier.

Övertagandet av stiftelserna från Blekinge och Kronobergs län har genomförts i början av året med anledning av koncentration. Blekinge län överlämnade 130 stiftelser och 18 öppna ärenden samt att Kronoberg län överlämnade 183 stiftelser och 178 öppna ärenden. Skåne län hade 2 150 stiftelser och 124 öppna ärenden.

Allmän kameraövervakning (211)

Antalet inkomna och avgjorda ärenden är nästan oförändrat jämfört med föregående år. I Skåne län sker kameraövervakning efter anmälan i cirka 1 700 fall och det finns cirka 1 600 tillstånd till allmän kameraövervakning. Under året har flera omfattande och tidskrävande ärenden handlagts, varvid flera äldre ärenden avgjorts. Som ett led i tillståndsprövningen kan och har platsbesök genomförts. Allmänheten och massmedia visar ett stort intresse för kameraövervakning. Länsstyrelsen får en stor mängd förfrågningar från intressenter som vill anmäla eller ansöka om tillstånd för kameraövervakning.

Nationell tillsynsplan för året har haft fokus på tillsyn över verksamhetsutövare i vars verksamhet ingår kollektivtrafik samt taxi.

Bevakningsföretag (212)

Det finns 26 auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag med säte i Skåne län. Dessa företag hade totalt drygt 800 anställda vid årsskiftet 2010/2011. Därutöver arbetar i Skåne ytterligare ca 1700 anställda vid bevakningsföretag auktoriserade i annat län. Under 2010 har bl.a. arbetet med att omauktorisera ett flertal bevakningsföretag fortsatt. Skärpta regler och förutsättningar i lagstiftningen gör att kraven på bolagen har ökat. Det lagstadgade remissförfarandet med Rikspolisstyrelsen har kraftigt fördröjt handläggningen av omauktorisering.

Bolagen ska årligen före mars månads utgång till länsstyrelsen sända in en redogörelse för verksamheten under föregående år. Det har i samband med genomgången av verksamhetsredogörelserna konstaterats att en del företags verksamhet haft brister, t.ex. har vissa företag inte ansökt om godkännande för all personal och har inte på- och avanmält personalen i den utsträckning som lagstiftningen kräver. Ett antal bolag fick under året påminnas om skyldigheten att inlämna en verksamhetsredogörelse för föregående år. I samband med genomgången av verksamhetsredogörelsen gör länsstyrelsen den årliga laglydnads- och lämplighetsprövningen av alla personer med inflytande över företagen. Ett nytt underlag för verksamhetsredogörelserna har utarbetats av länsstyrelsen och detta har ökat kvaliteten i tillsynsarbetet.

LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN 2010

Nyttjandet av eTjänster via Platina börjar ge effekt framförallt inom sakområdet bevakningsföretag, där balanserna stadigt sjunker. Ca 550 bevakningsärenden (på- och avanmälan) har avgjorts automatiskt under året, dock måste ärenden om avanmälan också gås igenom manuellt för att fånga upp de som inte längre arbetar som väktare och vars godkännande därför ska återkallas. Antalet personalärenden har minskat något jämfört med föregående år.

Nationell tillsynsplan för året har saknats.

• Trafikföreskrifter mm (25)

Sakområdet trafikföreskrifter rör ärenden om hastighetsbegränsning, förbud för tung trafik/traktorer, stopplikt/väjningsplikt, parkeringsförbud, omkörningsförbud, huvudled, motorväg och cirkulationsplats m.m. Flertalet av dessa ärenden initieras oftast av enskilda boende invid vägområdet och ca 90 procent av ansökningarna leder till avslag. Skåne har handlagt ca 375 ärenden om trafikföreskrifter år 2010. Överklagade ärenden ändras sällan, vilket kan vara ett tecken på att länsstyrelsens arbete håller god kvalitet. Vissa av årets ärenden är hänförliga till de nya hastighetsgränserna 60/80/100 i de fall där hastighetsgränsen höjts t ex från 70 till 80 km/tim.

Även tillfälliga lokala trafikföreskrifter utfärdas i samband med t ex tävling på väg.

Under 2010 har samtliga gällande lokala trafikföreskrifter (LTF) förts över digitalt till Transportstyrelsens rikstäckande databas för trafikföreskrifter (RDT). Skåne hade ca 5 000 LTF att föra över och arbetet kunde slutföras före utsatt tid 30 juni. Inledningsvis stötte arbetet på tekniska problem dels i Transportstyrelsens databas, dels vid konvertering av PDF-filer till formatet PDF/A. Från 1 juli kungörs samtliga LTF endast i RDT och inte längre i Länets författningssamling (LFS). Fördelen med RDT är att det går att digitalt söka och få fram gällande föreskrifter på till exempel ett specifikt vägnummer. Arbetet med RDT har i huvudsak utförts av två praktikanter vars tid inte redovisats i Agresso.

Sakområdet omfattar också ärenden om ordnings- och säkerhetsföreskrifter för vägar, överklagande av väghållningsmyndighets beslut, vägsamfälligheter, transport av farligt gods, överklagande av kommuns beslut om parkeringstillstånd och sjötrafikföreskrifter. Inom dessa områden har handläggning löpt på som ett normalår utan större ovanliga händelser.

• Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)

Under år 2010 minskade både antalet inkomna ärenden och antalet avgjorda ärenden jämfört med år 2009. Förändringen beror huvudsakligen på att det under år 2009 inkom en stor mängd handlingar från kommunerna i samband med att ansvaret för djurskyddskontroll samt kontroll av foder och livsmedel i primärproduktionen flyttades till Länsstyrelsen. Ärendebalansen har totalt sett minskat något under 2010.

En omfattande återsrapportering avseende djurskyddskontroll och övriga veterinära områden görs årligen i enlighet med regleringsbrevet till centrala myndigheter såsom Livsmedelsverket och Statens Jordbruksverk.

Livsmedelskontroll (281)

Inom området livsmedelskontroll har antalet ärendet ökat kraftigt. Ökningen beror framför allt på ett ökat antal registreringar av primärproducenter av livsmedel, under år 2010 inkom knappt 200 anmälningar. Merparten av de övriga redovisade ärendena avser framförallt överklaganden av kommunens beslut, länsstyrelsens kontroller av livsmedel i primärproduktionen samt revisioner av den kommunala livsmedelskontrollen.

Djurskydd (282)

Anmälningar om bristande djurhållning har, liksom under år 2009, genererat ett stort antal ärenden, ca 1500. Ansökningar om veterinär vid offentlig tävling har genererat ca 200 ärenden och förprovning av djurstallar ca 150 ärenden. Initiativärenden avser framför allt avgifter för kontroll och planerade djurskyddskontroller.

Smittskydd (283)

Utbrott och bekämpning av salmonella och blåtunga dominerade smittskyddsarbetet under året. Att ärendebalansen minskat under året beror till viss del på att restriktionerna pga blåtunga hävts under året.

Allmänna veterinära frågor (284)

Antalet ärenden har sedan år 2009 ökat markant. Den främsta orsaken till ökningen är ändringen i kraven för villkorad läkemedelsanvändning som innebär att från den 1 juni 2010 måste den förskrivande veterinären, när det gäller grisbesättningar, skicka djurskyddsdeklarationer till Länsstyrelsen. Anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning

LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN 2010

diarieförs sedan 1 juni 2010 som ett ärende för varje veterinär. Tidigare fördes alla anmälningar om villkorad läkemedelsanvändning på ett gemensamt ärende.

Tre ärenden avseende anmärkning på veterinär yrkesutövning har inkommit under året.

- **Infrastrukturplanering (34)**

Det ännu ej beslutade ärendet är en järnvägsutredning där regeringen ännu inte har meddelat tillåtighet. Ärendet kommer att avslutas så snart regeringen tagit beslut.

- **Hållbar samhällsplanering och boende (40)**

Ärendebalansen har minskat trots omsättning av medarbetare och chefsbyte. Under andra halvåret av 2010 har Enheten för samhällsplanering arbetat för en effektivisering av ärendehandläggningen vilket givit resultat på ärendebalansen.

- **Kulturmiljö (43)**

Ingående och utgående balans ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Trots besparingar i form av vakanser i bemanningen är utgående balans något lägre än ingående. Ett skäl är att tydliga föreskrifter för uppdragsarkeologin bidrar till en effektiv handläggning av ärenden rörande 2 kap. Kulturminneslagen. Till skillnad från tidigare år har inga sådana ärenden överklagats under 2010, och de som avgjorts under 2010 har inte ändrats. Av de ej beslutade ärenden som är äldre än två år hänför sig de flesta till 4 kap. Kulturminneslagen (kyrkliga kulturarvet). Huvudorsaken till de långa handläggningstiderna är här resursbrist (en tjänst vakantsatt).

- **Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)**

Den stora ökningen på 51-ärenden beror bland annat på att Natura 2000-ärenden har registrerat 208 ärenden under 2010. De är inrapporterade till naturvårdsverket enligt uppdrag och kommer att ligga kvar som öppna ärenden fram till beslut tas i Bryssel. Det gäller tills områdena överförs från SCI till SAC.

- **Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)**

En tydlig ökning har märkts sista halvåret av ärenden som gäller överprövning av kommunala strandskyddsbeslut. Efter lagändringen den 1 juni 2009, verkar det nu som om många tror att det blivit lättare att ansöka om strandskyddsdispens när kommunerna tagit över. Därför kommer troligen det totala antalet dispensansökningar att öka med efterföljande överprövningar.

- **Vattenverksamhet (53)**

Tillsyn av vattenverksamhet (535): Under året har det inkommit 395 nya ärenden och 414 ärenden har beslutats. Eftersom en del ärenden gäller samma tillsynsobjekt och vissa ärenden gäller fler än ett tillsynsobjekt har en uppskattning gjorts att ca 400 tillsynsobjekt har varit föremål för tillsyn, vilket är lika många som år 2008 och 2009.

Ärendebalansen för vattenverksamhetsärende (53) är positiv, utgående balans är mindre än ingående balans.

Även för tillsynsärenden inom vattenverksamhet (535) är ärendebalansen positiv, (180 ingående och 153 utgående). Det inkom färre ärenden år 2010 (394 nya ärenden) jämfört med både år 2009 (458 nya ärenden) och år 2008 (443 nya ärenden).

- **Miljöfarlig verksamhet (55)**

Totalt sett en minskad ärendebalans från 399 till 361.

- **Övrig miljö och hälsoskydd (56)**

Minskad ärendebalans från 70 till 43.

- **Förorenade områden, efterbehandling (57)**

Under 2009 gjordes inventering av ca 60 aktiva verksamheter. Ca 20 av dessa inkom med uppgifter i slutet av 2009 men registrerades först i början av 2010. Under året har vi haft ca 20 stycken fler ärenden jämfört med 2009 med yttranden över kommunala remisser i anmälningsärenden.

- **Lantbruk (60)**

Söktrycket för företagsstöden har under 2010 ökat med 36 procent och mest troligt kommer ökningen att fortsätta under 2011. Trots detta har vi kunnat halvera handläggningstiderna. En av orsakerna är effektivisering motsvarande 14 procent. Utbetalningsärende inom Leader har kraftigt ökat i antal under 2010.

- **Fiske (62)**

Antalet ärenden sedan 2009 har minskat beroende på att länets yrkesfiskares licenser omprövades under 2009. Ärendena äldre samt balanser består dels av stödärenden inom EFF samt fiskevårdsbidrag som ligger inne över årsskiftet i avvaktan på tilldelning av stöd.

• Folkhälsa (70)

En stor andel av ärendena rör fördelning av statsbidrag. Under året har 77 statsbidragsärenden öppnats och 99 avslutats. Tillsynsärenden enligt alkohol- och tobakslagen utgör också en större ärendegrupp. Ärenden som pågått mer än två år gäller statsbidrag. Vid beviljande av medel fattas ett delbeslut och ärendet avslutas först när godkänd slutrapport inkommit. Enligt tidigare rutin har projekt som beviljats medel för ett andra år behållit diare nummer från första året.

• Jämställdhet (80)

Initiativärenden handlar till stor del om beviljade ansökningar om statsbidrag för att förbättra stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld mm, för att motverka hedersrelaterat våld och till insatser för att motverka prostitution och handel med människor för sexuella ändamål. Flertalet avslutade ärenden gäller statsbidrag beviljade tidigare år för ovan nämnda ändamål. Ärenden äldre än två år gäller statsbidrag. Vid beviljande av medel fattas ett delbeslut och ärendet avslutas först när godkänd slutrapport inkommit.

• Integration (85)

Rutinerna har förändrats. Varje ärende har fått eget diarienummer och ärendehantering har förbättrats.

Tabell D.1 – Redovisning av vissa ärenden uppdelat på kvinnor, män och juridiska personer

Det är avsändare/mottagare som avgör till vilken kategori i tabellen som ett ärende registreras.

A	C			E			G		
Sakområde och del av sakområde	Antal inkomna ärenden under 2010			Antal beslutade ärenden under 2010			Antal överklagade ärenden under 2010		
	Kvinnor	Män	Jur. pers.	Kvinnor	Män	Jur. pers.	Kvinnor	Män	Jur. pers.
Kommunikationer (25, 34)	139	174	300	152	204	303	31	38	11
Regional tillväxt (30)	1	1	36	0	1	31	0	0	0

Kommentarer: Redovisningen avser ärenden som registrerats i Diabas. Ärenden som registrerats i Platina finns inte med i redovisningen eftersom systemet idag inte är utvecklat för att kunna få fram ovanstående uppgifter.

Tabell D.2 Ärendestatistik "Hallandsuppdraget"				
VÄS-KOD	Ärendetyp	Beskrivning	Mål 2010 medelvärde¹⁾ dagar	Utfall 2010 medelvärde¹⁾ dagar
Ärendegrupper med tresiffrig VÄS-kod				
202	alla	Medborgarskap	40 ²⁾	13
204	alla	Begravningsfrågor	20	53
205	alla	Näringsrättsliga frågor	70	96
212	alla	Bevakningsföretag m.m.	40	87
218	alla	Jakt och viltvård	70	78
258	alla	Trafikföreskrifter m.m.	80	135
302	alla	Företagsstöd	– ⁴⁾	-
303	alla	Regional projektverksamhet	30	17
343	alla	Fysisk planering av vägar, järnvägar m.m.	70	67
402	alla	Detaljplan, områdesbest, fastighetsplan	30	28
431	alla	Fornminnen	60	42
433	alla	Kyrkliga kulturminnen	130	229
521	alla	Tillstånd och dispenser avsnaturskydd	140	156
523	alla	Övrig prövning avseende naturskydd	80	77
525	alla	Samråd enl. 12 kap. 6§ miljöbalken	50 ²⁾	105
555	alla	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	120 ³⁾	136
562	alla	Prövning av avfall och producentansvar	40 ²⁾	110
602	alla	Stöd t landsbygdsutveckling exkl. k-utv	120 ³⁾	80
606	alla	Jordbruksfastigheter	30	38
Ärendegrupper som är del av en tresiffrig VÄS-kod				
2012	alla	Efterträdarval	10	6
2111	alla	Anmälningar allmän kameraövervakning	30 ²⁾	103
2112	alla	Ansökningar allmän kameraövervakning	160 ²⁾	294
5510	alla	Samråd o beslut om betydande miljöpåverkan	90 ²⁾	179
5511	alla	Prövning vid miljöprövningsdelegationen	300 ^{2, 3)}	293
Ärendegrupper styrda av ärendetyp				
alla	RÄTT	Rättidsprövningar; ärenden där man överklagar länsstyrelsens beslut	3	19
alla	ÖVERKL	Överklaganden; ärenden där länsstyrelsen överprövar kommunala beslut	270	166
Ärendegrupper som handläggs via e-tjänster			Gemensamma mål (median¹⁾)	Utfall (median¹⁾)
206	alla	Stiftelser	4 ²⁾	10
206	Ändrings- anmälan	Stiftelser	7 ²⁾	2
206	Nyregistrering	Stiftelser	10 ²⁾	– ⁵⁾
212	Anmälan	Bevakningsföretag m.m.	1 ²⁾	1
212	Ansökan	Bevakningsföretag m.m.	10 ²⁾	19

Redovisa ärenden som är beslutade 2010. Orsaker till eventuella större avvikelser från målsättningarna ska redovisas i kommentarer i respektive läns årsredovisning.

Kommentarer:

1) Pga. bristande möjlighet att ta ut data ur diariesystemet anges mål och utfall som medelvärde istället för median. Orsaken till detta är att det när målen togs fram inte var möjligt att ta ut medianvärde på ett kostnadseffektivt sätt. För ärendegrupper som handläggs via e-tjänster redovisas var detta dock möjligt och därför redovisas mediantider för dessa mål och utfall.

2) Målen gäller ett urval av ärendegrupper som till stora delar är på aggregerad nivå. Detta medför att det för merparten av ärendegrupperna inte är möjligt att dra kvalitetssäkrade slutsatser om avvikelser från målen. Av samma anledning är det inte heller möjligt att jämföra länsstyrelsernas utfall med varandra.

2010 fick Länsstyrelsen i Jämtlands län i uppdrag att samordna en lägesrapport om länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsarbete beträffande handläggningstider. I rapporten (Dnr 100-4336-10) presenterades ett kvalitetssäkrat urval av ärendegrupper för målsättning av handläggningstider. För dessa, markerade 2) i tabellen, kan slutsatser om utfall och jämförelser dras.

3) Uppsatta mål är med undantag för 5511, 555 och 602 gemensamma för Västra Götaland, Stockholm och Skåne län. I Skåne län har indelning och mål satts enligt nedan:

<u>Nedbrutit på 602</u>	<u>Mål (median)</u>	<u>Utfall (median)</u>
6020 Företagsstöd	120	237
6021 Projektstöd	130	230
6022 Utvald miljö	90	160
6023 Projektstöd Leader	90	170

4) 302 (Företagsstöd)

Målet ej relevant då merparten av medlen finns hos regionen.

5) 206 (Nyregistrering)

Tekniskt går det inte att urskilja vilka ärenden som inkommit via e-tjänsten. Det inre handläggarstödet i Platina är ännu inte fullt utvecklat i dessa ärenden.

Avvikelser från mål avseende VHT 20-21 *Övrig förvaltning samt 258 Trafikföreskrifter*, beror främst på att gamla ärenden har arbetats av, vilket gör att medelvärdet ökar.

Avvikelser inom 562 *Prövning av avfall och producentansvar* hänförs främst till att det under året varit byte av handläggare samt att fokus på att avsluta gamla ärenden prioriterats inom ärendegruppen.

Avgiftsbelagd verksamhet									
Verksamhet	2010 intäkter	2010 kostnader	2010 nettoutfall	2010 nettobudget	ackumulerat utfall tom 2010	2009 intäkter	2009 kostnader	2009 nettoutfall	ackumulerat utfall tom 2008
Offentligrättslig verksamhet									
Körkortsadministration						10 767	13 054	-2 287	1 628
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	914	1017	-103	0	60	380	217	163	0
Reg avgifter för jaktområden	82	82	0	0	0	67	67	0	0
Alkolås						335	231	104	0
Prövn. om ansökan om handledarskap enl. 4 kap. 8 § körkortsför. (1998:980)						4 329	4 414	-85	0
Övrig offentligrättslig verksamhet	15 495	15 502	-7	0	-1 030	17 312	17 312	0	-1 023
Uppdragsverksamhet									
Intäkter resurssamverkan	7 835	8 531	-696	0	733	7 926	8 389	-463	1 892
Skoglig verksamhet									
Fjällförvaltning									
Övrig uppdragsverksamhet	9 761	7 594	2167	0	1 124	7 368	9 725	-2 357	1 314
Summa totalt ovan	34 087	32 726	1 361	0	887	48 484	53 409	-4 925	3 811
Summa offentligrättsligt	16 491	16 601	-110	0	-970	33 165	35 270	-2 105	605
Summa uppdragsverksamhet	17 596	16 125	1 471	0	1 857	15 294	18 114	-2 820	3 206

Tabellen över avgiftsfinansierad verksamhet ska stämma mot resultat- och balansräkning.

Kommentarer:

Ackumulerat utfall till och med 1998 bygger på en uppskattning då denna uppdelning på resurssamverkan och övrig uppdragsverksamhet ej tidigare gjorts.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen skall göras enl. 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

		2010	2009	2008	2007	2006
Låneram	beviljad	16 000	13 000	16 000	13 000	13 000
	utnyttjad	12 968	8 182	8 955	6 934	8 423
Kontokredit hos RGK	beviljad	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
	max. utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto	räntekostnader		0	0	0	155
	ränteintäkter	228	542	2 868	2 717	1 480
Totala avgiftsintäkter (ktogrupp 31-34, 7)	mynd. disponerar	19 479	31 844	33 132	23 534	27 908
	mynd. ej disponerar	16 059	20 745	17 211	20 278	20 381
Jämförelse med beräknade avgiftsintäkter (ktogrupp 31- 34, 7) enl. regleringsbrev						
Anslagskredit	beviljad	8 287	11 790	10 990	10 985	6 826
	utnyttjad	1 271	0	50	0	512
Summa utg. reservationer (anslag)		0	0	0	0	0
Summa anslagssparande 5:1		0	5 820	732	50	0
Summa anslagssparande Övriga anslag		140	224	0	57	0
- därav intecknat av åtaganden med stöd av reservationer och anslagssparande		27	27	0	57	0
Bemyndiganden	tilldelat	1 500	1 500	2 000	3 000	3 400
	summa åtaganden	1 309	390	591	510	990
Årsarbetskrafter (åa) ^{1*}		433	497	437	438	452
Medelantalet anställda ¹		480	555	515	520	509
Driftkostnad per åa		802	778	806	780	776
Årets kapitalförändring		1 768	-5 650	723	-4 195	-3 085
Balanserad kapitalförändring		-529***	3 402**	-20 220	-16 025	-12 943

¹ Mätmetod skall finnas dokumenterad.

* Antalet årsarbetskrafter för 2010 har beräknats via lönesystemet. Detta skiljer sig åt jämfört med åren 2006-2009 då beräkningarna av årsarbetskrafter gjordes utifrån en schabloniserad beräkning.

** Övergångseffekten med anledning av kostnadsmässig anslagsavräkning har inneburit att 22 275 tkr har flyttats till avräkning med statsverket.

IT-verksamheten har flyttats till Länsstyrelsen i Västra Götaland 287 tkr.

Delsomma som minskar övergångseffekten var för hög, justerad med – 114 tkr.

***Körkortsadministration har flyttats till Transportstyrelsen -647 tkr och social tillsyn har flyttats till Socialstyrelsen -1072 tkr.

Finansiell redovisning

RESULTATRÄKNING

(Tkr)

		2010	2009
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	213 583	221 950
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	19 479	31 844
Intäkter av bidrag	Not 3	133 206	127 324
Finansiella intäkter	Not 4	231	549
SUMMA		366 499	381 667
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	-236 792	-255 061
Kostnader för lokaler		-26 898	-25 759
Övriga driftkostnader		-96 870	-102 489
Finansiella kostnader	Not 4	-285	-105
Avskrivningar och nedskrivningar		-3 886	-3 101
SUMMA		-364 731	-386 515
Verksamhetsutfall		1 768	-4 848
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		16 059	20 745
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-16 059	-20 745
SALDO		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	Not 6	6 488	6 268
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	Not 7	275 848	407 416
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	Not 8	43 322	42 816
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	Not 9	27	-133
Lämnade bidrag	Not 10	-325 685	-457 169
SALDO		0	-802
Årets kapitalförändring	Not 11	1 768	-5 650

BALANSRÄKNING		(Tkr)	
		2010	2009
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	Not 12		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		2	13
SUMMA		2	13
Materiella anläggningstillgångar	Not 13		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		3 446	3 587
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		9 559	8 154
SUMMA		13 005	11 741
Utlåning			
Utlåning	Not 14	900	938
SUMMA		900	938
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		2	4
Pågående arbeten		360	1 050
Fastigheter		190	190
SUMMA		552	1 244
Fordringar			
Kundfordringar		1 538	1 625
Fordringar hos andra myndigheter	Not 15	28 224	33 699
Övriga fordringar		599	4 527
SUMMA		30 361	39 851
Periodavgränsningsposter	Not 16		
Förutbetalda kostnader		5 360	5 124
Upplupna bidragsintäkter		16 236	17 723
Övriga upplupna intäkter		639	37
SUMMA		22 235	22 884
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 17	151 716	126 369
SUMMA		151 716	126 369
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		39 574	55 003
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	Not 18	50 371	58 804
Kassa och bank		28	28
SUMMA		89 973	113 835
SUMMA TILLGÅNGAR		308 744	316 875

BALANSRÄKNING		(Tkr)	
		2010	2009
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital		190	190
Balanserad kapitalförändring	Not 19	-529	3 402
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Not 20	1 768	-5 650
SUMMA		1 429	-2 058
Fonder			
Fonder		169	195
SUMMA		169	195
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 21	1 033	1 676
Övriga avsättningar	Not 22	234	0
SUMMA		1 267	1 676
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 23	12 968	8 182
Skulder till andra myndigheter		18 473	25 299
Leverantörsskulder		6 185	14 238
Övriga skulder		9 181	10 022
Depositioner		50 329	58 653
SUMMA		97 136	116 394
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	Not 24	19 031	21 493
Oförbrukade bidrag		189 712	179 175
SUMMA		208 743	200 668
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		308 744	316 875

ANSLAGSREDOVISNING

(Tkr)

Redovisning mot anslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regler.brev	Omdisp anslagsbelopp	Uttnyttjad del av medg överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
01:05:001.010 Länsstyrelserna mm, Skåne län (ram)	5 821	208 749	6 100			220 670	-221 941 *	-1 271
19:01:001.010 Regionala tillväxtåtgärder Länsstyrelsen i Skåne län (ram)	224	895			-197	922	-782	140
26:01:004.024 (budgetår 2009) Övergångseffekter av kostnads- mässig avräkning (ram)	-114	0				-114	114	0
Summa	5 931	209 644	6 100	0	-197	221 478	-222 609	-1 131

* Semesterlöneskuld före 2009 är minskad med 2 538 tkr vilket redovisats mot anslag

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomst delpost	Inkomster
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	2 650		1 765
014 Expeditions- och ansökningsavgifter		1 765	
2537 Miljöskyddsavgift	9 350		9 982
114 Miljöskyddsavgift		9 982	
2539 Täckavgift	1 150		1 099
012 Täckavgift		1 099	
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	2 150		2 430
112 Avgifter enligt stiftelseförordningen, tillsyn och prövningsavgift		930	
212 Registerhållningsavgift och registreringsbevis, stiftelseförordning		1 107	
312 Avgifter enligt avfallsförordningen (Lst)		324	
412 Övriga avgifter vid länsstyrelserna (Lst)		69	
2714 Sanktionsavgifter m.m.	1 450		637
112 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen		111	
312 Överlastavgift		43	
604 Avgifter m.m. enligt plan- och bygglagen		483	
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	150		146
202 Övriga inkomster		146	
Summa	16 900		16 059

ANSLAGSREDOVISNING

(Tkr)

Redovisning mot bemyndiganden i årsredovisning

Anslag/anslags- benämning	Tilldelad be- myndiganderam	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning (infrianden) per år		
				2011	2012	2013
19:01:001.010 Regionala tillväxtåtgärder	1 500	390	1 309	743	441	125

Andra finansiella villkor

Anslag/Benämning	Bemyndigande/Villkor	Medgivet	Utnyttjat
01:05:001.010 Länsstyrelserna mm, Skåne län	Anslagskredit Anslagsbehållning från 2009 som får disponeras Kredit på räntekonto Låneram för anläggningstillgångar Länsstyrelsen i Skåne län ska betala 100 000 kronor till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som abonnemangsavgift för det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel. Länsstyrelsen i Skåne län ska med 5 741 000 kronor finansiera förvaltningskostnader hos Skåne läns landsting med anledning av lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning.	8 287 3% 17 000 16 000	1 271 5 821 0 12 968
19:01:001.010 Regionala tillväxtåtgärder	Anslagskredit Anslagsbehållning från 2009 som får disponeras Medel för uppföljning och utvärdering	90 3% 100	0 27 84
26:01:004.024 Övergångseffekter av kostnadsmässig avräkning	Det negativa överföringsbeloppet på anslagspost 24 ska täckas från anslag 5:1 Länsstyrelserna m.m., anslagspost 10 Skåne län.		

KOMMENTARER OCH NOTER

Tilläggsupplysningar, redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) och ESV:s föreskrifter.

För reparations- och underhållskostnader avseende annans fastighet tillämpas avskrivning när beloppet överstiger 100 000 kr vid varje reparations-/ underhållsaktivitet (se nedan).

Fordringar

Kortfristiga fordringar beräknas till det värde de beräknas inflyta.

Fordran på räntestödslån är värdereglerad med 80 % vad gäller fordringar där företagen avvecklats (avser fd M-län) och med 100 % i vissa fall (avser fd L-län).

Fordringar på konkursgäldenär på grund av utbetald lönegaranti är värdereglerad till 100 %. Länsstyrelsen har valt 100 % eftersom återvinningen (utdelningen) dels är låg i förhållande till utbetalda belopp och dels varierar kraftigt år från år. Från 1 januari 2009 är all utbetald lönegaranti i ett konkursärende en oprioriterad fordran.

Avskrivningstider för immateriella anläggningstillgångar

Avskrivningstid 3 år

Avskrivningstider för anläggningstillgångar

Avskrivningstid max 7 år

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Avskrivningstid 5 år

Möbler, kameror

Avskrivningstid 4 år

Bilar och övriga transportmedel

Maskiner

Avskrivningstid 3 år

Datorer och kringutrustning

Beloppsgränser:

Förbättringsutgifter

100 000 kr

Ringa värde

20 000 kr *

*) Gäller från den 1/7, tidigare beloppsgräns var 10 000 kr.

KOMMENTARER OCH NOTER

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare inom myndigheten

Landshövdingen, länsöverdirektören samt ledamöterna i Länsstyrelsens insynsråd har under 2010 haft följande skattepliktiga ersättningar och andra förmåner hos Länsstyrelsen. Därutöver anges för var och en uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag och stiftelser.

Namn	Ersättning/förmån, kr
Landshövding Göran Tunhammar	
Utbetald ersättning	1 055 953
Boförmån	171 864
Annan förmån	16 842
Övriga uppdrag:	
Ordförande i Arbetsgivarverket	
Ordförande i Ideonfonden AB	
Ordförande i Stiftelsen Bengt Petris Fond	
Ordförande i Stiftelsen Per Westlings Fond	
Ordförande i Stiftelsen Råby Räddningsinstitut	
Ordförande i Stiftelsen Samverkan universitet och näringsliv	
Ordförande i Stiftelsen Skånes Djurpark	
Ordförande i Stiftelsen Tage Ludvig Sylvans Lantbruksinstitut, Bollерup	
Ordförande i Stiftelsen Wanås utställningar	
Ordförande i Training Regions International AB	
Ordförande i von Reiserska Stiftelsen	
Ledamot i Riksdagens arvodesnämnd	
Länsöverdirektör Björn Risinger	
Utbetald ersättning	587 288
Annan förmån	45 668
Övriga uppdrag:	
Ledamot i rådet för samverkan vid Statens Jordbruksverk	
Medlem av Miljöråden	
Särskild utredare för gränsskogsutredningen	

KOMMENTARER OCH NOTER

Namn		Ersättning/förmån, kr
Ledamöter av Insynsrådet:		
Gertrud Elisabet Bohlin	Arvode	6 000
Övr uppdrag Ordförande i Apptus Technologies AB		
Helene Fritzton	Arvode	3 000
Karl-Erik Grevendahl	Arvode	6 000
Övr uppdrag Styrelseledamot i Högestad & Christinehof Fidekommiss AB Styrelseledamot i Karl-Erik Grevendahl Development AB		
Lotta Lundgren	Arvode	4 500
Stephan Mühler	Arvode	6 000
Övr uppdrag Styrelseledamot för Ekonomihögskolan vid Lunds Universitet Styrelseledamot i Färs & Frosta Sparbank Styrelseledamot i Ideon Center AB		
Lennart Olausson	Arvode	4 500
Carl Piper	Arvode	4 500
Övr uppdrag Styrelseledamot i Barsebäcksföretagen AB Styrelseledamot i Högestad & Christinehof Fidekommiss AB Styrelseledamot i Högestad & Christinehof Förvaltnings AB Styrelseledamot i Tretorp AB		
Margareta Pålsson	Arvode	4 500
	Reseersättning	357

KOMMENTARER OCH NOTER

(Tkr)

NOTER TILL RESULTATRÄKNING

2010

2009

Not 1 Intäkter av anslag

01 05 001 010 Länsstyrelserna mm Skåne län

213 443

221 897

19 01 001 010 Regionala tillväxtåtgärder

140

53

Summa

213 583

221 950

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

4 § avgiftsförordningen, offentlig resurssamverkan

7 835

7 926

4 § avgiftsförordningen, behörighetsutbildning

5 232

371

4 § avgiftsförordningen, övriga intäkter

556

443

Avgifter enl 4 § avgiftsförordningen

13 623

8 740

Djurskydd

866

355

Förprovning av djurstallar

48

25

Fällavgift älg

199

88

Intäkter 11 § jaktkungörelsen

82

67

Pantlåneverksamhet

12

12

Handledarskap körkortsförordn

-1

4 329

Körkortsadministration

-3

10 767

Villkorlig körkortsåterkallelse

-3

335

Naturvårdsobjekt

3 270

5 599

Reavinst vid försäljning

0

1 059

Övriga intäkter

1 386

467

15a § kapitalförsörjningsförordningen, skadestånd

0

1

Summa

19 479

31 844

Not 3 Intäkter av bidrag

Arbetsförmedlingen

863

805

Banverket

487

85

Boverket

1 322

1 468

Fiskeriverket

6 876

1 212

Kammarkollegiet

1 904

1 412

Länsstyrelserna

6 952

2 836

Migrationsverket

1 421

941

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

3 002

1 795

Naturvårdsverket

59 674

59 323

Regeringskansliet

1 183

6 333

Riksantikvarieämbetet

2 980

2 585

Socialstyrelsen

1 496

1 601

Statens energimyndighet

1 621

461

Statens folkhälsoinstitut

3 514

3 095

Statens Jordbruksverk

34 247

41 285

Valmyndigheten

3 652

1 098

Verva

0

350

Övriga statliga bidrag

5

51

Summa

131 199

126 736

Övriga bidrag

2 007

588

Summa

133 206

127 324

KOMMENTARER OCH NOTER		(Tkr)	
		2010	2009
Not 4	Finansiella intäkter och kostnader		
	<i>Ränteintäkter</i>		
	- ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	228	542
	<i>Räntekostnader</i>		
	- ränta på lån hos Riksgäldskontoret	-48	-59
Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-159 367	-170 315
Not 6	Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		
	01 05 001 010 Länsstyrelserna mm Skåne län	5 846	5 700
	19 01 001 010 Regionala tillväxtåtgärder	642	568
	Summa	6 488	6 268
Not 7	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		
	Fiskeriverket	639	437
	Kammarkollegiet	185 742	231 649
	Migrationsverket	2 667	3 428
	Naturvårdsverket	39 166	91 758
	Regeringskansliet	19 013	33 042
	Socialstyrelsen	28 255	47 102
	Statens folkhälsoinstitut	356	0
	Statens jordbruksverk	10	0
	Summa	275 848	407 416
Not 8	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	Återbetalning i företagsrekonstruktioner	13 574	7 654
	Utdelning i konkurs	27 444	35 008
	Övrigt	2 304	154
	Summa	43 322	42 816

KOMMENTARER OCH NOTER

(Tkr)

	2010	2009
--	------	------

Not 9 Avsättning till/upplösning av fonder m.m.*Älgvårdsfonden*

Intäkter	199	88
Kostnader	-199	-88
Erhållna medel	2	120
Lämnade bidrag	-29	-21
Upplösning av/avsättning till fond	Summa	27
		-99

Bygdemedel

Intäkter	0	0
Kostnader	0	0
Erhållna medel	34	34
Lämnade bidrag	-34	0
Upplösning av/avsättning till fond	Summa	0
		-34

Not 10 Lämnade bidrag*Större poster*

Lämnade bidrag till enskilda personer (Lönegaranti)	-226 760	-275 112
---	----------	----------

Not 11 Årets kapitalförändring

Avskrivningar	0	8
Alkolås	-3	104
Djurskydd	-103	163
Handledare	-1	-84
Körkortsadministration	-3	-2 287
4 § avg förordningen	1 471	-2 820
Seminarier	102	-131
Semesterlöneskuld	305	199
Värderegl av lönegaranti	0	-802
Årets kapitalförändring	1 768	-5 650

NOTER TILL BALANSRÄKNING

2010 2009

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde	56	56
- utrangering	0	0
Årets inköp	0	0
Ackumulerad avskrivning	-43	-32
- utrangering	0	0
Årets avskrivning	-11	-11
UB	2	13

KOMMENTARER OCH NOTER

(Tkr)

	2010	2009
Not 13 Materiella anläggningstillgångar		
<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>		
Anskaffningsvärde	4 136	5 048
- utrangering	0	-4 049
Årets inköp	524	3 137
Ackumulerad avskrivning	-549	-4 455
- utrangering	0	4 049
Årets avskrivning	-665	-143
UB	3 446	3 587
<i>Bilar, båtar</i>		
Anskaffningsvärde	1 496	2 625
- utrangering	0	-1 279
Årets inköp	4 407	150
Ackumulerad avskrivning	-845	-1 770
- utrangering	0	1 279
Årets avskrivning	-641	-354
UB	4 417	651
<i>Datorer</i>		
Anskaffningsvärde	3 665	11 545
- utrangering	0	-7 879
Årets inköp	0	0
Ackumulerad avskrivning	-2 622	-9 628
- utrangering	0	7 880
Årets avskrivning	-711	-874
UB	332	1 044
<i>Övriga inventarier</i>		
Anskaffningsvärde	12 684	21 186
- utrangering	0	-10 315
Årets inköp	207	1 813
Ackumulerad avskrivning	-6 225	-14 821
- utrangering	0	10 315
Årets avskrivning	-1 856	-1 719
UB	4 810	6 459
<i>Finansiella leasingavtal</i>		
Anskaffningsvärde	0	2 984
- utrangering	0	-2 984
Årets anskaffning	0	0
Ackumulerad avskrivning	0	-2 984
- utrangering	0	2 984
Årets avskrivning	0	0
UB	0	0
Not 14 Utlåning		
<i>Lånefordringar</i>		
IB	938	1 035
Värdereglering	0	0
Amortering	-38	-97
Avskrivning/eftergift	0	0
UB	900	938

KOMMENTARER OCH NOTER

(Tkr)

	2010	2009
--	------	------

Not 15 Fordringar hos andra myndigheter

Lönegarantifordran på Kammarkollegiet är 22,4, milj, vilket är 2 milj mindre än motsvarande period i fjol.

Not 16 Periodavgränsningsposter*Förutbetalda kostnader*

Förutbetalda hyror	5 360	5 124
--------------------	-------	-------

Upplupna bidragsintäkter

Boverket	261	131
Fiskeriverket	762	179
Migrationsverket	60	0
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 270	1 081
Regeringskansliet	1 966	1 357
Statens energimyndighet	318	317
Statens jordbruksverk	9 274	7 953
Statens naturvårdsverk	344	5 627
Övriga myndigheter	276	246
Övriga upplupna bidragsintäkter	1 705	832
Totalt	16 236	17 723

Not 17 Avräkning med statsverket*Uppbörd*

Ingående balans	-2 531	-5 586
Redovisat mot inkomsttitel	-16 059	-20 745
Uppbördsmedel som betalats i icke räntebärande flöde	18 161	23 800
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	0	0
Skulder avseende Uppbörd	-429	-2 531

Anslag i icke räntebärande flöde

Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag 19 01 001 010	781	621
Medel hänförliga till transfereringar mm som betalats till icke räntebärande flöde	-781	-621
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0

Anslag i räntebärande flöde

Ingående balans	-5 706	-731
Redovisat mot anslag 01 05 001 010	221 941	234 833
Övergångseffekter kostnadsmässig avräkning 26 01 004 024	-114	
Anslagsmedel som tillförs räntekonto*	-212 750	-239 808
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	3 371	-5 706

*) 2 099 tkr avseende 2010 års anslag utbetalades 2011-01-25

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

Ingående balans	14 826	16 913
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-2 538	-1 538
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	12 288	15 375

KOMMENTARER OCH NOTER

(Tkr)

	2010	2009
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</i>		
Ingående balans	119 231	183 632
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	386 145	444 686
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-368 890	-509 087
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar		
Saldo	136 486	119 231
Belopp under utredning		
Övriga fordringar på statens centralkonto i Riksbanken	136 486	119 231
<i>Summa Avräkning med statsverket</i>	151 716	126 369

Not 18 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret

Tillgodohavandet avser deponerade medel	50 371	58 804
---	--------	--------

Not 19 Balanserad kapitalförändring

<i>Myndighetskaptal</i>		
Statskapital	190	190
<i>Balanserad kapitalförändring</i>		
Avgiftsfinansierad verksamhet	425	4 834
Periodiseringar	-954	-1 432
Totalt	-529	3 402
Semesterlöneskuld överförd till Socialstyrelsen	-1 072	
Erhållit från Transportstyrelsen för underskott i avgiftsfinansierad verksamhet	-647	

Not 20 Kapitalförändring enligt resultaträkningen

<i>Årets kapitalförändring</i>		
Avgiftsfinansierad verksamhet	1 463	-5 055
Periodiseringar	305	-595
Totalt	1 768	-5 650

Not 21 Avsättningar

<i>Pensionsavsättningar (delpension)</i>		
Ingående avsättning	1 676	2 368
Årets pensionskostnad	2 447	655
Årets pensionsutbetalningar	-3 090	-1 347
Utgående avsättning	1 033	1 676

Not 22 Övriga avsättningar

<i>Kompetensutveckling</i>		
Ingående avsättning	0	0
Årets förändring	234	0
Utgående balans	234	0

KOMMENTARER OCH NOTER

(Tkr)

	2010	2009
Not 23 Lån i Riksgäldskontoret		
Länsstyrelsen disponerar en låneram på 16 000 tkr i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar för förvaltningsändamål		
IB	8 182	8 955
Nyupplåning	9 422	1 812
Amortering	-4 636	-2 585
UB	12 968	8 182
Not 24 Periodavgränsningsposter		
<i>Upplupna kostnader (större poster)</i>		
Upplupna löne- o sem löneskulder inkl soc avg	18 206	20 645
Övriga upplupna kostnader	825	848
Totalt	19 031	21 493
<i>Oförbrukade bidrag avs andra myndigh</i>		
Arbetsförmedlingen	39	246
Banverket	570	208
Boverket	960	1 430
Energimyndigheten	2 636	426
Fiskeriverket	934	405
Kammarkollegiet	203	604
Länsstyrelsen i Blekinge län	50	50
Länsstyrelsen i Hallands län	1 052	224
Länsstyrelsen i Kalmar län	250	0
Länsstyrelsen i Kronobergs län	130	90
Länsstyrelsen i Jämtland	1 230	80
Länsstyrelsen i Jönköpings län	369	0
Länsstyrelsen i Stockholms län	51	0
Länsstyrelsen i Uppsala län	914	1 236
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inkl sammansl my	2 773	2 671
Regeringskansliet	35 825	45 194
Riksantikvarieämbetet	421	221
Socialstyrelsen	24 333	27 571
Statens folkhälsoinstitut	10 982	1 422
Statens Jordbruksverk	1 095	1 453
Statens Naturvårdsverk	98 763	92 440
Verket för innovationssystem	500	0
Övriga myndigheter	19	110
<i>Övriga oförbrukade bidrag</i>		
Kommuner	4 001	1 268
Företag	1 581	1 791
Övriga	31	35
Totalt	189 712	179 175

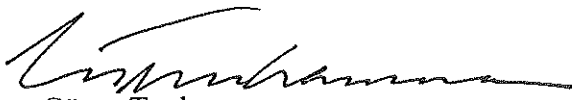
Av ovanstående oförbrukade bidrag är det mesta redan in-tecknat.
 Av det som återstår kommer avtal att tecknas och beslut fattas under 2011.

Dnr: 100-1913-11

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Beslut i detta ärende har fattats av
Landshövdingen den 15 februari 2011

Göran Tunhammar
Landshövding

